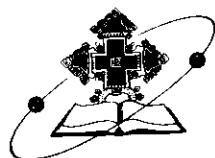


አዲስ ከዳን



ማግብር መጽሐፍ ቁኩሌ አትኑክቶ
አምስት 1982 ዓ.ም.

The New Testament in Tigrigna
published as

ኤድና ከዳን

ከዚህ በአዲስ ተመክለያ በተቋትሙ
ቀዳማዊ ገዢ

Published by
BIBLE SOCIETY OF ETHIOPIA
P.O. Box 1252
ADDIS ABABA, Ethiopia

© Bible Society of Ethiopia, 1991

ISBN 9966-40-106-7
TIGRIGNA CL 262 BSE 13.3M 1991

መጀመሪያ

ኤድና ከዳን ማዘጋጀ እየሰነድ ከዘረም መጽሐፍ እኩ፡
ኤድና ከዳን በተባለ ስኅ አግዥሳዊስር የገዢ አገበዎ ታሳላተው
ኤድና ተል ከዳን በመልካት በለ ተብን ልዩ፡ እነዚ ተል ከዳን ላይ
እየሰነድ ከርስቶስ ገዢታን መጽሐፍ የሆኑን ሂሳቦች ተሚያው
በተገኘው ዓይ አግዥሳዊስር ዓይ ተኋና በሥራት ልዩ፡ ፊልና
ከዳን ዓይ በሥራት ተል ጥሩ አይደለሁ፡ ዓይ ዓይ በኋና እነ
በጥቅም ተሚያው ነት ተል ከዳን ጉምገያው መደብ ከዘረም
ለምህር ልዩ፡

በዚህ ዓይሬት ሪፖርትን መጽሐፍና ፊልና በመንፈሰ
አግዥሳዊስር ተመክለያ ብቃድናውን በበደናም ለበት እያም፡
ኤድና ከዳን ጉምገያው ይግኙ ደርጋ ምርመራ ዓመታት አበለ ወሰድ፡

በዚህ ዓይሬት መጽሐፍና ተገኘዋል በበዚህ አገት ነው፡ እኩ
አብ መላን ለለ ፍንደር አብዛ ባሽላን በርሃኑ እኩ ላይ ብቃድና፡
አብ ፍንደር አብዛ እኩ ይግኙ ለኢየሱስ ከርስቶስ በተገኘው ቅዱ
አግዥሳዊስር ላይ፡

አርባዕት ወንደል ማዘጋጀ ዓይ ተብታና እየሰነድ ለተወቻት
ተምህርና ወያን መደብ ተገኘዋል የገዢ እኩ ልዩ፡

ገዢ አዋርድ ይግኙ፡ ተምህርና ወንደል (቉ል በሥራት)
በዚህ አዋርድ ይግኙ ከዚህ አገት ዓይ ተብን ማረጋገጫ ላይ
ስተጥ በየነት ይግኙ፡ እኩ ለዚህ ዓመታት ከመደረግ እለ
የተዘርጉባቸ ለላል እኩ ልዩ፡

መልካምና ይመለስ ከዚህ በፊት ነጥ ቅዱም ከርስቶስ
ተምህርና ወያን ተገኘዋል እኩ መንፈሰው ለተወቻት
ከበደናም ቅዱል እኩ፡

አገት ከልአት ስምንት መጽሐፍና ይግኙ ሲፈጸም ተገኘዋል ለለዚ
አገት፡

አገት እኩ መመዶለሁ ፊልና ከዳን ለለ መጽሐፍ ማስት ሌሎች
የሩጻሉ፡ ከዚህ አገት ተል ተብን ለበት ልዩ፡ ገዢ ማዘጋጀ ዓመት
መንገሥት አግዥሳዊስር ማዘጋጀ ተብንና ከርስቶስ ተገኘዋል
አገት፡ እኩ ለለ የሩጻሉ ለለ ተምህርና ለራይ ተብንና ተብንና ለ቉ል
የሩጻሉ የሩጻሉ ለለ ተምህርና ለራይ ተብንና ለ቉ል ላይ፡ እኩ ለለ
የሩጻሉ የሩጻሉ ለለ ተምህርና ለራይ ተብንና ለ቉ል ላይ፡
የሩጻሉ ላይ ፍንደር አብዛ ፊልና ከዳን እብዛ በግዢድ ተረና
አለ፡ ዓይ ይግኙ “መንገሥት ዓለም ዓይ እምትናና ዓይ
መፈፀም ከፍድ ልዩ፡ የዘረም ዓለም ዓለም ዓለም ዓለም ዓለም
(ቻሉ . 11 : 15)፡

መጽሐፍ ቅ. አድስ් ከ.፭

አበበ አድስ් ዝተቀናው ሰነድ : ካሱ አገበ ነዋን ብቻኑ ዓይነት ገዢ
አብ ፊልጂች ዓይነት ዘላቸውን በምልጥኑ : ካሱ ብተካሳበር አይደለ
አብ ፊልጂች ዓይነት ዘላቸውን በምልጲናን ታክንባቢ ኮም በበርሃለ
የሕጻ ተቀብቷል፡፡

መረጃ ስለ ተርጉም ሰነድ እኩል በኋላ ዓይነት ዘላቸውን አድስ්
ከፍጻ ላይ፡ አበበ በዚተኛውን ቤት ተቀብቷልን ተለተኛ ዓይነ
አድስ [] መሬ ይኖ አብ ተከተል እኩ ላገራ ተመልከቻ እኩ፡
አበበ ዕግኩ በተሻፈለ ዓይነት አድስ የቅርቡ ተዋስኝን ዓይነት ዘላቸውን
ከፍጻውን ዓይነት በምግባ ካሱ፡ ካሱ ዝተቀናው በምልጥኑ አድስ፡
አድስ ከርከታዊን አገበን ተመልካም እኩ፡ ካሱ ዝተቀናው በምልጥኑ አድስ፡
አድስ ከርከታዊን አገበን ተመልካም እኩ፡

ስላም ይኖ ከበርን ምስጋናን ተለዋዕላለሁ ይችሁ፡

| | |
|------------------------------|-----|
| መንፈል የቻምበ | 78 |
| መንፈል የርሃሽ | 1 |
| መንፈል ለቻም | 74 |
| መንፈል የአንስ | 120 |
| ግብር የአንስ | 197 |
| መልከት የአንስ | 252 |
| መልከት የወሰን የበት ስሜ | 323 |
| ቀድመድ መልከት የወሰን የበት ስሜ ቁጥጥቅ | 353 |
| ከልከድ መልከት የወሰን የበት ስሜ ቁጥጥቅ | 381 |
| መልከት የወሰን የበት ስሜ ተለተኛ | 400 |
| መልከት የወሰን የበት ስሜ አፈጻጸም | 410 |
| መልከት የወሰን የበት ስሜ ልልዕስያዎስ | 420 |
| መልከት የወሰን የበት ስሜ ቀለበዕ | 427 |
| ቀድመድ መልከት የወሰን የበት ስሜ ተለተኛዎች | 433 |
| ከልከድ መልከት የወሰን የበት ስሜ ተለተኛዎች | 439 |
| ቀድመድ መልከት የወሰን የበት በጥቃቅዎስ | 443 |
| ከልከድ መልከት የወሰን የበት በጥቃቅዎስ | 451 |
| መልከት የወሰን የበት ተቶ | 456 |
| መልከት የወሰን የበት ልልዕስያ | 459 |
| መልከት የበት ማስረወጥን | 461 |
| መልከት የወሰን | 484 |
| ቀድመድ መልከት የጥርሰ | 491 |
| ከልከድ መልከት የጥርሰ | 499 |
| ቀድመድ መልከት የአንስ | 504 |
| ከልከድ መልከት የአንስ | 512 |
| ማስለድ መልከት የአንስ | 513 |
| መልከት ይህዳ | 514 |
| ራለ የአንስ | 518 |

ማቻዎስ

ዘንብና ዓይነት አያዝ ከርስቶስ
ቀዳሚ ወንኤል

ወለደ አያዝ ከርስቶስ

(አቶ. 3:23-38)

1 ተመግኬኝ ወለደ አያዝ ከርስቶስ ወረዳ ዓዋት ተመግኬኝ ወለደ :

2 አብርሃም ጥወስኑ ነገሮች ወለደ + ይሰሳች ጥያቄዎን ወለደ +
የዕቃዎን ጥወስኑን ነገሮች ወለደ + 3 ይህን ትክ ካብ
ተክኖር ጥሩጋዎን ጥሩጋዎን ወለደ + 4 ሁሉ ታክስናም ወለደ +
እስራም ጥሩጋዎን ወለደ + 4 እኩም ጥሩጋዎን ወለደ + አማ
ናወጣ ጥሩጋዎን ወለደ + ነገሮን ታስላጥና ወለደ + 5 ለልጥና
ካብ ለእብ ታስላጥና ወለደ + በኋላ ካብ ፍት ታክሮች
ውለደ + አያዝ ጥሩጋዎን ወለደ + 6 እኩም ጥሩጋዎን ዓዋት
ውለደ :

7 ዓዋት ካብ ለበዚ አርሃ ታስላጥና ወለደ :
7 ለልጥና ታርጓሜው ወለደ + ሪፖርም ጥሩጋዎን ወለደ + አብር
ጥሩጋዎን ወለደ + 8 እኩም ታክሮችና ወለደ + አያዝና ታክሮች
ውለደ + አያሮም ጥሩጋዎን ወለደ + 9 የሆነ ታክሮችና ወለደ :
አያሮችና ጥሩጋዎን ወለደ + እኩም ታክሮችና ወለደ :
አያሮችና ጥሩጋዎን ወለደ + 10 ለክትም ጥሩጋዎን ወለደ + የሆነ ታክሮችና
ውለደ + 11 አያሮችና ካብ ለበዚ የሆነ ታክሮችና ጥሩጋዎን ወለደ :

12 ይህን የሆነ ዓዋት እኩም ጥሩጋዎን ወለደ + ለሌትና
ውለደ + ለሌትና ታክሮችና ወለደ + 13 ከፋይ ታክሮችና
ውለደ + አያሮችና ታክሮችና ወለደ + እኩም ታክሮችና
ውለደ + 14 እኩር ታክሮችና ወለደ + ታክሮችና ወለደ +
አያሮችና ወለደ + 15 እኩር ታክሮችና ወለደ + እኩር
ውለደ + ታክሮችና ወለደ + ዓዋት ጥያቄዎን ወለደ + 16 ይዕቃዎን
የሆነ ለክትም ወለደ + ከገዢ ዓዋት እኩር ታክሮችና
ውለደ + አያሮችና ወለደ :

17 እኩር ታክሮችና ወለደ + ካብ አብርሃም ከለዚ ዓዋት ዓዋ
ጊዜ ከርስቶስ ወለደ + ካብ ዓዋት ከለዚ የሆነ ታክሮችና ወለደ

ርተው አርባዕት ወላደ ተ ክብ ምርጥ ባዕድን ከሳይና ከ
ዶማ ቅዱርተው አርባዕት ወላደ እያ ይ”*1

አልተ አያሳሰ ከርስቶስ

(አቶ. 2:1-7)

18 አልተ አያሳሰ ከርስቶስ ከለ ገዢዎ. እያ :- እኩሉ
ማርያም ገዢዎ ተከናወ ከለ :- ከዚተቻለሁ በመንፈሰ ቅዱስ
በኩሉ ተረክበት :- 19 ለዚዎ ስጋዎ ያደቂ ሲለ ብነበሩ ተ
በገዢዎ ከደረሰ ይአ ቀበበ ለምብር ማጋል ከይደለየን :-
20 ገዢ እኩ ከጋቢዎ ከለ :- እነዚ መልእኩ አግባብበኩር
በከልሬ ተራክየ :- ከዚዎ ይግ ለለ :- “የዚኑ ወዳ
ቆዋት :- እኩ ፍቅር በመንፈሰ ቅዱስ ሲለ ብኩኑ ተከ
ጋደታ ማርያም ምውላድ ከዚተኞለሁ :- 21 ወዳ ተተወልድ
እያ ገዢ ከለ ታስቦዎ ተብ ተመሳቸው ከድገናም እያ አጥ
ቦመ አያሳሰ ከተብለ እኩ”**

22-23 እኩ ይግ እኩ አግባብበኩር በንበረ “እኩ
ደንገሳ ከተመንስ ወደዚኑ ከተወልድ እያ :- ለመ ተብ አጥ
ኩል ከጠዎም እያም :- ተርጉሙ ተብ ‘አምላክ ምሳኑ’
ማለት እያ” እኩበለ ቴተዘረዘሩ ምእንት ከፍጋም ከነ :-

24 ወደዚ ክብ ይችለ ተሔወለ መልእኩ አግባብበኩር
ካዎ ተከዎዎ ለጋብ + ገዢርያም ስጋይቱ ወላደ :- 25 [በጥር]***
ወዳ ከሳይ ከተወልድ ከይደለየን :- ለመ ይግ አያሳሰ እኩ
ለመም”

ምምጃና ለብ ተብዎ

2 1-2 አያሳሰ በዝመን ገዢዎ ይረዳለ እብ ቤተአሁም
ማድር ይህኑ ወሰዳ ተወልድ :- እነዚ ክብ የገብር ቅዱስ
ዘተለወለ ለብ ተብዎ :- “እኩ ቴተወልድ ገዢ ከይሁድ
አቦይ እኩ : ከዚዎ በምብርቃ ሪኩ እጥ : ከንሰጣለ
መእለኝ” እኩበለ ለብ አያደገለም በጽሐና”

3 ገዢዎ ይረዳለ እብ ለማረው ተሻበ : ተብ አያደገለም
ወን ምስኩ ተሻበት :- 4 ገዢ ይግ ገዢርያም ለቁነ ምሁፍትን

*1 1:17 ወብ “የለ ተወልድ ከብ አኋርሆም ከሳይ ከርስቶስ ከርስቶስ
ወላደ እያ” በስላ ይመስና”

**2 1:25 እብ አያር ለለ ታስቦ ተረክበ እብ ተጋዋ ይድ የገኘ በኩል
ወርሃዊ እያም”

ናይ ስብሰ መምሃሮን ሁኔታ አኩብ :- “ከርስቶስ እበደ እያ
ዘመድ !” እኩ ተተናቀም”

5-6 ገዢዎ ከለ ““እኩ ቤተአሁም ምድር ይህኑ ተስፋ
በሰይ አስረወ ከንሰጥ ተግባር ከጥ ከይደረሰ እኩ” በስላ በንበረ
ቁስኩ ለለ :- እብ ቤተአሁም ይድ ይህኑ እያ” በልም”

7 ይርሱ ይረዳለ ተብዎ ተብዎ ለገብር ይመድ :- ክብ ይግ
ቁስኩ ለመን እኩ ቤተአሁም ከኩነ እያበቂ ተረዳለ :-
8 ገዢ ቤተአሁም ይግ ለለድም :- “ኩድኩ ስብዎ እኩ
ስብዎ ከረጋግሽኩም መርሆኑ” ምስ ለኩባትኩም :- እነ ተክ
መሠኑ ተከገዢለ ይገኙኑ” በልም”

9 ገዢዎ ከለ ከብ ገዢዎ ለሚያም ከለ :- እነዚ እኩ ቤተ
ሚረቅ ቤረከይም ከኩነ እብ ለሰለ እኩ ተኩን ብነበሩ ቤተ
መሠኑ ከሰበ ቤቶዎም መርሆኑ :- 10 እኩ ከኩነ ምስ
ረከይም :- እኩዎ ለዘን አገብ ተተገኘ :- 11 ገዢ ቤተ
አትሞም እኩ ተኩን ምስ ማርያም እኩ ለረከይም :- ተደለም
ለገዢለ :- ማዕዳም ከለድም ከለ መቻቻ ዕጣን ከርስ ቤት
በረከት የለም”

12 ገዢ ይረዳለ ከይወለለ በከልሬ ምስ ተነግሮም ይግ
በኩል መገኑ ለብ የገብር ተመልለ”

በደት ለብ ምስ ተኩለት ተቀለት ምሁፍትን

13 ገዢዎ ምስ ከለ ተብ መልእኩ አግባብበኩር ለገዢዎ
በከልሬ ተራክየ :- “የረዳለ ለብ እኩን ከቅተለ ይደረ
አለ እጥ ተንሬኑ :- ለብ እኩንን እኩን ስብዎ ምስ ተኩለ
ሸም” :- ከሳይ ተንሬኑ ተብ እኩ እኩ ይገኙ” በለ :-

14 ወደዚ ይግ ተሔወለ እኩን ተኩን ተኩን ተብ ተለይት
ኩ ተኩለ ተደለ :- 15 እኩ አግባብበኩር በንበረ “የወደድ
ከብ ተኩለ ይቆከኩም” በስላ ምእንት ከፍጋም ይግ ይረዳለ
ከሳይ በመወተ እብኩ ይገኙ”

16 ለብ ይረዳለ እጥም ለብ ተብዎ ከዎ ለለገለ ምስ ለረ
አለ ተቻዎ እጥ ለገዢዎ ምእንት ቤተአሁምን እብ ተብ
ገዢዎ ተኩን ተኩን ተብ እኩ ተኩን ተብ ተኩን ተብ
ወመን + ወዳ ተኩት ውመትን እብኩ ተኩትን ተብ ተኩትን
አለ ተቻዎ” ለብ እኩ በንበረ እርምጃለ :

17-18 “እብ ይግ ይግዥን

ዘን ወይም ተኩትን + ተኩትን + ተኩም ተኩትን
ይሠ ምእንት ውመ ተኩት :

የደቶም አያቶ ሌጥ ምጽንናዕ አበየት”
በተባህለ ተፈጸመ”

ከብ የበረ ፎብ ፎብዕት ከም ብተመልሰ

19 ይርዳስ ማስ ምት + አንሱ አብ ባብር መልክና እግዢ
አበኬር የዚሁና በስልጣኑ ተረዳም = 20 “እቶም ነዚ ስሜን
አብ ካቻቻልም በራሱ የደቶም አያቶ ሌጥ ተንሥል + ነዚ
አገንኝ ንዑስት ተብና ፎብ የድር አሰራሳል ከድ” በለ”
21 ጽሑፍ ደማ ተንሂሳ ትት ንዑስን ንዑስት ተዘ ፎብ የድር
አሰራሳል እተው”

22 የኩና አርቴለያስ አብ ንዑስ አበኬ ይርዳስ አብ ይህና
ከም አገንጧ ስማዕ ፎብ የምናድ ፈርዕ = በስልጣኑ ምስ ተገ
ልአስ ደማ ፎብ የድር ገለ ገለ” 23 እተ በበደት
“የኩረዋ ከጠባ እየ” ባተባህለ ምልክቱ ከፍጋም ፎብዕት
ፍብ እተጠባ ዓይ መሰላ ተቀመጥ”

በብዕት የካንስ መጥምች

(ማር. 1:1-8፣ ሲቁ. 3:1-18፣ የኤ. 1:19-28)

3 1-2 በእ መርቻት እተ የካንስ መጥምች + “መንግሥት
ለማቻት ቅርቡ አብ ሌጥ ተነስሩ” አኖብ አብ በረኩ
ይህና አሰቦች መግ = 3 እተ በበደ አለምና +
“የኩረዋ እግዢአብ኏ር ደረሰ +
መንግሥት አቅሙ”

አሉ አብ በረኩ በለውቃ ደምና አዋጅ ንዑስ”
ተበረ እተነጋረለ ችሎ የካንስ እየ”

“አገንኝ የካንስ አብ ደንብ ገመል ንዑስ + ደጋፍ አጭና
ደማ ልልቀ ቅርቡት + ቅርቡ ተከ አንበባን መኖር በረኩ
ነዑስ = 5 ንዑስ እያደለምን ንዑስም ስብ ይህናን በብኩ ማር
የርዳናን የበረ ወዕ = 6 ተጠኑቶም እናተናዕዕ ተከ
አብ ልለ የርዳናን በብኩ ይጥመች ንዑስ”

7 አብ ልረዕውያንን በስታውያንን በዘረት ፎብ ተግቀቻ
የሚ መግ ምስ ሪያ ችሎ ባለም - “እቶም ወሰድ
አተማን + አብ ተመሳሳቸው ተግል እተመልቀዕ መን አብ
ሬክና” 8 እግዢአብ኏ር ችሎች በለቅዕ ፎብ ባለና = 9 አብ
የጥም እግዢአብ኏ር አብ አስተኛ ከም እተ-በለ እያምስልናም”
የአበኬያምስ ችሎች እለማን እነዑስ ወሰድ እተናዕዕ
የአግዢአብ኏ር ከም በከኩሉ እብለትም እለም = 10 አብ በስል
አብ ማቅዕ የበረ ችሎ እየ ተንሂሳ እሉ” እግዢአብ኏ር

ገበቅ ፎብ በይረደ አቦለ አብ እየ ይቻቻቸ ፎብ አዋጅ ደማ
ይርጋብ = 11 አብ ችሎ ባለም ለተምቻናም እለም ተ + እተ
ደንፈረ በመሻለ የኩ ከባይ ይገልል ሌጥ + አብ አዋጅ
ከሻውር እኩ እይበቅዕ ሌጥ + ችሎ በመሻል ተቆስን
በአውን ለተምቻናም ሌጥ = 12 ደመኑ በእርዳብ መሰላ አብ
አዲ ለለም ሌጥ + ሰርቶ አብ ተደረኝ ከእነዑስ + ችሎ አብር
የኩ በዘረመና አዋጅ ከንደድ ሌጥ”

ጥምቀት አያስብ

(ማር. 1:9-11፣ ሲቁ. 3:21-22)

13 ንዑስ አያስብ በየኩና ለተምቀት አብ ገለ ፎብ የርዳ
የሚ መግ = 14 የኩና የኩ “እኩ ይለ በለኩ ለተምቀት የርዳ
የኩ እግዢአብ኏ር ችሎች የበረ ተመሻለ!” እሉ አቦም”

15 አያስብ ከዚ “የብ ደረሰ ይለ ገለ” እሉ መሰላለ = ደንብ
ይቅድለ = 16 አያስብ ምስ ተጠዋቅ በብኩ አብ ባለም ወዕ
አንሱ ሆነ ለማቅት ተቀኑት + 3 መንፈሰ እግዢአብ኏ር ደማ ከም
ይጠባ ወረዳ + አብ ሰአብ ከንዳብ ሪያ = 17 አንሱ ደማ
“በለኩ እተናዕዕ ተተዋ ወደደ እነ ሌጥ” በብኩ ደንብ
አብ ለማቅ መግ”

አያስብ በይደምበለኩ ከም ብተፈተነ

(ማር. 1:12-13፣ ሲቁ. 4:1-13)

4 1 በይደምበለኩ መንፈሰ ተቆስን ተስኩስብ በይደምበለኩ
4 ንዑስ + ፎብ በረኩ ወሰድ = 2 እርባባ መኖልትን
አይበኩ ለይተኑ ወመ + ሰዕ መመሪ = 3 እተ ደረሰ ደማ
መሰላ + “መደ እግዢአብ኏ር እንተ ችሎስ እነዑስ እለማን
እንደ ደንና በለ” በለ”

“አያስብ የኩ “ስብ አብ እግዢአብ኏ር በለውዕ ተስ
ቻል ይለ እግዢአብ኏ር በለንጂ ተረይ እይነዑስ እየ” በብኩ
እተው እኩ” እሉ መሰላለ”

5 ንዑስ ደይበለኩ የበረ ተቆስን ተተዋ ወደደ + አብ
አብ ማቅዕ በለ መቅድለ እቅም”

6 “መደ እግዢአብ኏ር እንተ ችሎስ”
“አግዢአብ኏ር በለኩ ተደተናቀና +

*3 3:16 ተስ በለኩ ተመሻለ ተስ ችሎ ባለም “ለማቻት ተቀኑት” ወጪ”

*4 4:6 ወጪ “አብ ተስ መንፈሻ ለተመሻለ” በብኩ ይመስና”

ማተምስ 4

በእምሮ ከጋድና ተመሳሳይቷ ምንጻታና
ደለክዎም”
በጠል ይሁኑ እነ እጥ ተ እነኩ ታቻዎት
የእናቸው” በለ”
“እየሰለ ድማ ” “ንግግነትአብርሃር እምባጥና አይቻልታ
ተና” በጠል ይሁኑ እወን እሉ” በለ”
“ከና በአድሽ ይሞላለ ፍጊ አዘዴ ነዋን እምባ ወረዳ ተ
መንግሥት ተገኘ ቅለምን በበርሃምን እርከም እጥ” ተ “ተደ
ፈለኑ እናት ለገዢነለ ሌዕ ተለ ሰህበ እያ” በለ”
“10 ገዢ እየሰለ ” “ንግግነትአብርሃር እምባጥና ስገድ
ንእኑ በይ ድማ ተገኘ” በጠል ይሁኑ እነ እጥ ከደና
በይጥና” በለ”
“11 ደንብ ይሞላለ ወደን ተ እናሁ ድማ መለሰኑ
መጀመሪያ አገልግሎም”

አየሰለ እነ ገዢ ከምህር ከም ብቻመራ
(ጥር. 1:14-15፣ ላ. 4:14-15)

“12 እየሰለ የሚልር የካንስ የሰ ለምዕስ ተ እነ ገዢ
አልበ” ተ “13 የኞነት ወደን ድማ” ተ እነ የሚል ቀበሌንን
ንፍታለምን” ተ እነ ተቋ በቅርቡ ፍጊ በላ ተቀርቦም መጀመ
ተቀመጥ” ተ “14 እነ ተከ እና በይ እለፈያ ከም በለበብ
አበለ የእናት ከፍያም ከ-”
“15 ”የሚል ቀበሌንን የሚል ገፍታለምን”
መጀመ በቅርቡ የሚል የሚል ተ እናሁ
ዘንብናለ ገዢ
“16 እነ የአማት በይዚር ስጋበ” ተ
“9በይ በርሃን ለአየ” ተ
“17 እነ የአማት የሚል ገፍ በንብሩ ድማ
በርሃን ወይለው””
“18 እየሰለ ከበታ እጥን እቴ ተ ” “መንግሥት ስማያት” ተ
ቀበ እነ እጥ ተነስቱ” እየሰለ ከሰባኑ ይመራ”

አየሰለ አርበዎት ወደናቸው” ዓይ ከም ብቻዎሙ
(ጥር. 1:16-20፣ ላ. 5:1-11)

“18 እነ ተቋ በቅርቡ ገዢ ተመላለ ከለ” ተ “8ደናቸው” ዓይ
አበለ ተከ እጥት” ተ እጥበ ተተባሱ ለምሃንን እናደር
“5 4:10 ገዢ ተለ በይናቸው” ተ “9በይ ለአየ” ተ እጥ ወመስኑ”

ማተምስ 4-5

የስ ታዣን በመርበብ ዓይ ገዢ ለአየ” ተ “19 እየሰለ ከለ” “እና
ገዢናቸው” ተ እነ ከገብረዚም እጥ” ተ “20 ለናገድ” በለም”

“21 እገባ ተለ የኞነት ከደት እጥት” ተ እናቸው ወደ
ዘንብናለም ተ እና በይ እጥ ከም ለአየ” ተ “22 የኞነት” ከለ
ነት ተከ ከአገልግሎም ለአየ” ተ “23 የኞነት” ከለ ለናገድ”

አየሰለ ከም ብቻዎሙ ከም ብቻዎም
(ለ. 6:17-19)

“23 እየሰለ ድማ እነ ገዢ ለአየ” ተ እና በይ ለአየ
አይሁዳ እናመሂረ” ተ እና ከገብረዚም እና
ለበት” ተ እና ከገብረዚም እና በይ ለአየ” ተ እናአለው
ይዘውር ነበረ” ተ “24 እናአውን እነ ገዢ ለርሃ ተዘርግነት”
“ዝላም” ስጋበኛት” ተ እና በይ ለአየ” ተ “25 እና
አገንናት ተደርሃም” ተ እናውር በለዓል ለማግኘ ለለምና
ለመሰረት እናግእለ የለምና ማረጋገጫ ከዚ እናየሰለለምን ከዚ
ይሁዳን ከዚ ማስፈጸም ተ እና ለአየ” ተ “26 እና
አኖበ ድማ ከምህርም ይመራ”

አየሰለ ተምህርኑ በይናና ከም ብቻዎረ
(ለ. 6:20-23)

“1 በተገና ስጋበ የሰ ለአየ” ተ እና እምባ ይብበ” ተ “9በ
5 ተቀመጥ ተከ” ተ ዓይ መካመርቱ የሰበ ተረቢ” ተ “2 ከም በለ
አኖበ ድማ ከምህርም ይመራ”

“3 ”በመንፈለ ዓይናቸው” ተ እና መንግሥት ለማያት” ተ “4 ከም
እጥ እጥ” ተ “4 በተገና ለአየ” ተ “5 የገንናዢ ከረክብ
እጥ” ተ “6 በተገና ለአየ” ተ “7 ለማያት” ተ “8 የገንናዢ ከመርጣው
እጥ” ተ “9 በተገና ለአየ” ተ “10 የገንናዢ ከረክብ” ተ “11 የገንናዢ ከረክብ
እናቸው” ተ “12 እጥ” ተ “13 በተገና ለአየ” ተ “14 የገንናዢ ከረክብ
እናቸው” ተ “15 እጥ” ተ “16 በተገና ለአየ” ተ “17 የገንናዢ ከረክብ
እናቸው” ተ “18 እጥ” ተ “19 በተገና ለአየ” ተ “20 የገንናዢ ከረክብ
እናቸው” ተ “21 እጥ” ተ “22 በተገና ለአየ” ተ “23 የገንናዢ ከረክብ
እናቸው” ተ “24 እጥ” ተ “25 የገንናዢ ከረክብ”

የም እያም አዋ ይሆኝት ዓለምና በዚህ ሰላ
ገኘነት ተካተሉ ስውን ይሰአኝ”

ምስክ መውን ገርሃን

(ግር. 9:50፣ ሲቁ. 14:34-35)

13 ““በሰነድኩ የምድረ መው አቶም ያልተ መቀረብ እንተ መቀረብ ያልተ ተቀብ ይሆኝ ይሞቅር፤ የደን ተደርጋዊ በስብሰብ ከመው እንተ ተከይኙለ በመቻም የሚለን፤

14 ““በሰነድኩ የምድረ ገርሃን አቶም፤ እነ እምባ በላ
ጥተማ ተተክውል አይከላን እየ፤ 15 መበራሱት ያል በት
ቻለ ገጽ የምድረ ከሚሆ እነ በርካ መቆመዕሉ ተንበረ
አምበር እነ ተከተ ተፋር ከተኞበር አይተበሆን አቶ፤ 16 እያዥ ተከ ነተ ደንብ የሚሆኝ ስለም የሚሆኝ እነ
ቻለ አቦታም ምእነት ተመሳሳዎች የሚሃን እነ እምባ በላ
ቻለ ይጠናል”

በዚህ ሰላ መብ

17 ““በዚህ መብ ፖስ የሰነድ ከፍጋዣም ይእ እምበር ያ
ከለበኝም በመዳከኑ አይምበልኩም፤ 18 ለማይደን ምድርን
ከለ በላልኩ ያል ሰላውን ተከለ በላልኩ ይሁን ከ
የወጣ ወይ አንተ ተጠሪ ከም በይተቻልኩ ያል ተቀብ
ከኝ አሎ-ኩ፤ 19 እምበረር ከበዚህ የሰነድ ተከሏነት አንተ
ዘፈረሰ ያል ሰላውን የሰነድ ተቀብ በመሆኑ ያል መንግሥት
ለማየት የሰነድ ተጠናል እየ፤ ለእፈጋዣ በምህር የኩ ያ
አብ መንግሥት ለማየት የሰነድ ተጠናል እየ፤ 20 ድልቀኩም
ከለ ድልቀ መምሃራን ስለን ለጠላውንን እየ እንተ ተወይ
ዝኩ፤ የሰነድ መንግሥት ለማየት ከተ አይተክውን አቶም
አለ እንጋረኩም አሎ-ኩ፤

21 ““የጥም ቅዱት ያቀተሉ ከፍረደ እየ አቶ ያ
ቻቻ ተቀብ ያል ከተባለ-ኩ ለማሇከኩ አሎ-ኩ፤ 22 እነ
ኩ የሰነድ ተቀብ በስብ ገጽ ከፍረደ እየ፤ የሰነድ ተቀብ
መርቻም በስብ ድማ እነ መጠበቅ ተቀረደ፤ እንተ ዓኩ
በጠላውን የሰነድ እንተ ከፍረደ እየ፤ እበለኩም አሎ-ኩ፤
23 እምበረር መባለኩ የሰነድ መውሃዊ እንተ እምዳለኩ
ቻዕ ተከ ተቀይመልኩ ምሆነው እንተ በከርከ ያ
መባለኩ እበለኩ እየ ቅዱት መውሃዊ ጉደን፤ ከይ ቅዱም
ምስክ ማዕከ ተፋር፤ ይቻር ድማ ተመሳሳዎች መባለኩ
አቅር፤ 25 ሰላ መባለኩ ድማ፤ ጉደን እነ መገዢ ከለ-ኩ

ቻዕ ሰላ ተፋር፤ እንተ ተከይኙለ እተ መባለኩ ጉ
ገራይ እንሰሩ ተይሱባ፤ ይፈጸም ደማ ጉዳ ጉልፋ ተየ
ገልፋ፤ ጉዳ በት ማሰረቱ ተከ ከይተኩ፤ 26 እንተ መው
ቻዕ ተፋር፤ ከለ እንተረዳ ያከ ከም በይተውል፤
በኩ አበለኩ አሎ-ኩ፤

27 ““አይተክው፤ ከም ተተባለ ለማሇከኩ አሎ-ኩ፤ 28 እነ ጥና ተሰረዱ ሌሎ በተሞኑም ሰላ ያል መ-
አበለ በመው፤ እበለኩም አሎ-ኩ፤ 29 የምኑዱ ይፈጸም
እንተ እበተትኩ፤ ከይ ጉጥሩጥኩ ይርጋዊ፤ በዘላ-
አበለ የሰነድ የሰነድ እበለኩ፤ እኩ እንተ እበተትኩ
ወን፤ ከይ ተረጋኩ ይርጋዊ፤ በዘላ አበለኩ እነ የሰነድ
ከለ ተቀብ፤ እንተ እበለኩ እንተ መቀረብ ይገባ፤

30 ““ንሰረዱ በፈቻኩ፤ መቀረብኩ በንገር ደሁኑ
ይሆን ተገኔለ እለ፤ 32 እነ ጥና በዘላ የሰነድ ተሰረት
ንሰረዱ በፈቻኩ በስብ በፈቻኩ ተገብር፤ እኩ
ፍተሕኩ በለኩ ድማ ይዘው፤ እበለኩም አሎ-ኩ፤

33 ““የጥም ድማ እኩ ቅዱት፤ ማሰላኩ ተፈጻሚ
ሸር የሰነድ ተቀብ እየተምኑል፤ ከም ተተባለ
ለማሇከኩ አሎ-ኩ፤ 34 እነ ጥና እበለኩም አሎ-ኩ፤
በሰነድ፤ እኩ ሰላ ተከነት፤ ወይ በኢየሮብኩም ተከማ
ቻዕ ሰላ ተከነት፤ ከተ አይተምኑል፤ 36 እነ በንገር
እስከ ተቻቻ ተቀብ ወይ ከተኞልም አይተኩልን አቶ
አቶ፤ በርከብኩ መቀረብኩ እየተምኑል፤ 37 የሰነድ የሰነድ እኩ
አው ወይ እይነን፤ እይነን፤ ይእ ይተን፤ ከበዚህ ተበብ
ክበት ከተ እየ፤

38 ““የደኩ ተንኩ ዓይደ፤ ሰላ ተንኩ ሰላ ተኩ ከም ተተባለ
ለማሇከኩ አሎ-ኩ፤ 39 እነ ጥና እበለኩም አሎ-ኩ፤ ተኩ
አው አይተውም፤ የምኑዱ መተልካኩ ተዘረፍኑ ጥና
እንተ ተፈለጋውን መልሰለ፤ 40 እነ እይ መግቢት ከመሰድ
አለ በተሰነድ፤ እገለኩ ጉደን፤ 41 እይ ምዕራፍ ከተ
ደረ ታገረደ፤ ከወተ ምዕራፍ ምስ ተደ፤ 42 ታስለመን
ሸር፤ ከይ ተፈለጋውን እየተኩልኩ፤

43 ““የደኩ አጥቻር፤ ወለኩ ይገለ፤ ከም ተተባለ
ለማሇከኩ አሎ-ኩ፤ 44-45 እነ ጥና እበለኩም አሎ-ኩ፤ 78
“ 5:39 የወተ የሰነድ ተከናል ይመለኩ”

አልተኞም አቅምና [ንዘረጋዣውና መርቂ] = ወሰድ እኩ
አብ ስማያት በላይ አጠቃላይ ማለት ተከተለሁ + ገዢ ገኩፋ አ
ቻን ታደሮቻን በኋይ የበርቂ = ጽዴችንን ታደቀንን ይማ
የኋም የተገኘው እኩ ለጥ = [ንዘረጋዣውና መርቂ በኋይ ተስፋ +]
ስለተኞም [ነዘረጋዣውና] በላይ ተገኘውን ያልፋ =⁷ 46 እኩያ
ዘረፈውና እኩ ፍተሻና = እኩታይ ዓይነ አሳተኞ፡
ተዋጋት ቅረሰ ከምአዲ ይገበሩ አይነነት፡⁴⁷ ንግዋትና ተረጋ
ጠራ ለላምት እኩ ማተካም፡ እኩታይ ሁሉና ገበካም፡
አመሰሰ ተሞአዲ ይገበሩ አያላዎን፤

⁴⁸ “እምባክ ተምት ማማያ አጠቃላይ ፍቃድ ብቻ፤
ዝለተኞምውን ፍቃድ ብቻ ከት”

በአዲ ምጽዋት = የለት = የም

(ለቻ. 11:2-4)

6 ¹“በለበ ምእንቱ ተቻለዎ አልተኞ ደረቅናም ከዚት
ንበሩ ተጠቃቂ” እኩተወያኑ ከዚቱ አብ ስማያት በላ
አጠቃላይ ዓይነ የበርቂ = 2 እምባክ ተስፋ ከተማውት
ከለኩ = እኩም ጉባኤት + በለበ ምእንቱ ተንተኩ አብ ዓይ
አይሁዳ አበደት የለትን ዓይደት መጠፊታት ከም በጠበመ
አብ ቅዱሙኩ መለከት አይተንፋለ” ዓይኖም ከም ብቻ
በለ + በአቶ አጠቃለና አጠቃ” = 3-4 ገዢ ግኩ ምጽዋትኩ
በገበሩ ምእንቱ ከተወያኑ = ከተማውት ከለኩ የሚገደትኩ
አተገበር ይጠመዙትኩ አይተኩለሁ፤ እኩ በስወር በርክ
አጠቃ ይማ [በገልጽ] ከፈጸምኩ እኩ”

⁵ “እኩም ጉባኤት በለበ ምእንቱ ተቻለዎ + አብ ዓይ
አይሁዳ አበደት የለትን + አብ ቅዱሙኩ መጠፊን ደው
አጠቃላይ ይፈቻው አጥም ለጥ + ከተጠሪው ተስፋ
ከምአቶም አይተኩ + ዓይኖም ከም ብቻ በአቶ በአቶ አብ
አጠቃለኩ እኩ” = 6 ገዢ ግኩ ከተኩለ ከለኩ + ዓይ በተካ
አቶ + ማቆሻኩ ዓይኩ ዓይቱ በስወር በላይ አጠቃ ወለ = እኩ
�ስወር በርክ አጠቃ ይማ [በገልጽ] ከፈጸምኩ እኩ”

⁷ “አመሰሰ በምባክ በረባዎም በስምዕው እኩ በመሰላም
አጥ = ከተጠሪው ተስፋናም ከምአቶም ከተኩ በረባ አይተኩ
በኩ፡⁸ እምባክ አጠቃላይ ከይሰመንትናም፡ በድልየኩ
ይፈላት እኩ ለጥ + አይተኩበልም”

⁷ 5:45 አብ አካር በለበ ወተን አረጋገጧ አብ ጉዢታ ያይ
ከፍርስ እጥም”

⁹ “ንስቀትናምበ ከምበ አልከም ይኩ ያልፋ፡
‘አብ ስማያት አተኩበር አጠቃ + ስማኩ ደቀሰ +
መንግሥትኩ ተዋጋኩ፡
10 ተቻለው ከምበ አብ ስማያት + ከምአ ይማ እኩ
ምድር ይቻለ፡
11 ዓይ ሰላት እንደራና ሌሎች ማበኩ፡
12 ታክና ታዘበደና ከም ተደረግናለም በረል
ገደገልና፡
13 ከብ ከተኩ አይተኩ ለምበር የብ ፍቃድ
አይተኩውኩ፡ [ከመይ መንግሥትኩ ተደል
ከብርና ታዘበደና የብ እኩ + እኩን፡”⁹

¹⁴ “በለበ በደላም እኩ የደግነትናምለም ተስፋናም ይማ
ለማያዊ አጠቃላይ ከተጠሪው እኩ = 15 ገዢ በደላም
እኩ የደረጃነትናምለም ግኩ + ተስፋናም ይማ አጠቃላይ
አይተኩበልኩን እኩ”

¹⁶ “እኩም ጉባኤት የምጥ በለበ ምእንቱ
ቻለዎ + የለም የዳምልው አጥም ለጥ ከተጠሪው ተስፋናም
ከምአቶም ደንብአዋት አይተኩ፡ ዓይኖም ከም ብቻ በአቶ
በለኩ እኩበለኩ እኩ፡ 17-18 ገዢ ግኩ ከተጠሪው ተስፋናም
ከም ብቻ ነት በስወር በላይ አጠቃ ይኩ እምባክ ተስፋናም
አተገበር ይጠመዙትኩ አይተኩለሁ፤ እኩ ተገዢ ተተክለ፡ እኩ
በገበሩ ከተኩበልኩ እኩ [በገልጽ] ከፈጸምኩ እኩ”

ለማያዊ ግኩ

(ለቻ. 12:33-34)

¹⁹ “በልዕን ምምራትኩ አብ በበለዎም + ለረቻቱ
ጥናቶም አብ በበርቂም + ተስፋናም አብ ምድር ማበኩ
አይተኩበለሁ = 20-21 ሌሎች አብ በለም ለጥኩ እኩ እኩ
በልዕን ምምራትኩ አብ ከየበለዎም + ለረቻቱ ፍቃድናም
አብ በበርቂም አብ ስማያት ማበኩ እኩበለሁ”

²² “ዓይደ ያይ አካል መብራህቱ እኩ፤ ለሰነድ ዓይደኩ
ጥናቶ እኩ ይኩ እኩ ተስፋና = በዘላ አካል ለብራህ ይቻለውን፡²³
23 ዓይደኩ እኩ እኩ ተስፋና = ዓይደኩ እኩ ተስፋና
የለማቻት ይቻለውን፤ እኩበለኩ እኩ እኩ ተስፋና
የለማቻት ከብ ከብ ተስፋና የለማቻት ከብ ከብ ተስፋና እኩ”

⁸ 6:13 አብ እኩ በለም ወተን አረጋገጧ አብ ጉዢታ ያይ
ከፍርስ እጥም”

⁹ 6:19 ዓይደኩ እኩ ተስፋና የለማቻት የለማቻት “ዓይደ ተግዢኩ” ይባል”

24 “ጥናት ተደረገ ከባክ በኩል እና እና የሰበት
ከመዳ ነት እና ፕሮፋል + ነት እና ስፋርዣ እየ + ለደ ካለ
ነት እና ከኩርና : ነት እና ካሳበር እየ + ለምባዣ ጥሩ
ሙስኑን ገንዘብን ከተዋለሁ አይተዋለሁን አቶም” 25 ለለዜ
ጉጠመዑሁም በተጠለምኝ በተጠቀቧምኝ ለደ ታክክለሁም
በተዘረጋማች አይተመሱች + እብሉሁም አሎም” ሲደዱት
ካብ መጠል + እካ ክብ ክብ ከዳደረ እያጠልኝ እየ :
26 ነውም ለማግ ተመልከቱ : ዓይ ለማግ አበበሁም ይህ ይኖ
ባን እምበር + አይከራ ደናኝኝ + እብ ማብዝውን እና
እከበኝ እየም : የለጥናትም ገዢ ማሰተን አለሁም አይተ
በላይም : 27 ከሰናትሁም ተጨረቻ እብ ሁሉ ቀመቱ እንት
አመት ከወሰኑ በኩል መን እና : 28 በካብ የኩልኩ ለሉ
ምንታይ ተጥራች : ይገባታት መርሱ አይደረሰ : እናየ
ኩርና + ከመድ አሎም ከም በንበረ ተመልከቱ ” 29 እን ግኅ
ለለሞን እና በተ የለ ፕሮና ከም እና ማሰተኝም ከም
ዘየ+ኩድና + እብሉሁም አሎም” 30 እምጠኝ ንዑስ ለሚ
ሸበሰ ገኅ ፕሮና እቶን በርሱ ማዳሪ መርሱ ከምዎ የፈ
ዘየድና ምብ ንዑስ ይልቅ + እቶም ስብ ገደሮ እምነት : ገሽ
ቃሁም ገዢ ከኩልኩ እባላይ በይኩኒሁም” 31 እምበር
አንተይ ከንበራው እና : እንተይ ከንበራው እና : እንተይ ከን
ከደን እና፣ እሰባሁም አይተመሱች” 32 ዘዴ ጥስቡ አበበ
ብወን ይደረጋዋ እየም እው + የለጥናቱም እኩ በኩል ከም
ዘደግበሩም : ዓይ ለማግ አበበሁም ይፈልጋ እየ : 33 ጥስቦ
ቃሁም ግኅ ቅደም መንግሥት እምጠኝ ዓይች ይፈለግ :
እኩ በኩል ደማ ከወሰባሁም እየ : 34 እምበርበኩ ያ
ቁሳ ታርሰለ ተጥሃቅ እየ ለም ባልዙ ይሞከ አይተመሱች +
መኖራች መከራከሌ ይከሳለ እየ”

ፍትና ከዚፈለጥና እብ ሁሉ ተደረገ በይምናረዳ
(ለቁ. 6:37-38 + 41-42)

7 1-2 “የጠፈረደሁም ፍርድ ከፋይነሁም : በእበረር
ጥም መሰራር ከፈረረውም እየ ለም ከዚፈረደሁም አይተ
ጥረና : 3 እገኑ ዓይናኩ እለ ሰው ከሠስተውናከከለ ጉዢታይ
እብ ዓይና ሰው እለ ሻጠር አነጋር : 4 እገኑ ዓይናኩ ሰው
በተጠ ከመድ ሂሳብ ጉዢ ሰው እገኑ ዓይናኩ ሰው ከመዕሰወ
ገዢኑ ; አነጋጸብ : 5 እታ ግበኑ ; ቅደም እገኑ ዓይናኩ
ሰው ከውሃ ንዑስ ሰው እገኑ ዓይናኩ ሰው ከመዕሰወ
አድጋች ከተርለ እና”

6 “ቅዱስ ንዑስ ከኩሉበት አይተሆበ + ተመሉም ከየኩሉ
ቃሁም በአነጋዣውን እብ ቅድሚ አገመ አይተረርጋዊ +
በእርም ከይረግፎም”

ለምኑ + ደለም + ከጠተተሙ
(ለቁ. 11:9-13)

7 “ለምኑ ከመሄከሑም እየ + ደለም ተተረኩበት አቶም +
የስረ እስተተሬ ከረተውአሁም እየ : 8 ከመድ ለለመኑ የነገ
የቅበለ ተፈለያ ይከኩብ + ማስረ ተሟልቷው ደማ ይረዱወለ
እየ : 9 እንታዋይ ስብ እየ ትብቅናሁም ወብ እንደራ እንት
ለመና እየነኩ ስሆስብ : 10 ወይ ክብ ግኅ እንት ለመና ተመ
ኤሆብ : 11 እምበርበኩ የለጥናቱም እና + የኩል እስተ
ቃሁም : የደቅናሁም ለፍጻ ሆኖበት ክብ ወላጥናሁም + እት
እብ ለማግ ሲለ አበበሁም ገዢ ትሰላመኝም ከንደየ እያዏት
መድ ንዑስ ስሆስብ : 12 እምበር ለግኝ ቤዥትን እኩ እየ
እም ከምጽ ስብት ከጠቀራልሁም ተጠ ጉባት
ቃሁምውን ከምጽ ብኩፍራም”

ዓባባን ገተፋነ እኩ ደን
(ለቁ. 13:24)

13 “በት የባቢ እኩ ደን እኩው + እኩ ፕብ ተቀኙት አት
ውስድ እኩ ደን ሰጠባበት : መገዱውን ገሆስ እየ : እቶም
ሰላክ እኩው ደማ በተቀኙት እየም” 14 እኩ ፕብ ሰጠባበት
አትውስድ እኩ ደን ግኅ የባቢ እኩ : መገዱውን ቅጠን እየ :
እቶም በረከሰባው የኩል ወተቀኙት እየም”

አም በፍረሰ ይኖላጥ
(ለቁ. 6:43-44)

15 “የጠፈረደሁም ከምናጥረ ተኩለ እየም እም + እባረዱ
ተመሉም እብ ከመደናሁም አሰውጭ ሪፖርት ተጠቃቻች”
16 በፍረሰው ከተደላጥምኝ አቶም በ እብ አበበሁም ውረ
ወደኝ ወይ ክብ ተሟልቷው ሪፖርት እየ : 17 ከምና
ደማ እኩ ዓይች እየ ዓይች ፍረ ይፈልጋ : እኩ በማች እየ
ከተማች ፍረ ይፈልጋ : 18 ዓይች እየ በማች ፍረ የኩልኩ እኩ
ለማች እየ ደማ ዓይች ፍረ የኩልኩ እኩእሌን እየ :
19 ዓይች ፍረ ከደረሰ ተጠ እየ ይቻሉጋ : ፕብ እዋ ደማ
ይድርጎ : 20 እምበርበኩ በፍረሰው ከተደላጥምኝ አቶም”
21 ፍጥረ እኩ ለማግ ሲለ አበብ በግበር ይለ እምበር :

ገብታል ! ገብታል ! በጠሉ የንግድ መንግሥት ለማያደ
በእኔ እያከነን = 22 በታ መዳደት እቴ በዘዴት
“ገብታል ! ገብታል ! በጠምካሬ ተንጋጌ እያተካሪበኝ፤
በጠምካሬ እንደንት እያውቅኝ፤ በጠምካሬ በዝግኑ ተአሸራ
ቻ እያጠበኝ፤” ከጠሉ እያም = 23 ስዕስ እና አቶም
በርቱ ዓመት + ከተ እያደለበከኝ እየ + ክሳቂ፤
የሚለም እየ =

24 “እነት ቅላት ለማሬ በፋይ መንግሥት በታ እና
ከው-ሳ ነውር በልሆነ በተከራይ ይመስል = 25 ዘፍም ኮነው +
ወቃይሁ ወቃጥ + ገብታውን ፈራሽ = ከተ በታ ይፍላም +
እና ከው-ሳ ሰላ በተወረት ይማ እያወደኛን = 26 እነት
ቅላት ለማሬ በፋይ መንግሥት በታ ከኩ በታ እና በኩ በኩ
ዓን በተከራይ ይመስል = 27 ዘፍም ኮነው + ወቃይሁ ወቃጥ +
ገብታት ፈራሽ = ከተ በታ ይፍላም + ወደቀ እውጭ፤ እውቀድ
ቻ ይማ ዓይደ ጽኑ፤”

28 እያስለ ነዚ ነገር እና የሰ ወልኩ + አቶም አባበዎ በታ
ምህርቁ ተደንቁ፤ 29 ከመድ ከም መምህራን ስጋ በይከነስ
ሥልጣን ከም በለም ጽዜ ይምህርም ነበሩ፤

አያስለ ፍል ለምድም ከም በንጀስ
(ጥር. 1:40-45፣ ለቁ. 5:12-16)

8 1 ከገዢ እምባ ሙስርድ ከለ በዝግኑ አባበዎ ለቦዕ = 2 እንደ
የኩ ፍል ለምድም 10 ቅርቡ + “ገብታል ! ቅጽድኩ
አንተ ፍይሳኑ + ከተገኘኑ ተኩልል እኩ” እናበዎ በንጀስ =
3 እያስለ ከለ እኩ በርሱ ሲ “ቅጽድኩ እየ + የሰለ” እናበዎ
ተገኝ፤ በአብዛ የኩ ከዚ ለምድም ነገሏ = 4 እያስለ ይማ
“ቅጽድኩ እኩ ተከተለዋር ተጠቃቁ፤ የኩ ለጠንትኩ ተሻሽን
እመርምር፤ 5 እክተም የሰለኬር ወንድኩ ከተናምዎን እተ
መፈ በእነዚ መባለ አዋጅ፤” በለዎ

አያስለ የሰ እለም ማለት ከም በስዴዎ
(ለቁ. 7:1-10)

5-6 እያስለ የኩ ቅጽድም የሰ እተወ + ፍል እለም
ማለት የኩ ቅርቡ + “ገብታል + ወደቀ መንግሥቱ ከይት +

*10 8:2 እኩ ጥል በግዢ አቶም ቅርቡ የሰለ ተኩ በሙያ አበበ
አቶምር + የሰ ለምድ የሰለ እያነህ = ለቁ. 13 ሲሆን

እና ጽ ደቃቤ አገበ ይችንም እኩ” እናበዎ ለመኖ =
7 እያስለ ይማ = “እኩ መግለ ከከወጥ እየ” በለዎ = 8 እኩ
ኤለም ማለት የኩ ከም እኩ መስሰለ “ገብታል ! ጽ ደቃቤ
ኩ በታ ከተኩ እለበቃን እየ + የኩ እንተ ተል ተራይ
ደለ ተዘረሰ = ወደቀ ይማ ተኩው እየ + የአነውን እኩ
ተስተ ለማጥን ተደርሱ በለ እየ፤ እና ተስተ ይማ መ
ሂደት እለውን፤ ነዚ ከዚ እባለ + ይከደድ፤ ነዚ ከዚ
“የኩ እባለ + ይመስኩ፤ ጽልፈያ ይማ ለዚ”

10 እያስለ ነዚ ለማሬ ተደንቁ፤ ነቶም በለወበዎ በንጀስ
ዳማ ከም በለዎ = “ኩድኩ በለዎ እኩነት እና እበደ
ኩ እኩ ፍል እኩ ከም በይረከብበ፤ በተቀ እበለተው
አቶኩ” = 11 ከዚ ለማሬ ይቀረብ ከዚ ለማሬ በዝግኑ ተስፋ
አቶም፤ እና መንግሥት ለማያደ ከኩ ለሰለ እኩሬምን ይለ
አቶ ይቆቻበ፤ ከቃመስ እቶም፤ እበለተው እኩኩ” =
12 ውቁ መንግሥቱ የኩ ለሰለ እኩ ለማሬ በለ ያለማት ከድ
ርበ እቶም፤ እባለ ይማ በግዢ የሰለኬር ሙስርድም እስኩን
ከተውን እየ፤” 13 ስዕስ እያስለ ከተ ይለም ማለት “የኩ +
አቶ እኩሬም ይኩኩለኩ” በለዎ፤ እቴ ወደ የኩ በታ ለማያደ
አቶ ፍል ወለም፤

አያስለ በዝግኑ አባበዎ ከም በስዴዎ

(ጥር. 1:29-34፣ ለቁ. 4:38-41)

14 እያስለ የኩ በታ ደጥርበ ለሰ እተወ + ታኩማት
ደጥርበ በንጀስ ተቃረኑ ደቃቤ ለሰለ = 15 እኩ የኩ ተንከና +
ሸቦዎን ጥራ + ተንሣኤ ይማ እገልጻለቁ፤ 16-17 ለሰ
መፈ፤ እኩንት ተደርሱ ተስፋዎን ተስተ ለሰለ እምጃኩ፤
እቴ ለሰለ እለይደገብ +

“የኩ ይኩኩና ወለም +
አማጥናውን ይረ”

የተባህለ የሰንት ሙስርድ የሰ ቅጽድም፤ በቁ መናፍሰቱ እመቁኩ +
አማጥና የሰለዎ የሰለዎ ይማ እስዴዎም፤

*11 8:13 እኩ ጽ ደቃቤ የኩ ማለት የሰለ ለሰ ቅጽድም እወ
ሸቦዎ” በለዎ ይወሰኑ”

*12 8:15 ጽ ደቃቤ የኩ በንጀስ ደቃቤ “አገልግሎም” ይለዎ”

ከለሰበዎች አድላቸ ስጋት

(አቶ. 9:57-62)

18 እያሳሰ እና በ-ርድኑ ማዘኅ ስጋበ ምስ ላይ ገንዘብ
ከተገኘ እኩዎ ” 19 አዲ መምህር ስጋ ፍጋዬ
”መምህር ! የኩ አት-ኩ ለወለ ተስቦዎ ” በለ ” 20 እያሳሰ
ደማ ”ንውክና አድራሻ አለዎ + ንዑስ ለማግ ደማ ሰራር
እለዎ + ገዢ ስጋ ግኩ ሲለምናለ እና የጋቢት ”
በለ ” 21 አዲ ቀልለ ከኩ ደቀ መካመ-ርቱ ተከ ”ገዢታዊ !
ከይ ነው ከቻር ፍቃድለይ ” በለ ” 22 እያሳሰ ግኩ
”ስኗበ ደኩ + ምወታቻ ሆኖውታዊ ይቻርም
ገዢታዊ ” በለ ”

እያሳሰ ማስበ ከም ሙሉክ

(ዋር. 4:35-41፣ ላቹ. 8:22-25)

23 የኩ ቀልለ ምስ ደየበ + ደቀ መካመ-ርቱ ለኖብዎ ”
24 እንደም ተከ አቶ ቀልለ ማስበ ከሱበ አት-አብበብ +
አብበ በስራ በርቱ የሚያገኘ ነው ; ገዢ ግኩ ደቻለ ንዑስ ”
25 ደቀ መካመ-ርቱ ፍጋዬ ”እ ገዢታዊ + በፋናና አድገኑና”
አናበለ አት-ገዢታዊ ”

26 ገዢ ተከ : “እኩም ስጋ ገዢለ እምነት + የሚያገኘ
ተረሱሁ ” በለም ” : ተከ ተንሣኤ ገዢ-ሰን ተባኬርን ተስኋው
አጥ ዓጋጋ ሁድአት ነው ; 27 እኩም ስጋ ከኩ + “እኩ ገዢ-ሰን
በአርን ካለከተማው + መን ከኩ ይከመ-? ” እኩም
ተገለሙ ”

እጋንጂ በ-ርድኑ ከም ሙሉክ

(ዋር. 5:1-20፣ ላቹ. 8:26-39)

28 እያሳሰ የኩ ለገኘ የገኘ ገዢ-ሰን ምስ በጽሁፍ + አዲ
እና በታ መግለ ምግለፍ ከኩ በለን + እመና ስጋ-ማት
በአርና እጋንጂ በ-ርድኑ ከወ ስጋ + ከኩ መቻብራት
መረግም ተንሣኤ ” 29 እንደም ተከ ”እያሳሰ ወደ እምግና ”
ገዢ ምስና ገዢና ምግለፍ አት-ታዊ አላና : ሆነዎ ከወጪው
ከተተለቅና የኩ መዳለ : ” እናበለ ወርሱ ” 30 ከበኩም
ርጻቅ እና ማዘኅ መጠን አለማቻቻ ይጠበስ ንዑስ ” 31 እኩም
እጋንጂ ደማ ”እኩውወአና ሌጋ ተንሣኤ የኩ መጠን እና
ማቻቻ ለደፊና ” እኩም ለመንም ” 32 ገዢ ተከ : “እኩ ”
በለም ” : መረግም ደማ ” የኩ ሌጋ አለማቻቻ እኩ + እንደም ተከ

ስተላ እኩ መጠን + በቴ ደረሰ ንዑስ እና በስራ አቶው +
አብበ ተስራ ተከ ውተ = 33 እኩም ገዢ ሆኖውም የኩ ዓይ
አቶው + በቴ እኩ ተስራ በፍራቶም አጋንጂ በ-ርድኑ
ከኩ አውራድ = 34 እንደም ደማ ” ተስራ ስጋበ እኩ ተከ ውተ
የስራ ከ-ርድኑ ወው : ምስ ላይም ደማ ” ከኩ ወለን
ምድርም ካልግበ ለመንም ”

ንኩድ ለመ-ስ ከም ሙሉክ

(ዋር. 2:1-12፣ ላቹ. 5:17-26)

9 እያሳሰ የኩ ቀልለ ደይበ + የኩ ዓይ-ዎን
መጠን = 2 እንደም ተከ እኩ ዓይ-ዎን በለቀበ እኩ ለመ-ስ ከም
እኩለ : እያሳሰ ደማ እምግናም ሰራይ : እኩ ለመ-ስ
”እጋንጂ እኩ መረግ + ተጠኑትኩ ተቃድጋለ እኩ ” በለ ”
3 እንደም ተከ ገለግም ከኩ መምህራን ስጋ ለአድስትም
በለጠም ” እዝለ ይርሱኝ እኩ ” በለ ” 4 እያሳሰ ደማ እኩ
ጥም ልለጠ ተሞኑ በለም ” : “ስለምንታዊ በሌላነትም
ከተኩ አት-አብበብ : 5 እኩና ደቻል : ‘ቻጠኑትኩ ተቃድጋ
አኩ ምባልኝ ወይ ” ተንሣኤ እም ከሱ ” ምባል : 6 እምበአ
ርከብ + ወደ ስጋ እኩ ደረሰ ተጠኑትኩ ከ-ድና ሥልጣን
አም ለለም ምንጂ-ስ ከተረጋለሁ ” እኩ ጽዑስ እኩ እኩ
”ተንሣኤ + ደረሰኩ እልጋዬ የኩ በተኩ ከሱ ” በለ ”
7 ተንሣኤ ደማ ” የኩ በተኩ ከሱ ” : 8 እኩም ስጋበ ተከ እኩ
አልማም ወርሱ : የስራ ከም በለ ሥልጣን ለነህበ እምግና
ደማ አመሰንጂም ”

ማተምስ ከም ቤተሰው-ዎ

(ዋር. 2:13-17፣ ላቹ. 5:27-32)

9 እያሳሰ ስጋበ ምስ በሏራ + ማተምስ ቤተሰው ስጋበ
አብበ መረግበ ተቃድጋ ተቃድጋ ለአድ ” ለስኗበ ”
በለ ” : ገዢ ደማ ተንሣኤ ለኖብዎ ”

10 በጽሁፍ እኩ በታ ማተምስ እኩ መኩድ ምስ
ተቃመው + እንደም ማዘኅ ተቃበት ተቃበት ተቃመው ” 11 ለረለውምን ከኩ
እያሳሰን ደቀ መካመ-ርቱ ተቃመው ” : “መምህርኩም ምስ ተቃበ
ት ተቃበት ተቃመው ” ለጠበስ ይጠበስ ” : ” በሌላነት ”
12 እያሳሰ ግኩ ለሚው + “ንኩው ለመ-ማት እምበአ +
ጥሃት እይደልደምን እም ” : 13 ”ምስረት ደኩ እምበአ
መሥቀድ እይ-ንኩን እኩ ” : ለጠበስ እኩ ተቃድ ምኩኑ ከሱ

ጥምህር እና ትምህር ሌሎች የዚሁ ተስፋኑ የዚሁ
ነጂወል አይመደገለሁን” በላም”

በብዕባ ይሞ በቅረብ ስቶ

(ጥር. 2:18-22፣ ሲቁ. 5:33-39)

14 ፍዴስ ደቀ መከመርቻ የአንበሳ የዚሁ አየሰለ መፈለግም
“ንጂወል ማረጋገጫን በዘን ገዢውም እና ደቀ መከመርቻን
የኅ በላምንታይ በይድሙ፣” በላም”

15 አየሰለ ከዚ ገዢው በላም” :- “መርዳዋ ምስክቶም ከዚ
አድራሻ መርዳዋ ከዚነት ይከላሉ ለየም፣ የጥና መርዳዋ
ከብላቶም በወጪወል መዓልት ተከተመጠኑ እና፣ ገዢ ከዚ
ከይመ ለየም” 16 አዲሽ ቅዱሽ ዓለን አብ በገዢ ከዚን
ከላማ እና የዚሁ የዚሁን ተስፋኑ እና ተወይ ይኢትም፣
እና ምቻዎች ተለ ብሔራዊ ይከተው፤ 17 አዲሽ ወይም አብ
አዲሪ አስተባለ ለየዚቷም ለየም፣ ምቻዎች እና እና
ጠበት ይቻዎች እና መደረጋቸው ይሰለበት፣ እና አስተባለ ተለ
ይበለም፤ የአዲሽ ወይም ዓለን እና አስተባለ የዚቷም፤ 31 ነገሮች የኅ ተና እና
የነገር ይከላሉ ይከለው፤”

ንፃ አየሰለን ደም በረሰ በንበረት በበይት

(ጥር. 5:21-43፣ ሲቁ. 8:40-56)

18 እዚ ገዢት ከዚ ገዢውም ከዚ፣ እና መሰለ በት
ገለት አይሁድ መቆ፣ “ንጂወል ስዕስ ስዕስ መያዙ እናም ገዢ
አዲካ አንጋጋብ፣ ከተለው ደማ እና” አኖበለ በገዢለ”
19 አየሰለ ደማ ተንሣኤ ምስ ደቀ መከመርቻ በግብ”

20-21 እናም ከዚ ዓይነቶው በልተ ዓመት ይሆና ይሞ
በፈሰ በንበረት እና በበይት፣ በአበ፣ “ዘረር ከዚ ተፈራ
እና ተንሣኤ ተከተው እና” ተጠል በላ በንበረት፣ በንብረት
መፈላ እናር ከዚ ተንሣኤት፤ 22 አየሰለ ከዚ ዓይና አለ
ሸያም እናም፤ “አድሮ እና ሳለው፤ እናነትና አስተማቻቻ”
በላ እና በበይቱ ደማ ተከተው በቅርቡ እና እና አመየት፤

23 አየሰለ አብ ገዢ መሰለ በት ይለት አይሁድ ምስ
በፈሰ፣ ንብረት መሰለትን ወይ ወይ በሰላ ስብሰቦ ለአየ
24 “እና ገዢ ደቻለ እና ለሌ እና ለማበር፣ እያወቻቻን እና
አልማለ” በላም” እና ምቻዎች ይከተው፤ 25 ነገሮች ስብሰቦ
ምስ ወይ፣ እተዋ እና ለዚ እና ተጠል ከዚ ተንሣኤት፤
26 አብ ተና እና ማርመን ብኩና ተለም”

ከልተ ውጤት ክፍል በእውቅ

27 አየሰለ ከዚ ምስ መሰለ፣ ከልተ ውጤት ዓው
አለም” “እ መደ ደቻለ ተ ምክራና” አኖበለ ለገዢው፤
28 የኅ በት ምስ አተው ተ ውጤት ዓው መደ፤ እና መደ፤ እና
አየሰለ ደማ ተ ውጤት ዓው፤ ከዚ ተከተመጠኑ ተከተው
አድሮ፤” በላም” እና ምቻዎች ይከተው፤” እና መደ፤
29 የኅ ደማ “ከፍል እናነትና የኅ ይከተው፤” እና
አኖበለ ለገዢ ተከተመጠኑ ተከተው፤ 30 አይደንተዋም ከዚ ተከተው፤
አየሰለ ደማ “አደ እና ተደረጋል ተጠንቀቺ” እናበለ
ማኅናል አለምናለም፤ 31 ምቻዎች የኅ ወደፊም እና ተና እና
የነር አና እርግዳለ፤

አየሰለ ዓለን ክፍል በእውቅ

32 ምቻዎች ከዚው ተሰው ደማ እናም እና ምስ ተና እና
ዓበ እናነትና የኅ፤ 33 አየሰለ እና ምስ ምስ እውቅ ደማ
እና ዓለን ተከራቢ ደማ “ከፍል በላም” እና ተና እና
አብ አስተባለ ከዚ አይተረለየም፤” እለም ተገዢው፤ 34 ልረ
ለውያን የኅ ደማ “ንጂወል ተጠለቸው እና ተጠለቸው” እና
አለም፤”

አየሰለ ተከራቢ ክፍል በእውቅ

35 አየሰለ ከዚ እና በት ይለት አይሁድ እናመሄድ፤
ወንጀል መንግሥት እናበለ፤ ተፈሰ ስማምን፤ እና ስብሰቦ
በፈሰ ይፈሰ፤ እና ስብሰቦ፤ እና ተለን ከተማቻቻን ዓይታ
ቻቻ ይዘውር ንብረ፤ 36 በዘን ስብሰቦ ምስ ለአየ ደማ ተና እና
ዘይሰለ እና ለአየ ደማ ተና ስብሰቦ እና እና ለአየ ለገዢ
አለም፤ 37 የኅ ደቀ መከመርቻ “እና እና ለዘን እና ተና እና
የደረሰ፤ የኅ ወተካድ እናም፤ 38 ሰላለ እና ተና እና ለአየ
እና ለአየ ደቀ መከመርቻ” በላም”

ንተዋርቃቻ ክፍል በእውቅ

(ጥር. 3:13-19፣ ሲቁ. 6:12-16)

10 1 አየሰለ የኅ ዓይነቶው ከልተ ውጤት ዓቀ መከመርቻ
እያወቻቻ፤ ገርሻለት መፍቅረት ከዚው ይፈሰ፤ ተሰላ
አማካም፤ ደናነት ከዚው፤ ለሰጣን ልቦም፤ 2 የኅ ደማ ዓይ
መር ከልተ ተዋርቃቻ ውጤት ደማ እና እና፡- ተዋርቃቻ
እና ደተርሰ ተተባለ ለገዢና እና ለገዢ ተመግኘት፤ ያልቀበ

ወደ አበዳም የኩንስ ታዕዛ : ይፈላሳ : በርተሰኞ
ወሰ : ቅማስ : ማቻም እኩ ተቻባ ቅራጋ : ያቀበ ወደ
አልፍያ : እኩ ተደረሰ ትተብለ ለበዳም እኩ ተቻባ
በኩ ቅና : እኩ ተትር ይህኩ እስተርታዊ : 5-6 እዲሁ
ካም ፍዴርታው ከዚ እኩ እኩዎች ለክኩም :
“ኩንት ብሔራ አቦራ ቤት አስራኬ ይለ እምበር : የገብ
ምድር አመካብ አይተኩኩ : የገብ ከተማ ስምረውን ይማ
አይተኩኩ : ትኩድኩም ይማ መግምሮ ለማግኛ ቅርብ
እኩ እኩበኩም ለቦኩ : ይስመማት አስተዋጽ የሙታቸ
አተኩዎች : ለምግኛ እኩዎች : እኩንቱ እውቴ ይነኩ
ተቻባኩም እኩም በኩ ውስ : የአብ ትከኩልኩም ወርቂ
በኩር : ገንዘብ አስራኬ አይተኩኩ : 10 ከኩም ከኩ ለንቅ
ገመግሩ : ከዚ ከኩ : አሟንት : በጥር አይተኩኩ :
ከመግ ታዕሰተኩ ምግቦ ይጠበ እኩ : 11 አብ ትከኩልኩም
ኩተማ ወደ ዓይ አብ እኩ በቁዕ መን ምግኩኩ ሲተተ :
ከባቢ እኩው ይማ አብ ተቻባው : 12 አብ ቤት ከተኩው
ኩለኩም ለቦኩ ቅርብ : 13 እኩ ቤት ነዚ በተቀ እኩው
እኩ ተደኩ ለቦኩም ይጠበ : አይተኩቃ እኩ ተደኩ ባኩ
ለጠምኩም ዓይኩም ይመለስ : 14 አይ እኩ እኩ ተቻባለ
ኩም ወደ ቅልኩም እኩ ተቻባኩም ዓይ ተበት ቤት ወደ
ኩተማ እኩው የኩለኩም ተኩ እኩርኩም ዓይ : 15 በመ
ዓል ፍርድ ከኩ ትት የኩተማ እኩዎች የኩልኩ ለቦኩኩ
ገመግሩ ከኩ ተቻባኩ እውቴ እኩበኩም እኩኩ :

አዋጅት መከራ ከቻበለ ከኩ ለለዋም
(፩. 13:9-13፣ ላ. 21:12-17)

16 “እኩም አነ ከኩ አቦራ የገብ ማሳካል ተኩሉ እኩበኩም
አኩኩ : ደረም ለልሆነ ትሆኑት ከኩ ተመን : ጉርሆት ከኩ ከኩ
ሆነ : 17 ከኩ ለብ ተጠንቀቂ : ታደቀም የገብ መጠበቅ
የተት እኩረይም ከህበኩም + አብ አብይ የለቀም ከገር
ተኩም እኩም : 18 እኩ ተመን እኩበኩ የኩልኩ የኩንት
ከኩውን አይ ምክንያት የገብ መከንኩት የገብ ነገሥታቸ
ከተውስኩ እኩም : 19 እኩረይም ከህበኩም ከለው እኩታይ
ኩም እኩረይ ቤት ለግኩ እኩ ከውሃበኩም እኩ እኩ ከመግ
ወደ እኩታዊ ከኩ እኩረይ እኩታዊነቸ : 20 መንፈለ
አኩኩም እኩ ተአኩትኩም ለማረብ እምበር + ተስኩኩም እኩ
ኩትኩም እኩረይ : 21 ይው ጉዢው + አብ ጉዢለኩ + ጉዢት
አኩኩ ከህበ እኩ : ወጠድወን አብ ለልሆነ ወለደም

ከለንስ ከቻባዋም እኩም : 22 ለለ ለመደ ከኩ ተኩሉ
ለብ ትተገለኩኩም ከተኩ እኩም የ ለተኩ ለመደለቸ
ለፊገው ዓይ ቤት ከኩኩ ለተኩ ለተኩ ለመደለቸ
የተማቸ እኩራኬ በረከብኩም ከኩ ለይተመደለው ለተኩ
አበለኩኩ እኩኩ : 24 ከኩ መግሆኑ ተኩበ ተመራይ + ከኩ
ገደትኩ በጠልጋ እገልጋለ የልበት : 25 ተመራይ ከኩ
መግሆኑ + እገልጋለ ከኩ ጉደትኩ እኩ ይከኩ እኩ የ
ገመግሩ ቤት በኩ ከኩ ከኩ ለልም ቤት ለቦ ጉደ ከኩደ
አኩ በዘን ተቻባዋም :

ገመግ ምርራህ ከኩ ለግበኩ
(ለ. 12:2-7)

26 “እምበር ለይገለጋ ከኩ ለይፈለጥ ይማ ለውር
የልበት እኩ ለይተመሆም : 27 በጠልጋ ከኩበኩኩም በኩ
ሆነ ተጨማሪ + አብ እኩበኩኩም ለትለምዕም ከኩ እኩ ለልሆ
ኩበኩ ለቦኩም : 28 ከኩ ትራበን ሆኖ ከኩ እኩ ከኩ
የተማቸ : የኩበኩ ሆኖ ከቻባዋም ከይከለኩኩ ለይተመሆ
ም : 29 ከዚ እኩዋኩ በለንተኩ*13 ይሞያ እየከኩ :
እኩ እኩ ትጣለኩ በዘይ ተቻል እኩበኩም እኩ ምድር እኩ
ተመደቸ እኩ : 30 ተስኩኩኩም ዓይ የገብ ለለደም እኩን
አኩ ተቻል እኩኩ : 31 እምበር ተጠል እኩኩ እኩ ለይተማቸ :

ገመግ ምርራህ ከኩ ምግኩ
(ለ. 12:8-9)

32 “አብ ቅድሚ ለብ ትተተለመኑ ተኩሉ አነ ተኩ እኩ
ቅድሚ እኩ ለብ ለማየት በለ እየደ ከለመና እኩ : 33 ከኩ
ቅድሚ ለብ ትተተለደኩ ዓይ : እኩ ይማ ቅድሚ እኩ
አብ ለማየት በለ እየደ ከለመና እኩ :

34 “አነ የገብ ምድር ለለም ከውርድ እይምበል
ኩም ! ከኩኩ ይለ እምበር ለለም ከውርድ እይመደለኩኩ :
35 ወደ ከኩ እኩ ትራ : 36 ከኩ እኩ ምድር + መርቻት ከኩ እማቸ
ኩፈለ እኩ ትመደለኩኩ : 36 ተስበት ከኩ የለቀ ቤት ለቦ
ኩኩ እኩም : 37 እኩ ብስ ወደ ነፃ ከኩ ለይፈለግ

*13 10:29 ጉደ አነርጋን ወጠል :

ዘኝድ አይበቃልን ላይ ከባይ ገዢዎ ወይ ታደሰ
አበለሰ ነፍቅርውን ዘኝድ አይበቃልን ላይ ንግድ መስቀል
ይሆና ይደንጋዬ ከይሰሳ ዘኝድ አይበቃልን ላይ ንግድ ንስቀልቁ
ነረሰኑ ከተናና ላይ፣ ገዢዎቁ ምንጻታዎ ከተናና ሲከ
ከረሰኑ ላይ”

“40 “ንእኩኩኩም በቁባል ገዢዎ ይቁባል፤ እና ገዢ
ቤቁባል ደንብ ነቱ ለለላኩና ይቁባል፤ 41 ገዢዎ በስም ቤት
ቤቁባል ዓሳቢ ከባይ ይረሰኑ፤ እና ገዢዎቁ በስም ደንብ
ቤቁባል ዓሳቢ ደንብ ይረሰኑ፤ 42 ከምህም ፈሰኑቸ ለገዢ እና
ስም ወደ መዝመር በኋላ ስርጋዊ ማይ ተረጋ በለት፤
ዓሳቢ ከቶ ከም ከይሰሳ በኋላ እበለከም አለብኩ”

ከብ የቀንስ መጥምች ፍጥ እየሰሰ በተለከተ
(አቶ. 7:18-35)

11 እየሰሰ ከክ ነጥም ፍዴርጥው ከዚ እወለ የስብ
ፈጸመ፤ እብ ከተማቸኩም ከምህርን ከሰሳ ሪሉ

2እኩኩኩ እብ በት ማሰራር ተለ በዘመኑ ግብርቻት
ከሰራተሰ የስብ ስምዎ፤ ከብ ደቀ መዝመርቸ ከዚ ለለብኩ፤
3 “እና ለመወሰ ገዢና ደንብ፤ ወይ ደንብ እንደሆነ ዘልል
አለ፤” በለ = “4 እየሰሰ ከክ መለፈ በስም፤ “ናይኩም
አለ እትለምወያን እትረዳውን በለኩም ገጽሁን ገዢው
5 ዕወልት ይረሰኑ፤ እንዲሁ ይቁባል፤ ለምንም ይንጋሩ፤
ጠማማች ይለምዎ፤ የወጪት ይቁባል፤ ደንብቸ ወንጀል
ይበ኏ር እለመ፤ 6 በኋላ የወጪቸ ከክ ገዢዎ ላይ”

7 ነጥም ምስ ከቆ + እየሰሰ ነጥም ምስበ ምስበ የካንስ
ከምዎ ምስበለም ይመራ፡ “እንታይ ከተረፈ ፍጥ የሚበቆል፤ 8 ነንታይ
በዳ ከተረፈ ወግእኩም፤ በቁጥን ከድወንት ምንድ በለድ፤
ቁጥን ከድወንት ምንድ እና እብ ላይ ተንሱቸ
አለመ፤ 9 ገዢኩቸ ይኢ ወግእኩም፤ ለባይ ከተረፈ
አው + ከብ ለባይ እና በጠልቂ ላይ + እበለከም አለብኩ፤
10 ምስ እና ለመሰላ እናሁ እና እብ ቁጥሮቸ መግኞቸ
ዘላሪያ ለእኩኩ ቁጥሮቸ ለለለኩ አለብኩ፤ ተጠረሰ ብተኩ
አፈሰ እና እው + 11 ከብ እንዲ ብተወሰኑ በለደ ከብ
የካንስ መጥምች ካሄቢ እና እና ከም ከደተገኙሁ በኋላ
እበለከም አለብኩ፤ እብ መንግሥት ለማያት የና እና በንድለ
አብላ ይግበ፤ 12 ከብ በሙት የካንስ መጥምች ከለደ ለማ

መንግሥት ለማያት ተግናዎ እለ፤ ጉዳዎች ደንብ ደዘርፍ
አለዎ ንግድ”

13 “ከመ በለኩም ከዚ ስት ከባይ የካንስ ተተለዋም
አየም፤ 14 ከተቁባል እና ደንብ ይለኩም፤ እና ለመወሰ
ዘለዋ እልዋስ ገዢ የካንስ ላይ ንግድ ለለዋ ይለማ”

16 “ኩሉ ወለድ እብ ለጥ በምንታይ ስምሰለ ላይ፤ እብ
ወደኛ ተቁሮውም ንፋቴኩም በቁውው ተለው ላይ በመሰላ፤
17 ከምዎ ምስ በለዋም፤ እና በለዋም፤ ከደረሰ እኩኩኩ
በለብኩም፤ እልቀናወኩም እበበለኩም፤ 18 ከይበልዎ
ዘለትን የካንስ እና መደ ምንድ እለዋ ይበለ፤ 19 በለልዎ
ዘለትን ወደ ለባ እና መደ ምስ ምስ፤ እናሁ በለድ ለተደ
መደን ዓይነ ተቁባል ተረጋን ይበለ፤ ተብዑ
ግኩ በተገኗል ለተወሰኑ”

በዘመኑን ብተወቂነ ተተማቸ ተ
(አቶ. 10:13-15)

20 ደንብዎ እየሰሰ ነንታ በዘመ ተለዋል፤ በበረለን ከተ
ማቸ ለለ ለይተሰኑ ከምዎ እለ ሆነቁልን ይመራ፤
21 “ወይለኩ ከራይ፤ ወይለኩ በት ለይደ፤ እና እየሻት
ከን ብተገኗል ተለዋል፤ እብ መርሱን እብ ለደናን ተተደ
እና ተሽቻለ፤ ተሽቻለ፤ ተሽቻለ፤ ተሽቻለ፤ ተሽቻለ፤
የተሰኑ ከራይ፤ 22 እናትኩ በመዋል፤ ደርዳ እብ ገኩ
ትኩን ተመርሱን ለደናን ከም በቁለን ከሰሳ እለብኩ፤
23 ገጠኩ ምስ እና ተቀርሱም፤ ከለደ ለማይ እና እና ተለ
ዓል፤ እና ለለ ከተወመደ እኩ፤ እና እግዚ ብተኩ
በደ ተለዋል፤ እብ ለደምዎ ተተደ እና ተለዋል፤ ከለ
ለማ ምንበረት ምራሱ፤ 24 በመዋል፤ ደርዳ የና እብ ገኩስ
ግምድ ለደምዎ ከም በቁለ ከሰሳ እለብኩ”

ፍጥ የስብ ከደረሰኩም
(አቶ. 10:21-22)

25 በት ለጥ እና እየሰሰ ከምዎ እለ መለሰ፤ “እ አበ
ገዢታ ለማያት የሚደር፤ እና ምስ በልሆነትን እስተወቀ
ልተን ለለ ብተሰሳኑም፤ የአማራት የና ለለ ባንሰግኑም፤ እመ

“14 11:12 ገዢ ለደናን ለተኩ ምርመራ ተደራ እና ወጪ ደንብ
አፈሰ ይቁሮሙ ለለው” ከጠል እው”

“15 11:19 ገዢ ለለኩ ለደናን ለተኩ ምርመራ ተደራ እና ወጪ”

ስጋኑና አለም ነው : እኩል ተደሣቸው በአገልግሎት
ንስ ላይ ነው : 27 ከዚ አቦይ መለያ ተዋሬው አለ : በዘመኑ አብ
ንመልከት በረሰው ፊል እኩል የሰጠን ይሁን በዘመኑ
መልካም አለ : ገዢ ከጋዢ መረጃ ለጋዢ አገልግሎት እኩል እኩል
የሰጠን የሰጠን :

28 “እቶም መለያም አቅራቢናን የር በሽበርና-ምን :
ፍጻድ ጽጎ : እኩል ከርሱት-የም ላይ ነው : 29 እኩል ለዋህ ላይ +
አጠቃላይ ተስተት ላይ እጥ : እርሱ-ቴ ይ-ኩ : ከባይዎን
ተሞኑና + ገኅኖች-የም ከክ ይረዳት ተቻቻነው እኩም :
30 ከመድ እርሱ-ቴ ልክ-ኩ የረዳ ከክ ወጪና ላይ :

አ.የሰነ ጉዢታ ስንጻት ላይ
(ጥር. 2:23-28፣ ሲቁ. 6:1-5)

12 ቤት ገዢ አለ : እየሰነ ስንጻት በማሳከላ ብኩ
ገርሁ መለያ : ይቀመጥና ይማ መምሮም ሲለ
ዝብበ ወቃት እኩም ከጠልው ይመና : 2 ለረሰውና ይማ
አሁ ምለም : “ርሳ + ይቀመጥና ስንጻት ከግበር
ዘይግባለ ይጠበና አለው” በልም : 3-4 ጽጎ ይማ ከምኑ
በለም : - “ይቆት የስ መመሪ እኩም ይቀ አገበ : እኩም
ምስክ በንበሩና : ከመድ እኩል እኩል በት እምባኑ ከም
በትው : በዘመኑ ተስተቶም ተኩስናት እምበር ገ- ገ-
አቶም ምስክ በንበሩ : ከጠልወም ይይግባለ ተስተቶ-ጥርጉን
ከም ከጠልወም አየጋብዕት-የም : ይሁናት እኩል በት
መቃወስ ስንጻት + ስንጻት ከም በስርወ : በደል ከክ
የም ይይከተውና እኩል ማረጋገጫ መሆኑ እኩም : ይሁናት
እኩል ማረጋገጫ እኩል ማረጋገጫ እኩል : እኩል እኩም
አለም : 7 የኩና ከክ መሥወቂት የስራት ለፈቻ ለበለ
እኩም የሆኑ እኩት ተፈሰውና : እኩም በራል ከይበለም
አይገኙረድና-የምወናን እኩም : 8 የኩና ወደ ለበ
ገዢታ ስንጻት ላይ :

አ.ኩ ለለመሰት ስበ ከም በስው
(ጥር. 3:1-6፣ ሲቁ. 6:6-11)

9 እየሰነ ከበለ መለያ የስ በት ዘለት እኩም እተው :
10 እኩና ከክ እኩ ለለመሰት ስበበ እኩና እኩ : የኩና
ከኩም ከክ : “ስንጻት የስው ይግባኑ ላይ :”
አቶም እተቶም : 11 እየሰነ ከክ ከም በለም : - “እኩና
ተኩ-የም እኩት በረዳ ለፈቻ ለበለ እኩት እኩት እኩት

ወደቅት ቤቱ በየውዴ ስበ እኩት ወደቅ : 12 ከዚ በረዳ
ስበ ቤቱ እኩት እኩም በስንጻት ይበቅ
የግብር ቤቱ ላይ :” 13 ከዚ ቤቱ ላይ “እኩና ከርግብ”
በለ : ገዢ ከክ ከርግብ : በአብዛት ይማ እውቅ : ከምኑ
ኩልኩውን ከነት : 14 ለረሰውና ይኩ ቤቱ ወደአም
ከመድ ገርሮ ከም በቅተላይ ተማኑ : 15 እየተበኩ
ነት ሲለው ከባለ አልጠ : በዘመኑ ለበለ ከምኑ
ንጥነትምውን እውቅም : 16 ከየሃይድ ይማ እጠንቀቃም :
17 እኩል ከክ እኩት ስበበ እኩም በስበ ተጣረ
ዝተኞገረ ወጪና ተኩም ላይ :

18 “እኩና እኩት ተረጋግጧው ሻለ ይለ በስበ

የቅጥር ሌላያ :

አብዛት መንፈለያ ከገድር ላይ :

ነስብኩ ይማ ተስተት ከገድር ላይ :

19 ጽጎ እየከኩርናት : እየከጥርናት ላይ :
አይ እኩ ተርጉት ይሞላ እየከለምናት
ለይ :

20 ተስተት የስ ውወ ከለው በፌዴስ

ቅጥቅ ማሙጣ እየከለምና :

ንጥተኩ ለተለ ተዋወውን እየከተፈለት ላይ :

21 እስብኩ ይማ በስው ተስፋ ተኩና እኩም ””

22 ተኩና ተኩና ተኩና ተኩና ተኩና ተኩና

የቅጥር ተኩና ተኩና ተኩና ተኩና ተኩና

22 ይግብር ተኩና ተኩና ተኩና ተኩና ተኩና ተኩና

23 እኩም ከበለ መለያ ከም በለም ይኩና ተኩና

አለም : 7 የኩና ተኩና

24 ለረሰውና የስ በለም የስ : “እኩል በኤሌክ እኩና ተኩና

አብዛት እኩት ስበበ : እኩና ተኩና ተኩና

አብዛት እኩት ስበበ : እኩና ተኩና ተኩና

አብዛት እኩት ስበበ : እኩና ተኩና ተኩና

አብዛቤ እኩት ስበበ : እኩና ተኩና ተኩና

አያም = 28 እና ታክኖሎጂ ሰመንድስ አምሳሽ ዘመዕልም እናት
ደለ ገዢ የኝ + እኩ መንግሥት አምሳሽ ፍጥነትናም
በቃቄት "

29 "ወደ ካለ መን እና ቅድም ነት የዳል ከይሰበረ የበ
በት የዳል አቶች አቅራቢች ከሚርጓር በኩል : ድንጋጌ እና
ነት በቁ ሆነምት = 30 እና ምሳሌ ማይኑ መቋቃቃንተደ እና፤
እና ምሳሌ ከይሰበየ ካለ ይበትን = 31 ስለዚ ስለብትን ተጠቃላቸ
ደርቀን ከነ ይገኛለን እና፤ ነት ገመንፈስ ቅድስ ተገረረ
የኅ አይከተላገኘን እና አበለሁም አሉ-ኩ = 32 እና ሁሉ
ውዲ ስብ ገል ቅል ተተካሪ ተገኘለን እና፤ እና ሁሉ
መንፈስ ቅድስ ገል ተረሱ አበለ የኅ አበበ ዓለም እነዚ ከነ
አበታ አቶመጋኑ አይከተላገኘን እና፤

ጋብቻ አም በፍረሰ ይኖላት

(አቶ. 6:43-45)

33 "አም በፍረሰ እና በፍረለት እጥ = ነት አም ቅበቻ
ዘጋጀም = ቁርስ ደንብ ቅበቻ ይከውን፤ ወደ ካለ ነቱ አም
አማካች ዘጋጀም = ቁርስ ደንብ አማካች ይከውን = 34 አቶም
ወፈደ አቶማን፤ እና ካብ ምልአት ህጻ ይገረባ እና እጥ =
ከተኑት ከለ-ኩም + ከመደ አል-ኩም ቅበቻ ምንፈሰ ከተኑ
አሉ፤

35 "ሻያዋይ ስብ፤ ካብኑ ለፍይ መዝግብ ህጻ + ለፍይ
ነገር የው-ዕስ፤ ለተኑት ስብ የኝ + ካብኑ ተኑት መዝግብ
ሁጻ + ከተኑት የው-ዕስ፤

36-37 "እና የኝ + አቶኑ ቅበቻ ይችል፤ እና-ኩን ቅችል
አና እጥ ስብኑ በኤራት የኤራት የኤራት ቅል ተገል + በመቀ
ልተ ፊርድ የሰንጠ ከሆነበት ላይም + አበለሁም አሉ-ኩ፤"

ትእምርት የኩስ

(ማር. 8:11-12፤ አቶ. 11:29-32)

38 ንዑስ ገለአቶም ካብ መምህራን አገን ለረከው-የንን "እ
መምህር፤ ካብኑ ተእምርት ከነዚ ተደለ አናና" በአዋ =
ገለ የኝ ከምበት አሉ መለለሁም :- 39 "እና ተኩልትን ዝግ
ዋትን ወለደ እነዚ ተእምርት ተደለ እና + እና-ኩን በዘይ
ቻልምርት ነበረ የኩስ ከአል ተእምርት አይወጣን እና፤
40 የኩስ እና ከበደ ደንብ ለለለት መዓልትን ለለለት ለደትን
ከም እንበደ የኩስ ከና ወደ ስብ እና ወጪው ምድረ
ለለለት መዓልትን ለለለት ለደትን ከገበር እና፤ 41 ስብ

ነዑ : በስብከት የኩስ ተኩለውም አያም እጥ = በመዓልቱ
ፊርድ ዘመኑ ወለደ እነዚ ተኩረለም ከፋይረዳዊ አያም = አምበ
እና ካብ የኩስ በኩበ አብዛ እንሁ = 42 የኝሁም እናብ፤
ጥበብ ለለ-ጥንት ከተሰጠው ተኩረዳዊ + ካብ ወለን ምድረ መረዳ እና እጥ
በመዓልቱ ፊርድ + ተኩረለ ዘመኑ ወለደ እነዚ ከፋይረዳ እና፤
አምበኑ ካብ ለለ-ጥንት በኩበ አብዛ እንሁ =

ርክስ መንፈስ ካብ ስብ ወቅለ ከም በምለስ
(አቶ. 11:24-26)

43 "ርክስ መንፈስ = ካብ ስብ ምስ ወው + ደረቀት ሲደለ
አብ አያምኑ ይሞላል፤ የኝ አይደክበን፤ 44 ንዑስ የኩስ
አመሰካለ-ለ በተደ ደንብ ተሞላለሁ ይገባ እጥ + እና-ኩን መስ
ድንብ ተፈጥን ተኩስተኩን ተሰለመን ይረሰኝ፤ 45 ድንጋጌ
ይከደድ እጥ ከበደ ተገደሩ ስብዓት ተሳለት መናፍሰት
ቂዕ ይመጋኑ፤ አቶኑ ከና እና ይጋድኑ = ነት ስብ እና
የኅ ቅበቻ ይገረዳ ተገኘውን፤ የኅ ተቀኑ ወለደ
አብ ደንብ ከኩና እና፤

እና አቶአለን አገዋቱን

(ማር. 3:31-35፤ አቶ. 8:19-21)

46 ንዑስ ከአበ ከነጋጌም ከሉ እንሁ አዲ-ኩን አገዋቱን
ከፋይበው ይፈጥም እና ወቅለ ቅይመም ነበሩ፤ 47 እና ሲከ
“እንሁ አሉ-ኩን አገዋቱን ከፋይበ-ኩን ይፈጥም እና ወቅለ
ቅይመም እለው” በለ “

48 እየሰለ የኝ ነት ነገሱ “እናይ መን እና፤ አገዋቴን
እንዙን አቶም፤” እና መለለሁ = 49-50 “ፍቃድ እና እና
ሰማይ እና እና መገበር እና ስብ ተስ ተስ ማውጣት ተስተኞ
አቶዎን እና፤ እና እና የኅ ይቀ መካመ-ርቱ ክርስ እና
“አቶዎን አገዋቴን እናው” በለ “

ምሳሌ ክርስ እና-ኩን

(ማር. 4:1-9፤ አቶ. 8:4-8)

10 እና መዓልቱ እና-ኩን እና በት ወቅለ እና
ገምገም በስብ ተቋሙ ይለን ይደረሰ የኩስ
ለቋሙ በዘን ከአበ የኩስ ተኩለ፤ ተገል ከአበ ደንብ
አብ ገምገም በስብ ተቋሙ ይለን፤ 3 በምሳሌ ደንብ ተሞላለሁ
አናበለ በዘን ነገሱ + “እንሁ የኩስ ከኩስ መፈረድ +
አኩርስ ከሉ ነገሱ እና ወለን መግለ ወደቅ፤ አወቀ

መጽእት ደንግ በልዓክ = 5 ገለአ. ደንግ በነገኑ መረት አብ
ዘይበሰ ትዕስ ወደቀ + ዓምቃት መረት ሲሉ ዘይበሰ ደንግ
ቻልጂች በይለ = 6 የዚህ የስ በረቅት ውጤት + ስር ሲሉ
ዘይበሰ ደንግ አረሱ = 7 ገለአ. ገለ አብ ማለከል እናገኘ
ወደቀ + እት እናገኘ ደንግ ዓዲች = 8 ገለአ. ግኝ አብ
ዶስታች መረት ወደቀ + ገለአ. ማለቱ + ገለአ. ለሉ + ገለአ.
መለስ ደንግ ፈረሽ = የአተቢሮ አነፃ ለላቀ ይለማል =”

አያሳስ ለለምንታች በምስላ ከም ቦታዎሁ
(ጥር. 4:10-12፣ ላቋ. 8:9-10)

10 ደቂ መካመርች ቅርቡም “ለለምንታች አ.ኔ በምስላ እት
ዘረጋው እለ-ኩ፣” በልዋም = 11 አያሳስ ከኩ መለስ ተምህር
ለለም፡ - “ምናገጥ ምምጫር መንግሥት ለማየት ጉዳቶት
ከኩ ተዋሬት አለሁ + ገእናቶም ግኝ አይተዋሁም፤ =
12 የለለም ይውሃ ይበትትለውን + ዘይበሰ ግኝ እት እለም
አኩ የግድፍው፤ 13 እናረዳሩ አይደረዳሁ + እናለምዎውን አያሳ
ተዋፈልን እየም እጥ = ለለሁ እየ በምስላ ገዘረጋው በለ-ኩ፤

14-15 “በአዘኛው ከይለም እለዘኛው እናመሙ +
በአዘኛው ከይለም እለዘኛው ዓመቱ +
በለቦም ከየነተው-ዕለ + ከይምለሁ + እነዚሁ
ከየሕውጥምስሉ +”¹⁶

16 “በአዘኛትኩም ግኝ ይርሳያ + እለዘንትኩምውን ይለምና
አለዋ እጥ በዕላት እየት = 17 ከመይ በነበረት ነበደቸት ዓይ
ቻንን ነዚ ገለኩትኩም እተረዳዥ በለ-ኩም ከርሰዥ ተመ
ገየም ከም የዚአዥ + ነዚ ገለኩትኩም እተሰጠዥ በለ-ኩም ከለምዎ ተመንጥም ከም የዚአዥ በኩል እት እኩ እለ-ኩ፤

አያሳስ የስ በራሱ ከም ቦታዎሁ
(ጥር. 4:13-20፣ ላቋ. 8:11-15)

18 “እምባለርከ ገለኩትኩም ፈይት እራሱ የስ ለሞዎ =
19 ቅል መንግሥቱ ለሚሆነ ከየነተው-ዕለ ተስ እት እነዚ

¹⁶ 13:14-15 የዚ “ይችል ተየጠለጥሁ” ይላ

መጽእት እት አብ ለዚ ቤተክ ቅል ይምንጻለ + ለለሁ እት
አብ መለስ መገኘ ቤተክ እዚ እየ = 20 እት አብ ከዕስ
ቤተክ ደንግ እት ቅል ለማው በአብስ በአገኘስ ከቻስስ
ለበ እየ = 21 እንተኩ ስር ሲሉ ዘይበሰ ታሪክ እየ አምበር
ለበት ቅል ለደት ወይ መከራ የስ ከ በአብስ ይኩስል =
22 እት አብ እናገኘ ቤተክ ገለ ነዚ ቅል በለምና እየ +
ሻፈት እኩ ዓለም እኩለን የዚው ማስተን ደንግ እት ቅል
ይኩዋች + ዘይደረሰውን ይተርፍ = 23 እት አብ ዝበች መረት
ቤተክ ግኝ እት ነዚ ቅል ለማው በአተው-ዕለ እየ፤ 24
አብ ተከራይ የሆኑ ለለሁ እለ-ኩ፤

የስ በኩል ሁኔታ ሁኔታ

24 አያሳስ ከል የስ ከም እለ-ኩ እለ ነገም፡ - “መን
ግሥት ለማየት አብ ግራቀ ይበች ሲሆስ ከዚ ለበት እኩ
አትመስል = 25 እኩም ለበት ይቻለም ከለው ወለኩ መጽእት
አብኩ ማለከል ሁኔታ ሁኔታ ተደለ = 26 ይቻለ ዓባይ
የስ ፈረሽ ተስ እት ቅል ይኩስል ደንግ ተፈለም = 27 እት ባንአ
በት አገልግሎት መጽእታ ገዢታይ! አብ ግራትኩ ይኩይ
ዘርሳይ ከዚ
አብ ለማው በለም፤ እሉ ቅል ይኩስል ደንግ እኩ መጋ፤”
በልዋም = 28 ነገስ ወለኩ እየ በነበረው በለም፤ እኩ እገል
ገል ግኝ እምበር ከድና ከንጻህይያዎ ተደለ እኩ፤”
በልዋም = 29 ነገስ ደንግ በለም፡ - ቅል ይኩስል ከንጻህይያዎ
የስ ሁኔታ ከይተማለው እየተሰተኩም፤ 30 ከለዚ
ቀመጥ በአብ ይሰጣ ገደግም የለምን ቀመጥ ገለ ነገም
ኋይ ተደለም እት ቅል ይኩስል ደንግ በበት
አንዳክ እለው + እት ሁኔታ ግኝ አብ ፍርድ አከብም፤
ከብለም እየ” በለም፤

የስ እኩርን ግይ በኩል

(ጥር. 4:30-34፣ ላቋ. 13:18-21)

31 ከል የስ በኩል እለ-ኩ እለ ነገም፡ - “መንግሥት
ለማየት ለበት መረጃ አብ ግራቀ ቤተክ ደረሰ እኩ እጥ እት
መስል = 32 ገለ ደንግ ተስ ተስ ከዚ ከዚ ተስ ተስ የስ
በቻስስ ግኝ እምባር ለማው መጽእት አብ መኖር ተስ ተስ
ከዚ ተስ ተስ ተስ ከዚ ከዚ ከዚ ከዚ ከዚ ከዚ ከዚ ከዚ ከዚ
ተመስን፤” 33 ከል የስ በኩል ነገም + “መንግሥት

ለማያት ስበደት ወሰዳ + ገዢ ክሳዕ በሚዥድ + ከብ ለሰነት
መሰረር አርሱ በለዥስት ማይ በተዋኑ ተመስል::”

34-35 አያሳስ ላት ስንጋድ “እፈራ በምስላ አሻፍት + ላት
ዓለም ከብ አቀመር ተዋዋሩ በንበረ እንግር” በተባሬለ
የአንተ ካይፈጻም ነጥም ሁጻዊ እኔ ገዢ በምስላ ተዘረጋው
አምስር + ለክድ ምስለስ አንተ ላኩ አይተማሪም::”

ተርጉም ምስለ ፍይቻ ከብ ገራት በበዕለ ተርጉም

36 የተርጉም ነጥም ሁጻዊ እኔ ገራት በት አቶው + ይቀ
መዋሙርቁ ይግኝ ቅሬም “ምስለ ፍይቻ ከብ ገራት በበዕለ
የተርጉም ተርጉም ሁኔታ” በልም = 37 ገዢ ይግኝ ከምሮ አሉ
መለላለም:: “እት ዓይደ ከርከ ሆነዎች ወደ ለብ አቶ፣
38 ላት ገራት ዓለም አቶ፣ ዓይደ ከርከ ይግኝ ወቅ መንግ
ሥት ዓለም፣ እት ተርጉም የኋ ይች እት አነጂ ዓለም::
39 ላት ምርመራም ወለሰ ገዢ ይች በለሰ አቶ፣ ቁወጣ ይግኝ
መዋእልት ዓለም አቶ፣ ዓቶም ዓይደውን መለላነት፣ ዓለም::
40 አምባኬር ነቱ ተርጉም አካቦም በአዋ ከም እንደድም ከብ
መዋእልት ዓለም ከዚ ከምሮ ከተማ ከተማ አቶ:: 41 ወደ ለብ
ንመለላነቱ ካልከተም አቶ፣ ገዢም ከዚ ታስተላው የኋ ያት
ወጪ አገልግሎት እነዚ ምስረጃ ከብ መንግሥቱ ተከና
የዋም ዓለም:: 42 ከብ እና ሲሄ ተርጉም ዓለም እኔ ለ
አብላ ይግኝ በተኋገኗ ምስርቃቄ አልፍንን ከተማ አቶ::
43 ከዚ ዓይችን ከብ መንግሥቱ አብላም ከም ወጪ ካሁና
አለም እኔ አቶም::”

ተቋረኑ ተተረኞበ ወርቃቄ ዓገኅ

44 “መንግሥት ለማያት ከብ ገራት ተተዋስ ችግት እና
አደ ለብ ምስ ለሰበ ቤትበት፣ ከብ ተከሳሽ ተተለወል ገዢ
ከይፈ እለም ገዢ ምድቦ ቤት ገራት በወደግ ተመስል::”

45-46 “የምሮ ይግኝ መንግሥት ለማያት ከዚ ዓገኅ
ኤፍራ ንርዳ ለብ እና ሲሄ፣ ቤት ተጠርሱ ዓገኅ ምስ ለሰበ
ከይፈ እለም ገዢ ምድቦ በወደግ ተመስል::”

ምስለ መርበበ ዓይ

47 “የምሮ ዓገኅ መንግሥት ለማያት ከብ በአር ተተዘጋ
ሕት እና ከብ ገዢ ዓይት ዓይ በአከበት መርበበ
ቻመስል:: 48 ምስ መአሕት የብ ይገዢ እውዴል፣ ተቋረ
ውም ይግኝ ዓይነት እርም ከብ እቻ እና ከብ፣ ከዚ

የከተማ የኋ ገዢና ደርጋይም :: 49 ከብ መዋእልት ዓለም
ከኋ ከምሮ ከተማ አቶ፣ መሰላነት መፊላም ነጥም
የተደረገ ከብ ምስና ደይች ከፈረይም እየም፣ 50 የኋ
እተን አዋ ይግኝ ተርጉም ዓለም፣ ከብ ገዢ ተንና
ተን ምስርቃቄ አልፍንን ከተማ አቶ::”

51 “እኂ ገዢ ለሰበ ተረዳለከምምድ፣” በለም :: ገጥም
ዶግ “አው” በልም :: 52 ገዢ ገዢ እምበርከበ ፍይ መን
ግሥት ለማያት ወደ መዋሙር ከነና መምሮሁር አቶ ገዢ፣
ከብ መዋግቡ አይነት በተደረገ ትራት እውዴ በኋል በት
አቶ በመስል” በለም ::

በለም ከብ ዓይ ከም አይከበበ

(ጥር. 6:1-6፣ ለቃ. 4:16-30)

53 አያሳስ ከነና ምስለታት እነዚና ምስ ለገመ ተብኢት
አልፈለ :: 54 የኋ ዓይ መፊላ ገዢ ከብ በት ዓይት እይሁድ
እተየ፣ ከምሮ አለም ምስ ለለተኛው መሆናም :: “እዝነ እነ
ጥበብ እነና እነ ተከምሮት እነና ለሰበ ለሰበ፣ 55 ወደ እተ
ወጪ እይነት፣ እድል የሚያው እትጠኑል እይነ
ተን፣ አገዋቁ ይቆቁ፣ የለ፣ ለምን፣ ይህናለ እኩ
ኋ፣ 56 አድራሻ ተለን ምናና እየላዋን፣ እኂ ገዢ ይለ
ኋ ለሰበ እምጋኘ፣” 57 በለም ገዢ ተተረኞቸ፣ አያሳስ የኋ
“በለም በዘይና ከብ ዓይን ከብ በተኋ ዓይ በዘይና ከብ
የለም ::” 58 በለም አይደለም ይግኝ ከብ በዘይና ከብ
ቻት እይጠረን ::

የተ የተንበ መጥምች

(ጥር. 6:14-29፣ ለቃ. 9:7-9)

14 በቴ ወርሱት እተ ታደሰ ሂደሰ ከኋ አያሳስ
ለም:: 2ንገዢ ይግኝ “እኂ የተንበ መጥምች
አቶ፣ ታደሰ ከብ ምስ ተተረኞቸ ተንበ እና፣ ለለም ገዢ እና
ተከምሮት እኂ ለለም ይጠኑ እና::” በለም ::

3 ሂደሰ ጥያቄን ለለም ሂደሰ ሂደሰ ለለም ለለም
እና እለም፣ የኋ በት ምስረጃው እተተም :: 4 ብምናያች
ዶግ የተንበ “ከተለለው እያጠኑለሁን እና” ይጠኑ ከዚ ::
5 የኋ ከቅተለ እና እና ይለም እና የኋ ምስና ከም
የለም ይረዳው ለለም ምስ ይሆና ይሆና :: 6 በኋል ወደት ሂደሰ
የለም ከኋ፣ 3 የኋ ሂደሰ እና ምስና ከም ምስና ሂደሰ

አኅጋብት + ከዚህ ስለፈዎች ገዢበት አተሰራው = 8ን
ከምቱ አዳል ቅድሞ አመሰረታዊ + “ርሳለ የአንበት መጥምቀ
አበበ አብ ደስሉ ማስረጃ” በላይ =

የእነት ገዢ ገዢ ያለሁ እንተኩለን ምልክት የልማት
አቶም ምስክር ተተቻዎች ከሆነው ለዝብ = 10 ለእነት ድማ
ርሳለ የአንበት አብ በት ባለበርቱ አለበደ = 11 እነት ሌላ
በፊልግ, አምስክልም ነት ገዢ ምስቀቅ + ገዢ ድማ የበት አዳል
ወሰደት = 12 ደቀ መካመርች ተከ መሻለም ልሰሉ አልፎ
ለም ቅበሩ የ ስራዎች ድማ ገዢ የአየሰለ ነገር”

አየሰለ ታመሰት እንደራጂ ከዚት ዓይነ ከም አዘርከት
(ጥር. 6:30-44፣ ተቁ. 9:10-17፣ የኤ. 6:1-14)

13 አየሰለ ነገር ምስ ምንም ክፍል በቃልበት አልፈለም ነበደ
የበት ዓይነ ምስ ምንም ክፍል ስራዎች ከከበት ዓይኖ
ተከከቦም በለንጻ ለባባዊ = 14 አየሰለ ክፍል መሬት በዘገብ
ከበበ ለእኔ ዓይነ ደንጋጌዎች = ለመማቻም ዓይነ አለውም =
15 ምስ መሰያ ደቀ መካመርች የበት ቁርቡም “እኔ በታ አለ
በረከ ላይ = ለዚት ቤት ላይ + ለለሁ አለም ክበበ የበ
ዓይታት ስራዎች ብቻዎች ምግባር ተወስኑ አለበት አለበበች”
በአዋጅ = 16 አየሰለ ጥሩ “ከተክ አየሰለን ላይ + በለላው ገበ
የተከተለው ማስቀም” በለውም = 17 ብቻዎች ዓይነ “አበበ በዘገብ
ታመሰት እንደራጂ ከዚት ዓይነ ገበ የበልኩ” በአዋጅ =
18 ገብ “ይበረ አምስክልዎች” በለው = 19 ብቻዎች ለበወጣን አብ
የበት ከቻዎች አለበበው፣ ንተን ታመሰት እንደራጂ ከዚት
የበት አልፈለም የበት ለመሰው አመሰንድ = ቀርቡዎች
የደቀ መካመርች ምስቀም = ደቀ መካመርች ዓይነ ዓይኖ ክበበ
የበልኩም = 20 ብቻዎች በለውም ሌሎች፣ እኔ ብተረጋል ቁርቡዎች
የመርተው ከዚት መለበት መለአይ አልፈለም = 21 አቶም
በበለውዎች በዘገብ አንስተኛ ቃልዎች አመሰት ተከ በአየሰለ
ለተ”

አየሰለ ባከራ ባከራ እናደገኘ ከም ተከደ
(ጥር. 6:45-52፣ የኤ. 6:15-21)

22 ከዚህ አየሰለ ዓይኖ ክበበ ከለው ለበኩተቻዎች ደቀ መካ
መርች የበት ቃልዎች አይተኩም የበት ዓይኖ ቅድሙም
በረከ = 23 አቶም ክበበ አለበበች ባከራ ባከራ የበት አያም
የበት፣ የልማት ምስ መሰያ ዓይነ በይሁት አብ ነገር = 24 እኔ

ቃልዎች ዓይነ ከዚህ የልማት ምስ በይሁት = 17 ብቻ ቅቻ
ደኩረ በሌ ብዚሁ ተኩስ ተኩስ ተኩስ ተኩስ =
25 አየሰለ ባረከባች ተኩስ ተኩስ ዓይነ ለደ ለደ በማቅ ዓይነ
አኅጋብት የአንበት አበበ መሸጋ = 26 አቶም ደቀ መካመርች
በማቅ ዓይነ ተከደ የልማት ተኩስ ተኩስ ተኩስ = 27 አየሰለ ጥሩ በአየሰለ
“አቶም” + 18 እኔ ላይ አይተኩርሁ” አብ ተኩረበው =
28 ተኩረ መለፈ + “ገዢታዊ + ተኩስ እናት ተኩስ በማቅ
የበት ዓይነ ተመስክ አነበኩ” በለው = 29 ገብ ተከ “ገብ”
በለው = ገብ ተኩረ ከዚህ ቃልበት መሻጋ በማቅ ዓይነ እና ተኩረ
የበት አየሰለ አበበ መሻጋ = 30 በርቻው ብቻ ምስ ምስ ተኩስ ጥሩ
እና ተኩረ ከዚህ ቃልበት መሻጋ = 31 አየሰለ ዓይነ በአየሰለ እና ተኩረ
አቶም አለውም = 32 ገብ ቃልበት ምስ ዓይነ እናት ብቻ ምስ ተኩረ
ተመለመርች፣ በለው = 33 አቶም አብ ቃልበት ነገር “ገብ” በአየሰለ
አቶም አይነ” እናበለ ተኩረለ

34 ብዚሁ ተኩረውም ከዚህ የልማት ተንሳለሁ በጽሁፍ =
35 አቶም ለበት ምስ ለለፈው + አብ ተኩረበው የበት በለው
የተረጋል ዓይታት ለአቶም ብለው ለመማቻም አምስክልሁ =
36 አዴር ከዚት ተኩረበው ተራይ ዓይነ ለመንም የትንዘር
በዚህ ተከ አውም =

ሥርዓት አበት ተከደው ተለሱን አግባብነበር
ዘርፍር

(ጥር. 7:1-13)

15 በፊርማው ከዚህ አየሰለውም አመሰ መምሃዎች ስሜ
2 ለመስማት ከዚህ አይበለም የበት አቶም ተረጋል፡-
የተከተለው እናደረሰ ተኩስ እናደረሰ እናደረሰ እናደረሰ
አቶም፡” 3 አየሰለ ዓይነ መለፈ ከዚህ በለው፡- “ስለም
ተይ ብቻ ተኩስ ተኩስ የልማት የልማት የልማት የልማት
ተመለመርች፣ 4 አቶም አብ ተኩስ እናት አብበር፤ ነገሩን
የተከተለው ተፈፋ በዘገብ ለይሁት ዓይነ እና እና”

*17 14:24 የዚሁ ተለዋዋዎች በይሁት ተኩስ ተኩስ ዓይነ አብ ተኩስ
በረከ ምስ ተኩስ ዓይነ” ይገባል

*18 14:27 የዚሁ “አመት” ይገባል

5 ከሰኩትኩም ዓይ አቶ ንበኑ ወደ ንዑስ እኩ ፕሮግራም
አከኝ አጠቃ + የአምስክ መባክ ገዢያዊ እየ + በብል ስብ +
6 ዓየሩ ወደ ንዑስ ከሰኩበር አይገዳደን እየ ተብሎ ያላለ
ምእነት ሆኖችኩም ቅል አምስክ ተሰዕኑ አለኩም =
7-9 እኩም የሰነድ + አሳይቸ

“አሁ አጠቃ አሁ በኩናናና የኩናናና +
በሰቦ ዓይ ፕሮግራም እኩ በረከቅ እየ +
ታመሱት ተለካካት ስብ አጥመሱ
የጥናቱ የምልከቱ”

አሉ በዘዴዴቅኩም አቸ ተነዋ ይህ”

ንሰብ በርከሎን ሆኖችኩም

(ጥር. 7:14-23)

10 እየሰለ ነኩም ሁዝብ የበኑ የቃዬ በለም :-
“አምስክ ! አስተውዕለ” 11 ነሰብ በርከሎ ከብ እኩ በመዕለ
ይኩ አምስክ የብ እኩ በለቀ አየርከሎን እየ” 12 ተብ ደቀ
መክሙርቁ ቅርጫም “ረፈሰውናን ስረባሽ ስምም ከም ቤት
ዓንቀቂለ ለለጥኩድ ;” 13 ተብ ሙሉ መለሰ “ናይ
ሰማይ አበይ በዚተኩለ ሰበላ ተብ ተሳለ ከምንቁስ እየ ያ
14 ገጣምም + ዕወልት መሸስት ዕወልት እኩም = ዕወል
ንዕወር እንተ መርሱ ከከተለም እብ ጉድጋድ ይወልቀ”
በለም”

15 ደተሪስ ደማ “ኞነ ምስለ አሁ ወያ ተርኩመልኩ”
በለ” 16 እየሰለ ከለ “ንሰኩትኩምውንና ገኩ እየሰተውናል
ከኩም ;” በለም” 17 “እኩ በለቀ በለቀ የብ ከበደ
ኩም በረዳፍ እጥ ገጣምም ከም በመዕለ አይተፈልጎን
አኩም” 18 እኩ እኩ በመዕለ ገኩ ከብ ሌቦ እየ
ዘመድኩ እጥ + 3ለ እየ ሌቦ በርከሎ = 19 ከብ ሌቦ ምኩል
አጠቃ + ቅተላት + አመት + የምንበር + ሰርቁ + ባሕረት
የምስክር + ደርድ + ይወልክ እየ እጥ + 20 እሁ እየ ሌቦ
በርከሎ አምስክ ማዘተቀናበ አልፎው የብለዕስ ሌቦ እየር
ከቦን እየ”

አምንት አንተ ከነኩዕቅት

(ጥር. 7:24-30)

21 እየሰለ ከብ ወቅለ የብ መቦን የኩና መሸስ ሲ
ለኩናን እልጠለ” 22 እኩም ደማ አንተ ከነኩዕቅት ለበዕት ከብ
መሰናበት እኩ የኩና መዳለ “እ ጉዳታ ወደ ይሞት”

ንሰብ ወደን በኩናናና ተዘዋ እለ እጥ ሆኖችኩም” እኩበለት
መርከት” 23 ተብ ዓይ አንተ ቅል እኩ አይመለበለን ያቀ
መክሙርቁ ተከ ቅርጫም “ደደገናና ተጠር እለ እጥ +
አኩም” እለም ለመሆም” 24 ተብ ዓይ “በዘዴ የበኑ
ዘመና እገዢ በት አበራለና አይተለለናና” እኩ
መለሰ” 25 ተብ ደማ “ጥናታይ ሪድኑ” እኩበለት ወሰን ለተ
ደተለ” 26 ተብ ተከ መለሰ “አንጻር ወሰኑ እልፎልኩ የብ
አንተ ምሂባ ድጋፍ አይነነን” በለ” 27 ተብ ተከ “እው
ጥናታይ + እኩበለተውን አምስክ ከብ መከደ ጉዳታውም
አዎች ሆኖችኩም ይበልዕ እየም” በለቀ” 28 ተብ እየሰለ
“እኩ ለበዕት + አምንትኩ ባቢይ እየ + ከም በረዳኩም ይኩ
ነዕኩ” እኩ መለሰለ : በታ ለቀት እኩ ተከ ገብ አመሃት”

አየሰለ በተዕት ለመማቅ ከም በአውሃ

29 እየሰለ ከብ አጠቃ ለመሰን በብር ገብ ተደ + የብ
አምስክ ደይበ ደማ እብለ ተቃመስ” 30 በተዕ አጠቃ ደማ
አንከሳት + ዕወልት + የምንበር + ቅራይት + በተዕት ከል
ቻውን ምስኩቶም ተዘዋ ከብ ቅርጫ : እብ ተቃ እገረ እየ
ሰብዕት እቃመተዋም” 31 ተብ ተከ አቅዕዋም” 31 እኩም
አጠቃ ደማ ዓይነት ከሂይበ + ቅራይት ከሚውቅ : እኩበለት
ከኩና + ዕወልተውን ከርሱ ተመልከተኩም ተገዢሙ እጥ +
አምስክ እበራለና አመሰንንም”

አየሰለ እርበዕት ተከ ለቀት ከም በአውሃ

(ጥር. 8:1-10)

32 እየሰለ ጉዳቁ መክሙርቁ የኩና “እኩም ሁዝብ እኩአም
መለሰት መዳልት ምስይ ቅጽዋም + በብልዕ ደማ የብለምን
እጥ + የደንጋጌና እለው : ሰብለ እብ መገደ ከይለንተ ይጥም
ከኩናም እይደልን” በለም” 33 ደቀ መክሙርቁ ደማ
“እብለ በረኩ እኩ ይኩ ተከንድኩ እኩአል ሁዝብ በኩናና
አንጻር ተበደ ከንረከብ እኩ” በለም” 34 እየሰለ ከለ
“ከንደደ እንጻራኩ እለኩም” በለም” 35 እኩም ሁዝብ
ተክ እብ ምድር ከቃመስ እለምም” 36 ተብ ንተን ገብዕት
አንጻራኩ እኩ ቅርጫ የብና እልፎል አመሰን : ቅርጫ ደማ
ገዳቁ መክሙርቁ የብና : ደቀ መክሙርቁ ተከ እኩም ሁዝብ
የብናም” 37 በተዕም በለምም ድጋብ : ተተረፈ ቅርጫዕስ
ደማ ገብዕት መሰብ መለአም እልፎል” 38 እኩም በብልዕ

የኩ : በዚህ አንስትን ወልዕስን እርበዕት ሲከ ስጋዬ
ክና : 39ናቶም ስለዚ ጥስ አኔነምም የብ ተሳሳ ይይሁ የገ
መን መረዳን መእ :

ተአምርቱ ገዢርሃድ ብቻርሃ ስቶ (ጥር. 8:11-13፣ ለቁ. 12:54-56)

16 1 ለፈሰውያንን ለቅዱውያንን መፈላም ከፍትንም ካብ
ለማይ ተአምርቱ ስርአቶም ለመንም : 2 እየሰነ ዝግ
“ምን መስኑ ለማይ ይችሱት እስ እቶ + ዘመኑ ከኩውን
እቶ” ተብሎ : 3 የሚ መግኑ ዝግ “ድመኑ ፕሮኑ ለማይ
የችሱት እስ እቶ + ለምን ከነንም እቶ” ተብሎ : 4 የ
ለማይ ምልጫ ተልጫው፣ ተአምርቱ ለመኖት ምልጫው
እውተልጫውን፣ 5 ከተኛን ለወአምንን መልጫ ተአምርቱ
ይደለ፣ በዘዴ ተአምርቱ ነበረ የኩ የኩ ተአምርቱ
እውሃባሁን እቶ” በለም : 6 ይግሞም ካብ ስራ = 5 ደቀ መካ
መርቱ የብ ማያደር የብ በጽሑስ እንደረሰ የምሳሌ ሌላዋም
ክና : 6 እየሰነ ዝግ “ከብ ማይ በስተቀ ለፈሰውያንን ለቅ
ዱውያንን ተጠቀቂ ተአርቦኝን” በለም : 7 የለቁም የኩ
“እንደረሰ ለለ ለወተማለኝ እቶ” እለም ታክክለኛም
ተዘረሩት : 8 እየሰነ ዝግ ይለጥምም ከምሏ በለም :
“እቶም ለብ ጉዳለ እምነት + ለሰምንታይ እንደረሰ በዘዴ
የምግእለትኝ ታክክለቁትኝ ተዘረሩት : 9 የኩ ዥውተው
ስለን እቶም : እቴ ተመሳተ እንደረሰ ተመሳተ ሲከ ለብ
እኩሉበት ከንደረሰ መሬቢ ከም በልዓልኝም እውተካኝን
እቶም : 10 ወይ ዝግ እቴ ተብኑት እንደረሰ ነርበዕት ሲከ
ለብ እኩሉበት ከንደረሰ መሬቢ ከም በልዓልኝም እውተካኝን
እቶም : 11 እምባኬር እቴ ክብ ማይ በስተቀ ለፈሰውያንን
ለቅዱውያንን ተጠቀቂ ተሰዕስኝኝ በኩ እንደረሰ ከም
ዘይኩ የሙንታይ እውተውስል :” 12 የለቁም ዝግ እየሰነ
ተጠቀቂ ተሰዕስ : ክብ ተምህርቱ ለፈሰውያንን ለቅዱውያ
ንኩ ያለ እምባኬር ክብ ማይ በስተቀ እንደረሰ ከም በይኩ ተስ
እውተውስል :

ከርስቶስ ወደ እምባኬር ከም ብኩን ይተርሱ መሰነድ (ጥር. 8:27-30፣ ለቁ. 9:18-21)

13 እየሰነ ክብ ማር ቅዱው የኩ ይልጫ የብ በጽሑስ
“ለባት የወደ ለብ መን እቶ ይጠልዋ :” እቴ ጉዳቀ መካ
መርቱ አተተኝ : 14 የለቁም ዝግ “ገለአም የአንድ

መተምዶች : 15 እለም ኦልያስ : 16 እለም ኦርምያስ : ወይ
ድማ “እኩ ተብ ነገሮች እቶ” በለም : 15 የኩ
“ንስተካውኩ መን ተብለኝ” በለም : 16 ለምያን
ይተርሱ ዝግ “ንስተ ከርስቶስ ወደ ስያው እምባኬር እቶ”
እቴ መለሰለ : 17 እየሰነ ዝግ “ለምያን ወደ የኩ + እቴ
እብ ለማያደር ወለ እበበ ያለ እምባኬር ሆኖ ይግኝ አይነለለ
አኩ እቶ : በዚ እቶ” እቴ መለሰለ : 18 “እኩ ተብ
እብለከ እምባኬር : 19 የኩ ይተርሱኝ እቶ፣ እብ ሌዕስ ሌዕስ
እብ ዝግ ተብ ከርስቶስ እቶ፣ የኩ የኩ ተብ ከርስቶስ
እብ ዝግ እይከነገልዋኝ እለም : 19 መርፈቻት
መማግሥት ለማያደር ዝግ ተብበኩ እቶ፣ እብ የኩ ተብ
የአለበኩ እብ ለማይ እብ ከርስቶስ እቶ፣ እብ የኩ ተብ
የኤተክኩ እቶ እብ ለማይ የኩ ከርስቶስ እቶ” :”
20 ይገኙኩ ገለ ከርስቶስ ከም ብኩን ተፈረ እኩ ተይኩኑ
ንኩ መካመርቱ አመንቃቄ :

የዘዴ መማቁኑ ምትንማኑን እቅድሙ ከም ብኩኑ

(ጥር. 8:31-9:1፣ ለቁ. 9:22-27)

21 ክብ ተስ እየሰነ ጉዳቀ መካመርቱ የብ እየራሳለም
ከተይደረ : በቀበለትን በለቁ ከኩኑን በመረከት ለተን
የዘዴ መካመርቱ ከቅበል : ከቅበል : በቀበለት መዓልት
ውን ከተኞላ ከም ለለም ተገልጻለም ይመረ : 22 ይተርሱ
ከብ እግልል እብለ መለሰለ : “ተደቂደ ! የድገንኩ እብ
ደኩ : እብ ተር እብስ ከተ እግኩ እውሃረድ” እኩበውን
ከተኞላ ይመረ : 23 እየሰነ የኩ ግልጽ እቴ ይተርሱ
“ከብ ሁኔታ : ለይጠን : ተስኩ የኩ ለብ እምባኬር የኩ
አምባኬር እውተኩበበት እቶ ዝግ ታክክለኛው እቶ”
በተ : 24 ተስ እየሰነ ጉዳቀ መካመርቱ ከምሏ በለም :
“ከብበኩ በድለ ነፍስ ይመኑን : መስቀል እልፏል ዝግ
ይሰናበኩ :” 25 ከመድ እቴ ተከይወቁ ከድኑኩ በድለ ከተኩለ
እቶ፣ እቴ ተከይወቁ ምእንታይ በጥቀስ ክብ ከረክኩ እቶ :
26 የኩበኩ ተስ የለም ሌዕስ ነፍስ እንተ አጥቀስ እንተ
ይጠቅም : ለብ ተስ ነፍስ እንተ ይጠቅም እኩበኩ : 27 ወደ ለብ
የጥቀስ እብኩ የብ መለጥኩ ተመግኑ እቶ ዝግ ተኩስ
መከፍ ከከም ግልጽ ተፈቻም እቶ : 28 ወደ ለብ ተመግኑ

*19 16:18 ይተርሱ ማለ ከውሉ ማለ እቶ”

ሥቱ ቴመክኑ ከለ ከለዚ ሂርከዬም፡ ከበዚም አብዛሩ
ቁይምና አለው እድምት ገዢ አለዚ የኩቃ አባላትና
አለጥኑ፡”

ቴርክ አያሳስ ከዚ ተተለዥዎ

(“C. 9:2-13፣ ስቁ. 9:28-36)

17 እያሳስ ዝግበ ትኩስተ መዓልተ ፖረተርሰን ገዢፅ
በን ወጪናን ተወን ወረቅ ተበደም ፍብ ነወን ለምባ
አደሮም፡ 2አብ ቁድሚለም ዝግ ትርክ ተለዥዎ፡ ገዢ
የዕዳ በርሱ + ክፍነውን ከዚ በርሱን ዝልወው፡ ዓንዱ
ች መፈጸም ካልፈሰን ወሰኑ ከዘረሰዎ ተፈለወምና፡
4እተርሰ ከኩ ተሳሳስ፡ “የዕዳቸ！ እናና አብዛ የገንዘብ
ዶብቃ እኩ ቅጽወናው፤ እናና ተቀብ አብዛ ማለሰተ ያለ
ከዚው፡”²⁰ እኩ ዘዴና፡ እኩ ተመሪ፡ እኩ ምዕራን ተኋል
የኩ፤ በለ፡

5ገኘ ችሎተ እናተዘረጋለ ተለ ባኔህ ደመና አገልግሎምና፡
አገኗ ዝግ ትብጥ ደመና “ዘዕቀር፡ ቀኩሉ ተተካተለከ
መፈፅ እኩ እኩ፡ ዘዴና ስምወም፤ በጋብ ዝምኑ ተለምሁ፡

6ይቀ መካመርቻ እኩ ስጋረም ግግምብርም ተደኩል፡
አገልግሎም ዝግ ሰርሱ፡ “እያሳስ ቁርብ እኩ ተገኝም እዋም
“ተንሸኤ እድቻቻሁ-ሙን” በለም፡ ይሰራይታም ተለስ
ቁልዎ እንተ አብዛ፡ በዘይዎ እያሳስ በይኑ እኩ እኩ
አየኩ፤

9ከብ እዋም ተመርኑ ተለው፡ እያሳስ “መፈ ስብ ከብ
ምዕቃቻ ከለዚ ተተኞሙ ወነ በረከት-ምወ ታኩ እኩ እኩ
ተንሸኤ፤ እኩ አዘዚም፡” 10ይቀ መካመርቻ ትክ “ንግግታይ
ዳኩ መምሃይና ተረ፡ “ቁድም” ካልፈሰን ከመጀለ እያም,
በብለ” እለም አትተም፡ 11ንስ ትክ መፈለስ በለም፡
“አው + ካልፈሰ ቁድም ከመጀለ እኩ፡ ትስተ ዝግ ትቻንስ
አኩ፡” 12እና ብና + ካልፈሰ ደር መፈለስ እኩ፡ ትስተም ብና
የደለም ከርሱ እዋሙር እድፈለጥም፤ ከዚአ ዝግ ወፈ ስብ
የኢትዮም አሁኑ መከራ ከቻበል ከዚ በለው አብዛኩም
አለጥኑ፤” 13በዚ ዝቀ መካመርቻ በዘዕኑ የአንስ መጥቶች
ከዚ በለምና እስተው-ዕለ፤

²⁰ 17:4 ጉዢ “ወለሁ ያለ ከንዱው” ይባል፤

ጋቢ ገዢና ከዚ ተተለዥዎ

(“C. 9:14-29፣ ስቁ. 9:37-43)

14ኩቃ ስብበ ምስ በይኑ + እኩ ስብበ ፍብር፡ ተፈጻ፡
ከዚው አኖበለ ስገዳለ፡ - 15 “የዕዳቸ + ተመድና መአረሰለ
በብርር እውቅቻ ምግባር፡ እኩ ይለም፡” 21 በዘዕኑ
ች እኩ እዋም፡ በዘዕኑ ተዘወቻ እኩ ምብ ይወድቅ እኩ እዋም፡
16ኩ ዝቀ መካመርቻ እምንፈላየበ ምስዋዎ ስለት፡”
17 እያሳስ ብና መፈለስ “እኩ ስብአን ቁጥን ወለድ፡ ከለዚ
መአገኑ እዋም የገንዘት-የኩም ከነበር እኩ፤ ከለዚ መአገኑ
ከደንዱው እኩ፤ ፍብር ምስ እምንፈላም” በለም፡” 18 ተስ-
አያሳስ ትንስ እኩ ትኩን ከለ ክብኑ ወፈ፡ እኩ ይግባ
በቻ ለቀኑ እኩ እዋም ሁለም፤ ተስ ይገኙ ይስ ትኩኑ
የዕዳቸ ተሰኞና፤” በለም፡” 20 እያሳስ ትክ “በኩድለት
አምንት-የኩም እኩ፡ በዘዕኑ እብለከ-የኩም እኩ፡ ከንደ ተረ
እኩ ለተክክለ እዋም፤ ትንተ ለልማት-የኩም እኩ እዋም፤ እኩ
“አብዛ ስብአን ይጠኑ ለለም እኩ እኩ ስብአን ለለም፤ እኩ
የደለም እኩ ስብአን ይጠኑ ለለም፤ እኩ እኩ ስብአን ለለም፤
የደለም እኩ ስብአን ይጠኑ ለለም፤ እኩ እኩ ስብአን ለለም፤

አያሳስ በዘዕኑ ተብ ከዚ ተተዘረጋለ

(“C. 9:30-32፣ ስቁ. 9:43-45)

22ይቀ መካመርቻ እኩ ገለ ተተኞሙ ከለው እያሳስ
“ንወድ ስብ እኩ እኩ ስብ እገለጻም ከህወም እየም፡”
23 ትለቅም ከቻቻው በዘዕኑ መፈለስ ዝግ ከተኞሙ
እኩ፤” በለም፡” 3ለቅም ከለ እገልግሎም ጉሆኑ፤

3ለት መፈልስ ተብ የሚባል

24ኩ ቁጥርናም ምስ መፈ እቶም ግብር በተ መፈልስ
ዘቻበል የኩ ችሎተ መፈለም፤ “መምህር-የኩ ግብር ይዘረዳ
የደከናል፤ እኩ፤” በለም፡” 25 ትስ ዝግ “ይተና እኩ”
እኩ መፈለስ፡ የኩ በተ ምስ እተው እያሳስ እቅድሙ
“ስምኑ + እንተም ይመስለ፤ እምንቻ የኩርስ ግብር
ቀረን ከኩ መን ይቻበል፤ ከኩ ይቆጻና ወፈ ከኩ ከልተ፤”
በለ፡” 26 ችሎተ ችሎ እኩ “ከኩ ከልተ እኩ” በለ፡” እያሳስ

²¹ 17:15 ጉዢ “ከኩ ጉዢ ወለሁ የሚጠኑ” ይባል፤

ከእ “ደቀምሳ አምባኬር የኩ ሌያም፣ 27 ከይንበቅጭም የኩ
ጥብ ባሻራ ሰራተኞች መቋሚ ዓይ ይርሱ፣ ነፃ ቅድመ ለትግብ
ዓይ መሰረድ፣ እኩ የስ ከፈትኩ አብላ እኩ አስተቶር²²
ከተረዘገቢ እኩ፣ ገለፃ መሰረድ አብ ከንዳይኖ አብ ከንዳይኖ
የቦም” በላይ፡

አብ መንግሥት ለማያደት መን ይኖብ
(በር. 9:33-37፣ ላታ. 9:46-48)

18 1በታ ለማት እኩ እኩም ያው መካመርቁ “እብ መን
ግሥት ለማያደት መን ይኖብ፣” እኩበት የኩ ሌያም
ቀረቡ፣ 2 እኩበት ድማ እኩ ስነኩ የኩ ዘዴዎ እብ ማኪኩ
አቅም፣ 3 “እኩ በይተመለከተም፣ ከም ተኩናቸውን
አንተ በይተኩናው የኩ መንግሥት ለማያደት ከቶ ምግባር በይተኩ
ተው በተፋ አብለከተም እኩም” በላይ፡ 4 “እኩ ምግባር ለማኩ
አብ ሌሎች በተከተት የኩ ሌያም እብ መንግሥት ለማያደት ከቶ
የጠል በኩበት የኩ ሌያም እብ ሌሎመ በቋበል
ቃይ ይቋበል፡ 5 እኩ ተኩናው በበለ ለማኩ በስተቀር በቋበል
ቃይ ይቋበል፡ 6 እኩ ተኩናው በአይ በእኩም የኩበት
ሁለትት ድማ እኩ በተከተሉ መተካን እብ ከንዳ አረጋግጣ
አብ መኖመቁ ባሻራ ሰራተኞች ይገኙ”

የጠኩናው ፊተኛ
(በር. 9:42-48፣ ላታ. 17:1-2)

7 “በጥቅኑት በግኝ ተመግኘ እኩ ሌያም፣ በዘመኩ ዕጥቅኑት
የጠኩናው ወይለለ፡ የጠኩናው ነቱ ዕጥቅኑት በበለ ተመግኘ ለበ
ቃይ ወይለለ፡ 8 እኩ ወይ እግርኩ እኩ በስተቀር ተኩናው
ቃይ ወይለለ፤ የስ ከዚ እኩ እኩ ከዚ ከዚ እኩ እግርኩ እኩ
ናይ በለዕለዋ ልው ከዚ እኩ እኩ ሌሎመ በጥኩናው፤ ወይ በተኩ
አብ ከዚ እኩ ሌሎመ ከተከተቱ ይገኙ፤ 9 ይገኙ፤ እኩ በስተቀር
ተኩናው ድማ ተኩናው ወይለለ፤ የስ ከዚ ይገኙ፤ እኩ በስተቀር
ናይ ገንዢ እኩ እኩ ሌሎመ በጥኩናው እኩ በስተቀር
የኩናው ይገኙ፤

የጠል በመቀበት በረዥ
(ለታ. 15:3-7)

10 “መሳላለኩም እብ ለማያደት በል በል 18 እኩ እብ
የጠል እኩ ሌሎመ ይቋበል እኩ ወይ ይቋበል እኩ እኩም የኩበት

²² 17:27 “አስተቶር” አይወስት ዓይ ዘርፍ ዘርፍ

ንኩ እኩ ከይተኩዎ ተጠንቀቁ፡ [11 ወረዳ ለብ ታክመኩ
የደንገኝ መሻለ እኩ ሌያም፤] 12 እንተቆይ ይመስለከተም፤
የኢት አበረዥ አለዋ ለብወ ስብአን እንተ እንተ መቀበት
ነተን ተስኩን ተስኩን እብ ተስተት ተደንት ነት ታክመኩት
ከደለም አይከይደን፤ 13 እንተ ሪፖር ድማ ከብተኩ ተስኩን
ቻስኩን በመቀበት ባሻራ እኩ ከንዳ ከንዳ በአቋ እኩበ
ከኩ እኩም፤ 14 ከምኩ ድማ ምግባር የኩበት እኩ እኩ
የኩበት ፍቃድ እኩ እኩ ለማያደት በላይ አብቋም²³
አይነን፤

ቃውካ እኩ በረለብ

15 “ቃውካ እኩ በረለብ²⁴ ከይ ተስኩን ተስኩ እኩ በይ
ቻስኩ በንተኩ ባሻራ፤ እኩ ለማያደት ተቃውካ ለብወ እኩ
16 እኩ በይስምኩ ባሻራ ነገር በአቋ እኩ በይስምኩ በይ
መስኩኩር እኩ በቃውም ሌያም [አብ ከብወ ተክ] እኩ ወይ
እኩ ምግባር መሰረድ፤ 17 ተኩናው እኩ በይስምኩ ድማ
ገበት ከርስተኩን ተስኩ፤ ተስ ከርስተኩን እኩ በይስምኩ
የኩ ከይ እረሱንን በይስምኩ ለጠል ተኩናው²⁵

አየሻ ማካኤል ምክናርን ምቋቋቁን ከንዳ ብተካሪ

18 “በአቋ አብለከተም እኩም፤ እኩ ምድር በአበርተ-ምው
ሁበለ እኩ ለማያደት እኩ ሌሎመ ከኩውን እኩ፤ እኩ ምድር በረለቁ
ከኩም በበለ ድማ እኩ ለማያደት ወቂዕ ከኩውን እኩ፤
19-20 እኩ በይስምኩ በይስምኩ በይስምኩ በይስምኩ በይስምኩ
በአቋ፤ እኩ ከኩ እኩ እኩ ምክናርን እኩም፤ እኩ በይስምኩ
የኩናው እኩ ምድር በተላለምኩ ነገር ተስ እኩ ተስኩ
የኩናው፤ እኩ ለማያደት በለ እኩ ከውሃም እኩ፤ እኩ
የኩናው እኩ ለማያደት በለ እኩ ከውሃም እኩ፤ እኩ
የኩናው እኩ ለማያደት በለ እኩ ከውሃም እኩ፤ እኩ

በረለ ቃውካ ምግባር

21 ተስ ዲኩር ተርጓሜ እኩ “ገዢታዊ፤ ቃውዳ እኩ በደ
አንስ ከኩናው በይ ይቃረ ተስለለ፤ ከለ ተስቀቁ፤”

²³ 18:14 ገዢ ገዢ በይኖሩት ገዢ ለአበረዥ “አበረዥ” ይገባል

²⁴ 18:15 ገዢ ገዢ በይኖሩት ገዢ ለአንስ ተስ በረለ” ይገባል

²⁵ 18:17 ገዢ ገዢ በይኖሩት ገዢ “የኩ ተቃዋ ተረጋ ተፋፋ”
የገባል

በላ ” 22 አያስኩ ደማ “ኞባች ስዕ ለበኩ ደል አምበር ከበ
ኞባች አይበለሁን” በላ ” 23 “በሰዕ መንግሥት ስጋፍት
ምስ አገልግሎት ከደረሰን አይለም ጥሩ ተመሳል ” 24 ክዳን
በኩ የሆነ ዓመታ ሲከ መከላት²⁶ ዓይ ለለም ለብ
አምጋእለ ” 25 ካልደም የሆነ ለክኩ ግኝ አቶ ገዢትኩ-ንት
ለበደቱን ደቂን ለለም ማት ተሳት ከሰው ለጥ አቶ ዓይ
ከኩል አዋዴ ” 26 አቶ አገልግሎ ደማ የሆነ አገራ ተደራ
ጥጋች ተኋገዙ ደል አምበር ተለ ተፈረሱ አየ
አኖበ ለተደራ ” 27 አቶ ገዢትኩ- ደማ ነቶ አገልግሎ
ደንገለሁ አጥ ልቻ ተቀብዬ ተደራ ” 28 አቶ አገልግሎ
ምስ ወዕ ግኝ ተኋገዙ ማት ማልቱ ደናር²⁷ ዓይ ለለም
አል አገልግሎ ለሽቦ አጥ ተኋገዙ አሉ
አኩ ተኋገዙ ” 29 ክዕ- አቶ በያዙ አገልግሎ ተኋገዙ ተኋገዙ
የተፈረሱ አየ አኖበ ተደራ ለመኖ ” 30 ክዕ ግኝ አቦኩ
ከይኩ ደማ ከበኩ ዓይ በለም አለበት ” 31 አቶም በያዙ
አገልግሎት ደማ አቶ ተጋበር ንብር ለአቶም አዘዴም ገዢ
ከይደግሙዎን አቶ ተኋገዙ ተለ ንብር ገዢ-አቶም ንብር ”
32 ክዕ ገዢትኩ- ደሞ አቶ ሁሉም አገልግሎ + እነ ለበ
ዘለመንኩኑ ለበኩ ዓይኩ ተደግኝአኩ ” 33 ክዕኩኩ ከምኩ እን
ዘመኩኩ-ኩ ነቶ በያዙ ከተሞስ እያም-ተጋበኩኑ ”
በላ ” 34 ገዢትኩ- ተከ ተቃውዬ ተለ ዓይ ልራመ ከበኩ
ዘለመኩ እያለም አገልግሎ ማብ ” 35 አምበር ተለኩኩ-ኩ
ደማ ነቶበ ወከፍካ-ም ታዕው ከብ ለበኩ በያዙ አቶ
ዘይደግኩ ተኋገዙ አይደውን ከምኩ ተጋበሩትኩ አቶ ”

ፍትህ ከም ሚኒስቴር

(ገር. 10:1-12)

19 ¹ አያስኩ ንብር እኩ የሆነ ደጋመ : ከብ ገለጻ የሆ
በግር የርሱኩ ለለ የሆነ የሆኩ ይህኩ በያዙ ”
2 በዝተኛ ስጋስ ለግብዬ + አገልግሎ ተከ አገልግሎም ” 3 ልራመ
ወሆን ደማ “በበኩ ስጋስ ተኋገዙ ተጋብኩ የሆኩ ተኋገዙ ”
ተከድ ይኩል አቶ ” ” አኖበ ተቀብዬ የሆኩ መሆ ”
4-5 መለሰ ደማ በለም :- “አቶ ከብ መቃመር ተከመ
ስጋስ ስጋስ ተኋገዙ ” ” ለሰዕ ለበኩ እኩ-ን
ስጋስ ስጋስ ተኋገዙ ” ”

²⁶ 18:24 አል መከላት ተስፋት ሲከ ደናር አገል ይረፈ ንብር ”

²⁷ 18:28 አል ደናር ዓይ አል መስተኞች ዓይ አል መዓል ይምኩ ንብር ”

አዲት ችግት የሆነ ለበደቱ ይመሰድ : ከአቶኩ ደማ አል
አካል ይኩኩ በጋዕስ አያጠበትኩ-ኩ ” 6 ደረም አል አካል
አምኩ አምበር ከዕት አይተኑት ! አምበር ነቶ አምጋእ አል
ዝጋፍ ለበኩ ስጋፍ ተኋገዙ ከዕት ለአለምንታይ ይከ
መሆ መቃቻ-ተሳለ ይተኞች ተሸቦ ከፈትኩ እኩዎ ” በለም ”
8 አያስኩ ደማ “መሰረ ለበኩ ተሸቦ ለአለም አንቀትኩ-ኩ
ከተፈትኩ ይቻልኩ-ኩ ” ከብ መቃመር ተኋገዙ ከምኩ አል
ዘረጋ ” በለም ” 9 “እኩ ግኝ አቶ ገዢትኩ ተዘረጋ ” ከዕት
ዝመት ተፈተኩ ከአለም-ኩ እለቱ ይዘመ ” 10 [አቶ ገዢትኩ
አለትኩ-ኩ ይዘመ] እብለኩ-ኩ አለ-ኩ ” ” 10 አቶም ደቀ
መቃመር ተኋገዙ “ሥርዓት ለበኩ ስጋስ ተኋገዙ
አል ተደኩለ + የሚተለትታው ይዞች እይነን ” ” በለም ”
11 አያስኩ ደማ ከምኩ በለም ” :- “እኩ ንብር እኩ ገዢ
ዘተዋሃው ” እንተ ስይከወ ተለ ተሰሳለ እይነን ” ” 12 ከብ
ከኩር እኩአየ ለለ-ኩ ለለ-ኩ እለው ” ተተወልዶ እለው ” ለበኩ
ዘለመኩ ለለ-ኩ እውን እለው ” ለበኩ ለለ-ኩ እውን እለው ”
እኩ ተጋበሩትኩ ከቃበለ ተሰሳለ ይፈበለ ” ”

አያስኩ ስጋፍት ከም ተግራኩ

(ገር. 10: 13-16፣ ላቁ. 18: 15-17)

13 ክዕ እኩ እንበሩ ተጋበሩትኩ ስጋፍት አምጋእ-ኩ :
አቶም ደቀ መቃመር ተኋገዙ ተለኩኩ-ኩ ” 14 አያስኩ ግኝ
“መንግሥት ለበኩ ተኋገዙ ከምኩ-ኩ እብለ እኩ እኩ : ገዢ
ምግኩ ተኋገዙ የሚጠና ለይፈረም ” ” በለም ”
15 እኩ እንበሩ-ኩ ደማ ከብኩ ተኋገዙ ” ”

አቶ ለበኩ መንእሰ

(ገር. 10: 17-31፣ ላቁ. 18: 18-30)

16 እንሁ አል የሆኩ መረጃ ለመምህር ! ²⁹ የሆ ለለ-ኩ
ከይወት ከወርሱ እንተ- ለፍይ ተጋብ ከንበሩ : ” በለ ”
17 አያስኩ ከብ “ንግግት ተኋገዙ በወሰን ለፍይ ተተኞች : አቶ

²⁸ 19:9 ገለጻ በረኩት የሆኩ ለአለም ከም ለተዘመ ይጋብ ” ” በለ
ይመስኩ ” ”

²⁹ 19:16 ገለጻ በረኩት የሆኩ ለአለም ለመምህር ” ” በለ ” ”

መፍሪ አዲ እያ “³⁰ ፍብ ስዕውት ከተለቸ እንተ ደለግ ጉኝ ተከሳሱ አለ” በላይ”

18 ገዢ ደማ “እየኖት እየጊ፣” በላይ፤ እየሰለስ ከኩ “እድ ተቃጥል፤ እደተዘመኗ፤ እዚተሰረቻ፤ በስለስ እደተመስስ ከር፤ 19 እየነገኝ እና ችግር እምበር፤ በንግድዎን ከም ነገሰኝ አፍቅር፤” በላይ”

20 እቲ መንገለበ ደማ “ዘተረፈኝ ይለ እንተለ እምበር፤ በዚ ተስተላ ከብ ታስቦነታ ተዘለ፤ እልያየ አለ-ጥ፤” በላይ፤ 21 እየሰለስ ከኩ “እምበር ፍጋግ ከትክዎን እንተ ደለግኝ፤ ከዚ፤ አለካ ማስረ ሁኔታ ታደሱት ህብ፤ እብ ማግብ ደማ ሁብ፤ ተተረዘብ አ-ጥ እጥ፤ ተና ስጋጋኝ” በላይ፤ 22 እቲ መን አለበ ደማ በዝ-ጥ ሁብ፤ ለለ ተነበር፤ በዚ ተል እብ የስ ለምዕ እና ጉዳማ ጊዜ፤

23 እየሰለስ ከኩ ታደቀ መባሙርቷ ተምህር በላይም፡- “የብ ተም ፍብ መንገሥት ለማያደት ከአቶ ተንቃ ከም ብኩ፤ በላቀ አበለካ-ጥ፤ አለ-ጥ፤”

24 “ይረመ ልብታው ፍብ መንገሥት እምአቶ ከብ ተስተላ ገመል ተናይሩ መርፍል ከዚልኝ ከም በቅልል አበለካ-ጥ፤ አለ-ጥ፤”

25 ደቀ መባሙርቷ ደማ ነዚ ለሚያደው “መን ይለ ጉን ከድገን ይከላል፤” እናበለ በዝ-ጥ ተገመሙ፤ 26 እየሰለስ ደማ መመቶ እጥ “አብ በቀቃቻ ለበ እይከከልን እየ፤ በአምስክ ባና ተለ ይከላል እየ፤” በላይም፤ 27 ገዢ ዲተርስ መለሰ “እናሁ ታስና ተለ ይፈግኝ ለጋብጥና እለና፤ እንተጋ ከን ከንረዘብ እና፤” በላይ፤ 28 እየሰለስ ደማ በላይም፡- “አቶም በለቀብዕዕምኝ፤ መደ ስብ በታ አብሰ ከዚ፤ እብ ብኩ፤ ከብ በታ አብሰ በቅልል እዋን፤ ተስተካ-ጥ፤ ደማ እብ ዓውርተው ተስተ ብኩናት ተቅሬጥኝም ጉዳዎርተው ካለሁ ቤት እስራኤል ከም እተረርሱ እለ፤”

29 “እሉ ለመቆ እሉ አብይቱ፤ እጥቱ፤ እጥቱ፤ እብ፤ እደ፤ [በበደቱ፤] ወልድ፤ የርሱ ነጋደን ተለ ማለቱ ደጋፊ ከንረዘብ እየ፤ የይ ለለጋለም ስዕውትውን ከዚርስ እየ፤ 30 በዝ-ጥ ተቀጥሞ ደንጋጌ ከን እየም፤ ደንጋጌ ደማ ተቀጥሞ ከን እየም፤”

³⁰ 19:17 ገዢ በረኞች ግዢ ግዢ “በዚ እና እምአቶ ለዚ የልቦ” ይገባ

የስ ለረከተኛቷ አታኂሳቷ ወይኝ
20 “መንገሥት ለማያደት ነታኂሳቷ ወይኝ ስብ ወሰለት ከለማግዶ፤ እንደሆ እው በኋላ በት ተመስል፤ የምስቶም ስብ ወሰለት፤ የኋቅ ማይጋ ታመሳል፤ እደ ደናር³¹ ከሆኖም የስ ተብሎም ፍብ አታኂሳቷ ወይኝ ለደረግም፤ 3 በማልከት ለገኘ ደይ መዓል፤ እብለ የስ ወይ ደማ ለረከት ከይ-በለጥ ከአለት እብ ደናር ተንፈለው ከ-በለ-ረለም፤ 4 እንደአቶም ከኩ ስብ ተስተካ-ጥ እውን ስብ፤ እታኂሳቷ ወይኝ ከ-ጥ እቶ³² በግብኝ ከሁበኝ እየ፤ በላይም፤ 5 ከም በኋድና ደማ በገዢ ተስተረደት፤ ለገኘ ደይ መዓል፤ ወሳኑ ከምአ-ገበድ፤ 6 በመሰል ዓውርተው ሲደ ለገኘ ደይ መዓል፤ እብለ ወቂለ ደማ፤ ከአለት ተንፈለው ከ-በለ-ረለም፤ 7 እንደአቶም ከኩ ስብ ወሰለት እውለኝ ከዚው እተ-በለ፤” በላይም፤ 7 እንደአቶም ከኩ ስብ ወሰለት እውለኝ ለለ ለሰለኝ እተ-በለ፤”

8 “ምስ መለያ እቲ ስብ አታኂሳቷ ወይኝ ታሳካ በት ተኋገኝ ስብ ወሰለት ደመዓያም፤ ከኋገኝ ደንጋጌ ይጋጌ ተለ ከአለ እተ-ጥ ተቀጥሞት ወሰለቶም ልቦም፤ በላይ፤ 9 እኋገኝ ስብ መሰል ዓውርተው እል ለገኘ ደይ መዓል፤ ተፈጻሚ ደና ፍጋግም ተስተ ተቀበለ፤ 10 እኋገኝ ተቀጥሞት የስ ተፈጻሚ ከኩ ከኋገኝ ደንጋጌ ተለዋና እቅበለ መለለም፤ ተናና ተስተምውን ደና ፍጋግም ተቀበለ፤ 11-12 የስ ተቀበለ ከኩ ሆነም ፊንደ ለገኘ ደንጋጌ ይጋጌ ተለ ከአለ እኋገኝ መዓል፤ የኋገኝ ተስተ እድለዋልካው፤ እናበለ እብ ለሰለ እቲ ስብ በት እධዘም ከው፤ 13 ገዢ ከኩ ታሳና ተስተካ-ጥ ከምኑ እሉ መለበለ፤ ዓርጋኝ እድመመግከ-ጥ፤ ለብ ደናር እይተሰማማብና ገኝ፤ 14 በጋድሰኑ ይለ ሆነም ተለ፤ እና የኋገኝ ደማ ተለ የኋገኝ ስብ ተቋይ እየም፤ እና የኋገኝ ደማ ተለ የኋገኝ እየም፤ እና የኋገኝ ደማ፤”

³¹ 20:2 ጉጽ. 18:28 ፊርማ

³² 20:4 ጉጽ “እቶ በመሰል ለሁበኝ” ይገባ

16 “ከኩል አብዛኛ በዚህት የዚያት የኩ መተዳደት እያም እም”³³ የገዢት ቁጥጥት + ቁጥጥትውን የገዢት ካላቸው እያም”³⁴

በዚህ ስምምነት የጊዜ ተንሣኤለን ማረጋገጫ ገዢ ክፍል
በተጨማሪ

(ጥር. 10:32-34፣ ላቃ. 18:31-34)

17 አየሰሳ የብ አየራሳለም ክፍልዎ ክለ + ነጥም ዓመር ተወስኗል ደቀ መካመርቱ ገበድም ወለደም + አብ መግዳ ዝማ ክፍል በለም :- 18 “እኔም እኩ የራሳለም ነረዳ የገዢ አለኝ” የገዢ ስብ + ገለቁወት የዚያትን ታመምሬን አገን አገልጻም ክህጻም + ገጥጥውን ክፈረድም እያም” 19 እኩ የገዢ አገልጻም ክህጻም + ገተቶወን ክንገልጻን ክንቀፍምን ክስቀዋዋን እያም + በማስረጃ መዓልታወን ክተኑሁለ እየ”

ልመና አረ ደቀ በዚያምስ

(ጥር. 10:35-45)

20 ደንጋጌ አረ ደቀ በዚያምስ ወሰ ደቂ የብ ቅጂ እና ለገዢት ፍል ንገ ለመኑፍ” 21 አየሰሳ ክለ “እንታይ ተደልድ :” በለ = ገብ ዝማ “እኩም ክላት ደቀ አብ መን ማሸታ ፍል በየማንዝ ደቀ በዚያምስ ክቅመው ሲሆነ በለኝ” በለጥ”

22 አየሰሳ የኩ መሰረ “እንታልምንም አይተልልጻን አብም” እና እና በለጥ ፍል መከራ ደሞዕ ክከለተዕኝ ተኩ አለኝ :”³⁴ በለም = ገብ ዝማ “እው ደንብ” በሌም :

23 አየሰሳ ክለ “ዶሞዕ ክከለተዕ አብም” +³⁵ እና የሚነገን ይጠመኝ ወመኝት የኩ ነጥም አቦይ ክከለውለም እና እምበር እና አይተኑሁን በሆነ” በለም”

24 ደጥም ዓመር ደቀ መካመርቱ ነበ ለማያም በተም ክላት አገዋጥ አመና ፍረቂ = 25 በለኝ አየሰሳ ደሞዕ ክፍል በሌም :

³³ 20:16 አበበ ተናፍ ሌሎ [] በለ አብ ጉዢታዊ ተረኞ ተረኞ አይርሱን እየ + ማቃ. 22+14 ተመሳሳት”

³⁴ 20:22 ሌሎ በለኝት ወመኝት ጉዢን ተረኞ “አቶ እና በተመች ተግባቶ ክተመች ተከለበት :” በለ ደመሰኑ”

³⁵ 20:23 ሌሎ በለኝት ወመኝት ጉዢን ተረኞ “አቶ እና በተመች ተግባቶዎን ክተመች አብም” በሌ ደመሰኑ”

በለም :- “እኩስም አቶም ሪማማኝተም ክፍል በገዢለም” ዓይደቀም ዝማ አብ ልሰሰለም ክፍል በሥልጣን ተፈልጉ አብም”

26 “አብኩትኩም የኩ ክፍል አይነነት እና አብኩትኩም ክፍል በራሱ አገልጻለም ዝተኞ” 27 እና አብኩትኩም አለች ክፍል በራሱ ለአብኩም ዝተኞ” 28 ክመድ ወደ ለቢ አውን እንተኩን ክገልጻን ለይወቂ ምልኑት በዘዕት በሽ ክሆነን ደረ እምበር ክገልጻዎ አሉ አይመሱን”

ከላት ደመሬት ክፍል በሰው

(ጥር. 10:46-52፣ ላቃ. 18:35-43)

29 ክብ አየሰሳ ክውጥ ተለወ ተክ በዘዕት ለጊዜ ለሚጠም”

30 እኩው ዝማ ተልተ ደመሬት አብ መሰን መግዳ ተቋማ ለመኝ እም + አየሰሳ ደረሰኑ ክፍል በለ ለማያም” “አ ተይታ + ወደ ደዋት + ምሳረፍ” አየሰሳ መርሱ”

31 እኩው ለጊዜ ዝማ ለቅ ክብ ጉዢ ገንዘብም + ገልቶም የኩ “እ ተይታ + ወደ ደዋት + ምሳረፍ” አኩበለ ዓመር”

32 አየሰሳ ክለ ደው አሉ ደውም + “እንታይ ክገበራል ክፍል ተደልድ :” ተክ በለም”

33 ገልቶም ዝማ “እንታይ + አደጋጻና ክኩልታ” በሌም”

34 አየሰሳ ዝማ ልንጋነትለም አይደንተም + ተክ እም በእብአ ለሰኑ + ለሚጠም ዝማ”

አየሰሳ ተናበደ የብ አየራሳለም ክፍል በከተው :

(ጥር. 11:1-11፣ ላቃ. 19:28-40፣ የአ. 12:12-19)

21 የብ አየራሳለም ወሰ ቁርቡ + አብ ደብረ ይከት የብ በለ ቤት 4-2 በገዢ ክለ ደቀ መካመርቱ ክላት ለአብኩ ክፍል በለም :- 2 “እብ ቁድሣኝነም የብ ክለ የብ ቤት + በእብአ ለሰኑ ደቀ የኩ ለቅ በለኝ ክከለተዕ አብም” ይፈጸሙ ክለ እም እና በለኝ ክከለተዕ አብም : 3 በለኝ ለበ እና ንገ እንተ በለኝ ተይታ ደረሰኑ እም እና በለኝ ክከለተዕ አብ :” 4-5 እብኩ ተለወ ተክን እና በሌም :

³⁶ 21:3 የብ “ጥራትኩም ደደሰም” ይገል

“ንእርፍሰለም”
እናሁ ገተሚኑ + ለዋና +
አብ አድባን እና ገልጋ አድባን ተመሳሳይ
ናገኘ ይመሳሳ እና + በአዋ”

በተባሱ ምክንት ተፈጸም እና”

6 ውቃ መከመርቱ ድማ ተፈጸም ከምት እያሳሰ ተከዘዘዣ
ነበሩ” 7 ነት አድባን ንግ ዓላን አምፊአሉ ያ ከዚዎንቶም
ድማ እና ተበኑን ገተሚኑበት ያ እያሳሰ ከኩ ተወተቱን”
8 እናም ሁጻዣ በምላሽም ድማ ተከወንቶም እና መገዳ
አንድ ያ ከአትወን ከኩ አለዋም ወንደሸር እናስልወ እብቱ
መገዳ ይጠናስ ንበሩ” 9 እናም ቅዱሙኑ በኩ ይደግኑ
አውን በልቦዴ ሁዝቦ ገኩ ሲኩ “ምሬክና”ን ገዢ ይሞት + እኩ
በላም ሌጻዣአባዴር በመሻእ ማኔና እና + ሆኖናና እና
እርፍም” እናስለ ይጥርሱ ንበሩ” 10 የኩ አያደለም የስ
አቶ ተክ + በዚ እት ተተማ “መን እና እወ፤” እናስለት
ተናወት” 11 እናም ሁጻዣ ድማ “እኩ ንጉ እያሳሰ +
የናል የናወት ዓይ ገልጋ እና” ለለ

አያሳሰ እናም እና ቤት መቅረቢ በኩቻው ከም በሰንጻ
(ገር. 11:15-19፣ ላቋ. 19:45-48፣ የፋ. 2:13-22)

12 እያሳሰ እና ቤት መቅረቢ እተዋ እና ቤት መቅረቢ
በሰንጻ በኩቻው በስበር ተገለግ ስጻው + በረሱወታት
መስረተትን መኖር ስምተ ሪፖንወን ገልጋ”
13 “በተደ ቤት ይለት ከጻዣ እና በስል ይቀና እና +
ንግድትኩም ዓይ ቤት ተስለት ተስተናም” በለም”
14 እና ቤት መቅረቢ ከኩ ወጪወን ተግኝነትን የጊዜ
መቆ + ገዢ ድማ አስወጥም” 15 ለቋን ከዚዎንቶም መምሮ
አንድ ዓይ ተስፋወትን + አካናት ድማ እና ቤት
መቅረቢ ዓው እናም “ምሬክና”ን ማኔና የስ
እለም ተረቂ” 16 “እነዚአቶም በስልምስ ተስምወ እና እና፤”
በላም + እያሳሰ ከኩ “እው + እኩ ከኩ እና ተልወን አካና
ቻን ለጻዣ እናስለ በስልምስ ከኩዎንቶም እናም፤”
በለም” 17 እናወጥም ድማ ተሞት ተተማ ወቅኑ የኩ
በታንም ዓይ እናስለ ተደረስ”

*7 21:9 ሆኖናና ለለ “እኩ እናን” ለለ እና

፳፶ ከዚዎን በለስ
(ገር. 11:12-14፣ 20-24)

18 ከም የኩ ተተማ ተፈጸለ ከኩ መውያ = 19 እና ተቋ
መገዳ ነት እና በለስ ሌላ ምን ተደ + ነት ተቋ ተፈጸለ
ተፈጸ እናም ነት ዓይ ለለ ወደረሰበባ “ድረም ከጥበ
ንኩዋኑ ተረ እፈረሰበባ” ለለ፤ እት እና በለስ ከስ-ንኩዎ-
ንቃት = 20 ውቃ መከመርቱ ድማ ሌላም ወንድ “እኩ እና በለስ
ከመድ እኩ በለስ ነቃት” እናስለ ተገመው = 21 እያሳሰ ከኩ
የኩ እኩ መለስ - “በስቀ እብለትኩ እና እኩ +
አምንት እንት አልያትኩ እጥ እንት በይተመራመርኩ እኩ
አና በለስ ከም ተኩኑ ተፈጸ እይናን እትጊበሩ፤ ነዚ እና
በላውን ‘ተለዋል + የኩ በስል ተወርወ’ እንት በለከምም
ከኩነልኩ እና” 22 እናንኩ በስል ተኩኑ በለመንኩ እናም
ዘዕለ ተኩኑ ነገርበለ እናም”

ሥልጣን እያሳሰ ከኩ መን ከም ተኩኑ
(ገር. 11:27-33፣ ላቋ. 20:1-8)

23 የኩ ቤት መቅረቢ እተዋ ተዋህር ከኩ ሌላ ከህናትን
ገማግለቻት ሁጻዣ + የኩ መሳሽም “የየኩ ሥልጣን
ነዚ ተኩኑ እኩ ተባሱ እና እኩ፤ ነዚ ሥልጣን እዘዚ መን
ሂሳብ፤” በላም = 24 እያሳሰ ከኩ መለስ በላም - “እኩ
ድማ ነት ነዚ ከኤተኩ እኩ + ነዚ እንት ተረሱኩ እኩ
የየኩ ሥልጣን ነዚ ተኩኑ እኩ ከም ተገለበ ከነግረኩ እኩ፤
25 ተምቀት የኩ ከኩ ንጉድ : ከኩ ለማድ ዓይ :
መ ከኩ ለበ :” 26 ተቀም ከኩ ተኩኑ ከኩ እናስለ
ተዘረሱ - “እኩ ለማድ እንት በላኩ ለላምንቻ ተዘወ
መንኩ እኩ፤” ከጊዜ እና” 26 ከኩ ለበ እንት በላኩ ዓይ
ንግድ ተለም ከም ንጉድ ለለ በርሱወ ተስተዣ
ንፈርስ” 27 እያሳሰ ከኩ “እይናልጥን” እናም
መለስለ = ገዢ ዓይ “እነዚ የየኩ ሥልጣን ነዚ ተኩኑ
እኩ ከም ተገለበ ከኤተኩ እኩ፤” በላም”

ምስለ ተልተ እናዋት

28 “እንታይ ይመስበትኩ፤ እወ ለበኩ ከወ እኩ
ነጩው + የኩ ተቀም ወረዳ + ለመ የኩ እኩ እኩ
እኩ ወደኩ ወራር እጥ ዓይ በለ” 29 ገዢ ተክ እናም እኩ
መለስ + ዓይ ዓይ ተቀም ወራር = 30 የኩ ተክ

ቀረቡ ገዢ ከምኑ በላም፡ ዓለም ተከራይ፡ ጉዢታይ፡
በላም፡ ይደር ወጥ አይወሰን፤ ዓለም ከልተለም እያወጥም
እኩ ፍቃድ አስተ ነመሳለ፤” ዓለም ከለ “እኩ ፍቃማይ፤”
በላም፤ እያስለ ይግኞ ከምኑ በላም፡ “ተቁበል ተቁሪን
አመናዘን ዓለም መንገሥት እምለሽ ከም በቁድመጥታም
በላቀ አጠለሁም አለብኩ፤” ዓለም በመዘረ ይደሩ ዓለም
ትኩጥ መሬአ ንበ አቶ፤ ተቁበል ተቁሪን አመውጥን ያል
አመናም እምበር ገዢትኩምበ አይወሙንኩምዎን፤ ዓለም ምስ
ርክኩምዎን ተማሪነትም በላክ አይወሙንኩምን፤”

ምስለ አረስቶት አቶኩልት ወይ

(የC. 12:1-12፤ ላዋ. 20:9-19)

33 “እልለ የጠለዎን ስምዎ፡ አቶኩልት ወይ በተስብ
በኋል በት ንበ፤ ቀዳር በጠለ፡ መካምተለ ይግኞ
ኩዓተለ፤ መረለዋ ይረበ ወርሱ ወርሱ፡ ታክረስቶት በመገበ
ሂጠዋም ከለ ዓለም የገብ ጽሑፍ ጥና፤” 34 ተጠሪ ፍርማት የስ
በጽሕ ፍረሰ ከምኑ እኩ እኩ የገብ ጽሑፍ ጥና፤ ተቁሪን አረስቶት
ለለብኩ፤” 35 እኩም አረስቶት ከለ እኩም እኩልን ስነም፡
ገንዘለም ወቃዕም፤ ገንዘለም ተተለዋም፤ ገንዘለምዎን
በለምኑ ቅጥቀጥም፤” 36 ከም በቁደሽ ከባቀም ቅጥቀጥ
ዘጋጀ ተስለት እኩልን ስለብኩ፤ ተስለቅም ይግኞ ከምኑ በጠርም፤” 37 እኩ መመሪያት ከለ ንዑስዎ ይፈጸም፤ እኩ ወቅ የጠለቅም ለለብኩ፤” 38 እኩም አረስቶት ባኩ
የት ወቅ የስ ልረዳም፤ ታክረስክዳም እኩም እኩ ወረሰኑ
እኩ እኩ፤ ሪፖር ገኩኑ ከተና ገኩኑ ገኩ ተቁተለ’ ተብግለ፤”
39 ሂደም ከበት አቶኩልት ወይ ንዑስኑ እውቀለም
ቍተዋም፤” 40 እኩ ጉዢታ አቶኩልት ወይ የስ መስ እኩም
አረስቶት እኩ እኩ ንዑስ ከን ከገባውም እኩ፤” 41 እኩም
ከለ “እኩም ከፋይ በስለም የተቀኑም፤ እኩ አቶኩልት
ውይ ከለ ፍረሰ በጥረዘኑ ገኩሱም ተስለት አረስቶት
በጠበ ይህም፤” በላም፤” 42 እያስለ ከለ በላም፤

“እኩ ንደቃቱ በኋናቃም እኩ፤

ዝለ ሁሉ መከበን ከነ፤

እኩ ከነ እግዢለበስ ከነ፤

ዝኩደንትኩዎን ተደንቃ እኩ፤

ዘጠበ እኩ መዲስኑ ከተ እግዢበስኑም፤

43 “ስለሁ ይግኞ እኩ መንገሥት እምለሽ ከባቀትኩም ከም
አቶው-ፊድ ፍረሰ ገኩደር ሲጠበዎን ከም አቶው-ፊድ አጠለ

ነ-ም አለብኩ፤” [44 አጠለ እኩኑ እኩ አውደቃ ይስምኩኑ፤
እኩ እኩኑ እኩ አውደቃ ይግኞ ይጥኩለቁ]”” 45 ለተወጪቱ
ኩሬኩ ለፈሰውኩን ምስለጥቱ ምስ ለምዕስ በዘዕስኩም ከም
ዘተኩረበ አስተውኩ፤” 46 ከገባው ይግኞ ይለየ፤ የኩኑ
አቶው ከገባው ከም ንበይ ንበይ እኩ ገኩኑ ለፈሰው”

መር ተኩረም በመረን በለበን

(ለዋ. 14:15-24)

22 እያስለ ከም በኋናው ምስለ ተኩረም አለ
ነ-ም፤” 2 “መንግሥት ለማየት ታዕስ መር በለበ
ንኩም ተመሳለ፤” 3 ተስ ከተኩም ዓለም መር ተተኩወመ
ኩሬውም አገልግሎቱ ለለብኩ፤ ከመስ አይደለየ፤”
4 መለሰ ይግኞ የተኩም ይፈጸማት እኩም መሰረድ እኩልያ
አለብኩ፤ ለበብትተደን አስዋረቤት አረዳ፤ ተስ ተኩልያ
አለ እኩ፤ ዓለም መር ምስ ለሌም አለ ከልአት እን
ልገል ለለብኩ፤” 5 እኩም ይፈጸማት የኩ ተለሌ እኩም ከኩ፤
ገለአም ዓለም ለገፍቶም ከኩ፤ ገለአም ከለ ዓለም ለገፍቶም
ከኩ፤” 6 እኩም ተተረረ ከለ እኩም እኩልን ስነም እዋረ
ዶሞን፤ ተተለዋም፤” 38 ተኩረም ተቁጠው፤” 7 እኩ ገኩሙ ተቁጠው፤
መተገደረቱ ለለብኩ፤” 8 እኩ ተተለዋ እተቀኑም፤
ከተማሳውያውን፤” 39 እኩደረ፤” 8 እኩ ተኩልን ተኩምኑ
በለም፤” “መር በኋናው ተተኩወ ለለብኩ፤” 9 እኩም
አገልግሎቶም አይበቀኑት፤” 10 እኩም፤” 9 ለስለ ዓለም ተኩል ዓለም
መር፤” 10 እኩም እኩልን ይግኞ ዓለም መንደቃቄ ወረሰኑ
ዝኩደንትኩ ተስለማቄትን አረስቶው ተስ እኩ፤ እኩ
አይደለም መር ከለ በለበኩ መልሳለ፤”

11 “እኩ እኩ እኩ ገኩ ተቁጠው ሚርና ምስ
አቶው ከኩን መር በኋናው እኩ ለበብት እኩ ለበብ
አቶው፤” 12 የኩርከብ፤ ከኩን መር በኋናው እኩ ለበብት
ኩሬኩ ከኩ፤ በስ ዓለም ምስ ከኩ፤” 13 እኩ እኩ
ንኩም ተኩልን ተኩምኑ በለም፤” “እኩ ወረሰኑ እኩ ለብኩ
አጠለብኩ፤” 14 የኩርከብ፤ የኩርከብ እኩ ለብኩ፤”
እኩ እኩ ተኩል ምስ ከኩ፤” 15 እኩ ተኩል ምስ ከኩ፤”

*38 22:6 የዚ “ንኢውን ይረዳም” በላይ ይውለብኩ፤

*39 22:7 የዚ “የገዢ ይግኞ እኩ ይረዳም” በላይ ይውለብኩ፤

በአዲስ የዚናና ግብር

(ገር. 12:13-17፣ ሲቁ. 20:20-26)

15 ደንጋጌ ሲደሰውያን በዘረዘሩበ ከመድ ገዢሬም ከም በለ
ከተም ተፈረም ተግኝነት፡፡ 16 ጥሩዋ መካሙ-ርቶም ከክ የሰ
መን ታደሰ ገዢሬም ከምበት አሉም ፍጻት ለለዝኑ፡-
“መምህር፡ አቀፍ የዚናና ነት፡ መንዳ አምላት ከክ በአፈ
ከም አትምህር፡ ገጽ ስጋ ሪልኩ ዝግባር ከም በደተኞለ፡ ገጽ
ዶወን ከክ ከም በደተኞለሁ፡ ገልጂ ከፍ፡ 17 እምበትና
አንተይ ይመለለሁ፡ ለሰነ ገረፍ፡ 18 ቅዱር⁴⁰ ግብር የሆነ
ይግባለ ደየቅ ወደ አይግባለን፡፡” 18 እያሳሰ ግኝ ከፍናናም
ፈለጂ፡ “አቶም ባለቤት፡ ገጻንታይ ተጥናኔ አሉ-ት-ም፡
19 እኂ ዓይ ግብር ገንዘብ አርእራኝ፡” በለም፡፡ ገጥሞ ዝግባ
ካል ይኖር አምጋእለሁ፡ 20 እያሳሰ ዝግባር “እኩለ መልከውን
እስተዳደሩን ዓይ መን እኂ፡” በለም፡፡ 21 ገልጂም ከክ “ኋይ
ቁጥር እኂ” በልዋ፡ “አምበትና ዓይ ቅዱር ታይሬም፡ ዓይ
አምላት ታይሬም ማለሁ” በለም፡፡ 22 እነ ለመያም
ተገመመ፡ አዲገምም ዝግባር ከድ፡፡

በአዲስ ተንሣኤ መ-ታን

(ገር. 12:18-27፣ ሲቁ. 20:27-40)

23 በታ መኖራቸት እኂ ወተኞች የልቦን” በለቤ
ስለቅወያን ፍጻት መስ፡፡ 24 ከምበት አሉም ዝግባ
ከተም፡- “መምህር፤ መሸጻ አደ ስጋ መለድ በዚሁ
እኂት ወተኞች + እኂ ተወ ነት ለበዚት ተወ ይመለስ፡ ተወው
ወተኞች የቃወሚያ በለ፡ 25 እምበትና እናና ስጋዎት
አዋዋት ንኑ፡ እኂ ዓይ ለበዚት እኂትም፡ ከይወለድ
ወተኞች + እኂ ለበዚቱ ዝግባር ተወ ተወ፡ 26 ከምበት ዝግባር እኂ
ነስአይን ማረጋገጫ + ከሰው ስጋዎችአም፡ 27 ዝኑሪ ተሰላም
ወተኞች እኂ ለበዚት ወተኞች፡፡ 28 ተሰላም አለትም የዚናናም
አዋጥ እዋጥ + በንወ ተንሣኤ መ-ታን ከኩ ተጋዎችአም
ስለዚት መፍጥ ከተከወች እኂ፡፡”

29 እያሳሰ ዝግባር ከምበት አሉ መለሰለም፡- “መጀመሩ
ኩ ተረፈ አምላት በዘረዘሩ የዚናናም ተግኝ አሉ-ት-ም፡፡ 30 እኩ
ኩ ተንሣኤነት + እኩ ለማያደርግ ከም መለሰለት አምላት እዋጥ
አምበት + አይምርናው አያመራርናው፡፡ 31-32 በአዲስ ተንሣኤ

⁴⁰ 22:17 ቅዱር + ዓይ ሪፖር ገለት እኂ

መ-ታን ግኝ እኂ ከኩ አምላት + እኩ አምላት አበርሃም፡
አምላት ይሰኗቸው፡ አምላት ይቆቻ እኂ + ተተጣሸለሁ-ጥም
አየጤበት-ጥም፡ እምበትና ግኝ አምላት ስጋዎት እኂ
አምበት + አምላት የዚናናም መ-ታን እኂ ይቆቻ እኂ
ነኩ በተምህርቸው ተገመመ፡፡

አየጤይ ተኩሮ ይኖረ፡

(ገር. 12:28-34፣ ሲቁ. 10:25-28)

34 ሲደሰውያን ታስፋቸውያን እናም ከም ተተሬም ለሚያም
አኩ ተርሱ ተኩሮ፡፡ 35-36 ከግብኩም ተደ ምሁር ሲጋ ይግባ
ከፈትተኝ ይፈረ “መምህር፤ ከኩ አደት አየነደት ተኩሮ
ተኩሮ፤” እኂ ተተቻ፡፡ 37 እያሳሰ ከኩ ““እንግዥአበበር
አምላትኩ በምሳሌ ለገኘት + በምሳሌ ንፍስኝ፡ በጥና
አለምድኝ አፍቅር፡፡” 41 38 እኂ ባቢይን ተቀመጥኝ ተኩሮ
አነስ እኂ + 39 እኂ አትመሰላ ስልአይታ ዝግባር ከም
ነፍስኝ አፍቅር፡ አት-በል እኂ፡ 40 ተሰላም አረትን በጥና
አነስ ከአት ተኩሮ እኂለተኛ ተጠረዘም አለው” በለ፡፡

ከሰተቸው ወደ መን ከም በጣյል፡

(ገር. 12:35-37፣ ሲቁ. 20:41-44)

41 ሲደሰውያን ተኩሮ ከለው እያሳሰ ከምበት አሉ
ከተም፡- 42 “በአዲስ መሰረት እንታይ ይመለለሁ-ጥም፡ ወደ
መንኩ እኂ፡” 38 እኂ ዝግባር “ወደ ዝዋት” በልዋ፡፡
43-44 እያሳሰ ዝግባር “ዓዋት ይለ ሰብ ገዢታይ ታንጋድቸው +
ንጋልትኩ መርጋጽ እናርኩ ተከሰ በዝርፍም አብ የሚገኘ
ተቀመጥ + በለ፡ እናበለ በመንፈሰ ከመድ አሉ ገዢታይ
ይበለ፡ 45 እምበትና ተብሎ ዝዋት ገዢታይ ተብሎ ይለ
ከመድ አሉ ወፈ ይናው-ጥም፡፡” በለም፡፡ 46 እንተኞች አደ እኂ
ቻል ከመሰለስ ተከለ የልቦን፤ ከነት መኖራቸት እኂ ተከ
አደ እኂ ከኩ ተረፈ የልቦን፡፡

ገብርና መምህርን ተግኝ ሲደሰውያን

(ገር. 12:38-39፣ ሲቁ. 11:43፣ 46፣ 20:45-46)

23¹ ደንጋጌ እያሳሰ ንጥም ተጋዎን ታደቀ መካሙ-ርቸው
ከምበት አሉ ተከረቡ፡፡ 2 “መምህርን ተግኝ ሲደሰው
ያንኩ ከኩ መንበር መሸጻ ተቃሚወም አለው” የሰላም ተሰላም

⁴¹ 22:37 ጥወ ስጋዎች የልቦን” በላይ ይመለስ፡፡

በብላትና በለ ገዢን አልጋዝ፡ ግኝነ ይበሉ ይኩል ይኩል
አምስር አይታበኑን እናም አቶ ከያደት በንበርም አይተባበሩ፡
“⁴ከበድ [ምግኘቱ ከዚምናለ] የር መሆናም ገበየሁ አብ
መንገቡ የሰነዱም፡ በፊላጥና ግኝ የዘጋጀም ከተተካዕው እና
አይደተወን፡ ⁵ከተለ ግኝርም ሰበ የእንደረቻ ካርድናም
ይጠበሩ፡ ከተበጥና ይዘርግሁ፡ በራር ከድወገናምዎን
የቀባሉ፡ ⁶አብ መከኑ በለዓለ ሆኖረል፡ እብ በተ ዘለቀ
ም⁴² ድማ እብ ከብ በበላ መፍጊር ይችሞሁ፡ ⁷አብ
ቆዳታቸ ሰበ እኩ ከንሰላለገናምን ‘መምህር’ እኩ
ኩጽወያናን ይፈታው፡

⁸“⁸በብላትና ገዢ መምህርናም እኩ እቶ አቶ መምህራን
አይተባበሉ፡ ታሳትና እናም አገዋጥ እናም፡
⁹አብ ለማይ እኩ አቦ ሰበ በለከኑም፡ እብ የሚደረግ ታሳይ እና
አብ እልከኑም አይተኞሙ፡ ¹⁰መሆኑ እናም⁴³ እኩ ከርስ
ቶስ እኩ እኩ፡ ታሳትና መሆኑ አይተባበሉ፡
¹¹⁻¹²እቶ ሰአት በለዓል ከጋብር እቶ፤ ሰአት በትክክለት ከአ
አበል ከገባ እኩ እኩ እቶ እኩ ከባትና እናም
አገልግሎትና ይቻን፡”

መምህራን ስሜን ሲረሰውያንን ከም አቶውቻል
(የር. 12:40፤ ላቁ. 11:39-42፤ 44፤ 52፤ 20:47)

¹³“እናም ባብኑት መምህራን ስሜን ሲረሰውያን፡ መን
ግሥት ለማይ ታሳይ እብ ገዢ እተተኞጠለ፡ ታርሰለትና እኩ
ተኞቻዎን፡ ¹⁴እናም ከእነዚ በደልዕም ድማ የእኩታው እኩና
አከለ እናም አቶ፡ ወይለጥና፡ [¹⁴እናም ባብኑት
መምህራን ስሜን ሲረሰውያን፡ እብደት መበለታቸ እኩባለ
በዚ፡ ከተምስለውን ይለም ተተወጣ እናም፡ በለዕ
ገኑዕ ፍርድ ተተቻበለ እናም አቶ፡ ወይለጥና፡]
¹⁵እናም ባብኑት መምህራን ስሜን ሲረሰውያን፡ ታሳይ ሰበ
ናብ ልይማኖትና ከተተኞቻ በስራው የሚደርግ እኩና፡ የሚ
አተው ተከ እኩበረታዊና ወደ የገዢ እኩበረታዊና እናም
አቶ፡ ወይለጥና፡ ¹⁶እናም ‘በበት መቻልበ በምሳሌ
ይኩን እኩ፡ በወጪው በተ መቻልበ በምሳሌ ገዢ ማስለ
ይቻና እኩባለ ወጪቸ መሆኑ፡ ወይለጥና፡ ¹⁷እናም
የቀናቸ ወጪቸ፡ እናም ይጠበና፡ ወርቅ ወይ እኩ

*42 23:6 የዚ “አብ ቤተታት” ይባል
*43 23:10 የዚ “መምህርና” ይባል

ንወርቂ በቻልበ በተ መቻልበ፡ ¹⁸“በመውውኑ በምሳሌ
ይኩን እኩ፡ በተ እብ ሰዕላለ በተ መሆዋቸ በምሳሌ ገዢ
ማስለ ይቻና ተብለ፡” ¹⁹እናም [የቀናቸ] ወጪቸ፡
አናይደ ይጠበና፡ መሆዋቸቸ ወይ እኩ ታመሆዋቸ በቻልበ
መውውኑ፡ ²⁰እናምበኑ እኩ በመውውኑ በምሳሌ በስኩነት
አብ ሰዕላለ በዘላለ ተብለን ይምሳሌ፡ ²¹እኩ በበት
መቻልበ በምሳሌ ከእ በስኩነት በተ እብኑ በንብርና
የምሳሌ፡ ²²እኩ በበግድ በምሳሌ ድማ በባኩን እምግኘን
በተ እብኑ በንብርና ይምሳሌ፡

²³“እናም ባብኑት መምህራን ስሜን ሲረሰውያን፡ ከብ
መና እኩም፡ ከብ ገዢ፡ ከብ ከመን ደኩር እተውወለ፡
እኩ እብ ሰረ በለ አውራ ነገር፡ ቅትሐ፡ ሙስረት፡
አምንት ገዢ እተቻዎት እናም አቶ ወይለጥና፤ እነ
ምግኘር፡ እቃውን ከዚምናይ ይጠበና፡ ²⁴እናም ቖርማ
መእያትና በኋ እተብለ፡ ገመል ገዢ ማስለት ተብወገን ወጪቸ
መሆኑ፤

²⁵“እናም ባብኑት መምህራን ስሜን ሲረሰውያን፡ ገዢ
ቻን ታሳትና በውጥበት ተብርሃን ሰቦዕት መለሳ ተብወገን መቻል
ሸት እተመስለ፡ ወይለጥና፡ ²⁶እኩ ወጪር ሲረሰው፡ እኩ
ቃንጻን ወጪቸ ሰቦዕት ደኩረ ደኩረ ማስለት ተብወገን ቖርም ት
መኋጋ ሰብዕ፡

²⁷“እናም ባብኑት መምህራን ስሜን ሲረሰውያን፡
በወቅኑ ይጠቅ ከይቶም በርሃይ ወጪውም ገዢ እኩምኑ
የመተተኑ፡ መጠናመጥ ነገርን አመልክ ተተለመሸ መቻል
ሸት እተመስለ፡ ወይለጥና፡ ²⁸እናም ድማ ታሳትና እናም
ሰቦዕት ወጪቸን መሰልከና ተርሃይ ተመጥና ገዢ
ግብኝና ውመኛን አመሰለከና እናም፡

²⁹⁻³⁰“እናም ባብኑት መምህራን ስሜን ሲረሰውያን፡
‘በወመን አበታቸና ክርፍ እንተ ተብወገን እብ የሚሰለ ይም
በጥቻ አይምተኞቻናን’ እናበሰለና መቻልበ ነበጥቻ እኩ
አንድ፡ አመልክ ደኩረና እተረጋ፡ ወይለጥና፡ ³¹እናም
አከለ ደቻ ቅተልና ነበጥቻ የገዢ እናም በስተካና ተምስ
ከና እኩና፡ ³²የብኩትና መሆኑ እበታቸና መቻልበ
አመልና፡ ³³እናም እተማን ወለድ አናውት፡ ከመድ ተር
ሸት ተብ ፍርድ ገኑዕ እተመልቻ፡

³⁴“በለዕ ሌዩ ነበጥቻ መሆኑን መምህራን ስሜን እኩ
አከላለና እኩና፡ የገዢ ከተቻዎልምና ከተሰዋዎ
ምና፡ የገዢ ከእ እብ በተ ዘለትና ከተገርምና

ከብና የብና ቁጥር 3 ከተሰጠውም አስተኛ = 35 እኔ ክብና
ዶም አገልግሎት ደረቅ ድሃኑ ስለዚ ደም እኔ መንገድ በት
መቆዳነት መወመድ በዋጥተትና የዘመድ በረከሰብ ወደ በረከሰብ
በኩሉ እኔ አብ ምድር ተረሰለ ጽሁፍ ደረቅ አባሻትና የ
ከበኩሉ እኔ = 36 እኩ ጽሁፍ ነው ወለደ እኩ ጽሁፍ በረከሰብ
በአቀፍ አብለና የለም አለም”

ንእያደሰለም ቤተቃበብ ስምዕታ

(ጥር. 13:34-35)

37 “እያደሰለም ! እያደሰለም ! እኔ ታቦይት አትቃ
ቻለ + ነጥም ፍጥነት ቤተአብ በለምና ለተቃጥቶ + ደርሱ
ንመቻዎች እኔ ተከተል አቶናና ከም አትላክቦም + ከንደደ
ንደቅና ካለክቦም አይደለም፤ ይስና ዓይ አበና፤
38-39 ደረቅ በለም አገልግሎትና በመቆዳ በተኋኒ እኔ ጽሁፍ
አትጠብ + ክብና ሲሸጊ አይተረርቷንን አስተኛ እና አንጻ
በትኩና ዓይ ተተርፍ እኔ + አብለና የለም”

የልአት ገልፅት ዓለም

(ጥር. 13:1-2፤ ስቶ. 21:5-6)

24 እያያስስ ክብና በት መቆዳ መቻለ ተከራይ ክቡር +
ዶቃ መካመርቱ የጊዜ ቅዱም አንጻ በት መቆዳ
አርአይም፤ 2ንት ደማ መለሰ ይህን ቤተሰራ ተርአይም
አለምና፤ እጊዜ የዚርጓ እና ሰዕላ እና ሰዕላ እና ሰዕላ
ተርና እኔ + አብለና የለም” በለም”

“እብና ደጋፊ ማድረግ ተቃሚዎች ተለ + ደቀ መካመርቱ
በከተት አለም + “እብና መለሰ እኔ በኩውን፤ ዓይ የምናለ
ካን ዓይ ገልፅት ዓለምና ምልከት እንተደ እኔ፤ እስከ
ንረፍ፤” ይኖብ የጊዜ ቅዱም”

“እያያስስ ክቡር በለም” :- “ካዳ እኔ ተያስከተኩና
ተጠቀቁች = 5 እኔ ከርስተት እኔ እኖብ በተኋኒ በስመድ
ከመቆዳ እኔም + የዝተኩውን በስስቱት እኔም = 6 ወግኘን
ወረ ወግኘን ከተለምና አስተኛ፤ እስተውዱ፤ እያተለም
በቅ + እብና ተለ ቀንጂን ከኩውን እኔ = እንተኋኒ መቆዳ
እኔ እየነገድ፤ 7 እኩበ እብና ሰዕላ ሰዕላ + መንግሥ
ቴመን እብና ሰዕላ መንግሥ ተለዋል እኔ፤ እብና ተለ
በቅ እኔ ሰዕላ መንግሥ ተለዋል እኔ፤ እንተኩውን እኔ =

*44 24:7 ገዢ ተፈጻሚ የገዢ የገዢ “ለለ” በጊዜ ይመለብ”

8 እኔ ተለ መጀመርቱ ቅዱሙ እኔ = ዓይ እኔ የምና እኔ
ንመከር አገልግሎም ከሆነውና ከቅተተውና እኔም፤ ለለ
ስመድ ከእ በዋጥተው አሳካብ ደሰአት ከተከተ አስተኛ =
10 ክዱ በተኋኒ ከኩው + ተአድስወም አገልግሎም
ከወሃያዊን ተአድስወም ተረሰአን እኔም = 11 በተኋኒ
አሰው ተሟወ ከኩውና + ተብተኩውን ከስስቱ
እኔም = 12 በስንከ ሰነድ ሰኞቻት ከእ ፍቃድ በተኋኒ
ከተከተ እኔ = 13 እኔ ተለዚ መቆዳወ በኤነም ዓይ ገዢ
ኩደንና እኔ = 14 ተዋጥተው አሳካብ ምስክርነት የአንጻ
በኩውን እኔ መንጋል መንግሥቱ እብ ምስክር ዓለም
ከለበዚ እኔ + ሰዕላ ገልፅት ከኩውን እኔ”

ዘዘዘዘዘዘዘዘዘዘዘዘዘዘ

(ጥር. 13:14-23፤ ስቶ. 21:20-24)

15 “እኔ በጊዜ ዓይና በተኋኒ ዓይ ተቀብት ሪፖስት
አብቃ ቅዱስት ሆኖ ቅዱመ ምስ ለአስተኛ + እኔ በኩውን
የሰተውዱ፤ 16 እኔም እብና ይህን ሰዕላ እኔ ለምብቻት
ይህንም፤ 17 እኔ እብና ዓይና ተረሰአ ተለ እብና በቀ
ንለው ተመስክ አይውረድ፤ 18 እኔ ባረት ተረሰአ ደማ
ኩና ተመስክ እለ ዓይነው እኔው”

19 “የተኋኒ መዓልታቻት እኩና ተተኩትን + ነመጥበውት
አካና ተወለለን፤ 20 ሆኖ ቅዱም በኩረም ተወለለን፤ ወደ ከእ
በስዕላ በኩበት የአናት ተከከውን ደአዋ፤ 21 ከመድ ተወለ ከዚ
መጀመርቱ ዓለም ተለ ከዚ ከይና + ደንጋል ተፈወን
ከተከከውን በርቁው መከር ተወርድ እኔ፤ 22 እኩና መዓ
ልታቻት እኩና ተወለና እኩና ተኩስ ሆኖ በስዕላ
ቻለ አይዋለምና ዓይና = ዓይና እኩና መዓልታቻት እኩና
የአናት እኩና ተኩስ እኔ፤ 23 በዚ በኩና በኩ
ከርስተት እኩና እኖብ እኔ፤ ወደ ከእ ‘እብና እኔ’ እኩና
በአካና እየተከመው፤ 24 የአናት ተለ እሰው መሰራ
ቻ፤ እሰው ተኩበት እኩበት እኔ፤ እኩና ተኩለና እኔው = እኩና ተኩለና እኔው
የአናት እኩና ተወለና እኔ፤ እኩና ተኩለና እኔው”

25 “እኩና አቃዲው ከተኩና እኩና እኔ፤ 26 እኩበና እኩና
አብ ምድር በቅ እኔ፤ እኩና በለኩና የጊዜ እየተኩና፤
እኩና እብና ወሰን በቅ እኔ፤ እኩና በለኩና እየተኩና
መቱ፤ 27 ከመድ መሰራቻ ክብና ምስክር ወለአ ከስዕላ
ምስክር ከዚ ሆኖ ተረሰአ ወለአ፤ ወግኘን ወደ ለለ ደማ የምና

ከኩዎን እየ = 28 ዓምር አብ ማለም = አጥልቻት ከዚ አብ እየም በእከበት =

ካልዕ ምጽሕት ከርስቶስ ምልክቱ

(ጥር. 13:24-27፣ ስቁ. 21:25-28)

29 “ድንጋፍ ፍይ ላተን መዓልቻትት. አቶአን መከራ ገዢ በኢትዮ ቅዱ ከተደላምት እያ = ወርሃውን ተሆኑን አይሁ ተሆነን እያ = ከዚኩበት ካብ ለማይ ከመድች እየም = ጥሩ ልታት ለማያጥ ይግባኝ ሲኖዋው እየም = 30 የዚ ገዢ ምልክት መረ ስብ አብ ለማይ ከርሳ እያ = እንደ ይግባኝ ገዢ እብ ዓለም ማለም = ወደ ስብ በጀዳልን በዓበደ ተዘርጋን = በፈመና ለማይ ከመሻለ ምስ ለረዳም = ተሰነድ እየም = 31 ገዢ ገመለከኝቱ በበርቱስ ይግባኝ መለከት ከል እኩም እየ = ገተቶም ይግባኝ ገጋድያቱ = ካብ አይ መለን ለማይ ከተብ እቶ መለን = ካብ አርበዬት መከንን ከኢትዮም እየም =

32 “ምሳሌኩ ገዢ እየ በለስ ተምኑና = መንፈሪ ምስ ለምለሙ = ፈቃለውን ምስ መቶ አረጋ ከም ተቆረጋ ተረጋጠው እተም = 33 ከምኩ ገዢ ለገኘትኩ ነዚ ተጠለ ነረት እነ ምስ ለአቶም አብ አኅ ይገ ከም ተቆረጋ ተለጠው = 34 እነ ነገረት እነ ተጠለ ምስ በፍጋም + እነ መለያ እነ ከም ለይጠና በኩቅ አጠለትኩ እለ-ጥ = 35 ለማይ ምድርን ከጋልፏ እየ = ተለይ ጥና አይከታልፏን እየ =

36 ዝግእት ተደቃት ሪፖትን በፈጻሚ የልጋዊ የልጋዊ

(ጥር. 13:32-37፣ ስቁ. 17:26-30 + 34-36)

36 “የታ መዓልት አቶአን ካት ለቀት አቶአን ጥና = በዘይቤ አብ በይኑ = ፍይ ለማይ መለከኝቱ ገዢ መፈል የኝ 45 አይ እኔ በፈጻሚ የልጋዊ የልጋዊ = 37 ከምኩ በዘመና ጥና ተኩኑ = ምጽሕት መረ ስብ ከዚ ከምኩ ከኩዎን እየ = 38 ከምኩ በቅድሚያ እይሩ በስዴር ተኩኑት + ከስ እቶ የጊዜ መዓልት = ሲጠልዥን ከስተኛ + ከመሰቦን ከሚሰቦን እንደሁ እየም = 39 ለማይ እይሩ መሰላጥኩ ተስ ከተፋለ በፈጻሚ የልጋዊ = ምጽሕት መረ ስብ ከዚ ከምኩ ከኩዎን እየ = 40 የዚ ከዚ በስ አብ አይ ዓለ ጥና-ጥ

*45 24:36 አብ ተረጋ ተፈጻሚ ጥና “መፈል የኩ” ከጋልፏ የልጋዊ

ከጋዢቱ እየም + እቶ አይ ከመሰድ + እቶ አይ ይግባኝ ከገዢ እየም እየ = 41 ከዚ እንሰት አብ አይ መጥሩን ከጥበና እየም + እቶ እንደ ከተመሰድ + እቶ እንደ ይግባኝ ከተደረግ እየ = 42 እየምበርከለ ተደቃትኩም በየነዚት መዓልቱ ተግባኝ በመሻለ እየተፈልጋሁን እተም እጥ ጥቃቱ! 43 ዓይነት እነዚ ይለ እስተውስዶ :- በዓል በት በየነዚት ከፍል ተዘ ፍይ ለይፈቻ ከም በመሻለ እንተ በፈጻሚ ምልክቱ ተደራ በት ተስተካቻቸውን እይም ተደረገን = 44 እየምበርከለ ለጠቅተካም መን መረ ስብ በዘይ ለመስቀም ለቀት ከመሻለ እየ እጥ ተፈለጥኩም ተደራ እንደ =

አመ-ንን ለይለመ-ንን አገልግሎ

(ስቁ. 12:41-48)

45 “እቶ በበረከቱ ምግባም ከሆነም አሉ = ተደቃት አብ ልቦ ሥርዓት በቱ ሌሞም እመ-ንን ለበጣን አገልግሎ መን እየ = 46 እቶ ተደቃት ምስ መግ + ተግባኝ ተጋቢር ተረጋጠው አገልግሎ : በወዕ እየ = 47 አብ ልቦ ሥርዓት ተገዢ ከም ተቀጥሞ ለተቀጥሞ እለ-ጥ = 48 እቶ እኩዎ እገልጻለ ጥና በወዕ ተደቃቸ ከድንጋ እየ እሉ = 49 ነጥም በለቀት አገልግሎት ከመፈጥም ይደምና = ምስ ለስራማት ይግባኝ ይለልወ ይለትን = 50 ተደቃት እቶ አገልግሎ. በዘይ ተደበያ መዓልቻት ለዘመና ለሰነድ መሰላት = 51 በዘለቀቅ ተት ይቻልም + ደፊነት ገዢ ምስ ተቀብት ይገበር + አብ እጥ ይግባኝ ተከታታይ ይገበር ::”

ምስል ዓመርት ይኝነል

25 ነው መንግሥት ለማያጥ መመሰራሁን ቤት መርዓዊ ተቋቦ ከዚ ዓመርት ይኝነል = ቤቱ እንደ የመ-ጥ ይኝነል : እንደ የመ-ጥ ይኝነል = ለበጣት ከዚ የመ-ጥ ይኝነል = 3 እንደ የጥ ተቋንደለን ወለደን = እቶ እየተመሳሳይ = 4 እንደ ለበጣት የጥ መግለ ተቋንደለን ከዚ እብ ተኩኑ ተማሳሳይ ከዚ = 5 መርዓዊ ምስ ይደረግ ይግባኝ ተቋንደለን ይቀት = 6 ዓመር ለይፈቻ መ-ጥ ከጋልፏ የልጋዊ መርዓዊ ተቋንደለ መ-ጥ ከጋልፏ የልጋዊ መ-ጥ ከጋልፏ የልጋዊ = 7 የጥ ይኝነል እንደ የመ-ጥ ይኝነል = ተቋንደለን ይቀት = እኩዎ

*46 24:41 የዚ በወዕ እብ እኅ የኩ ተፈጻሚ እየም = እቶ አይ ከመሰድ + እቶ አይ ከገዢ እየ = በፈጻሚ የልጋዊ

ዶዋ = 8እ+3 ዓም+1 ተ+3 ለማግኘት ‘መበርሃን ገዢውና አላን ሌጥ = ከብ አይታኝን ጥሩ የባድ’ በለን = “9እ+3 ለማግኘት ዓይ ፍጤም በሽበር ይህ ንርድና ተሳሳቢነት ተሳያ አምበር ገዢን ገዢነትን በአካል የበልኩን አላን መለሰ ለን = 10 ካልፈቻ የስ ክፍ አቶ መርዳም መደብ ስ+3 እ+3 + ዓይን ተያንካ ደማ መሰኑ አቶም = ማስፈ ደማ ተግልው = 11 ደርር እ+3 እ+2፻ ደኝነል መሰረት እ ጉዳታ ! እ ጉዳታ ! እርግዣናኝ ጉዳታ !” በለ = 12 ገዢ ዓይ “የሁቅ አይደልበትንን ለጥ አገልግሎት አገልግሎት” አሉ መለሰ ለን = 13 አምበርና [እቶ ወደ ስብ አመልሰ] መዓልተን ለቀን አይታልበትን አይታው አቶ ጉፈቱ =

የሰነድ መከላከል

(አቶ. 19: 11-27)

14 “ከዚቱ ተገደረ ነደለየ ስብ አቶ ገዢ ገዢነት ዘዴ ተንዘነት ተሟጣም አቶ = 15 ገዢበም ከዚም ዓቂምም = ታሳድ ወመጥት መከላከል = *48 ንት ገልፎ ከልተ = ንት ሆስለው ደማ እና ሪፖርም ጥሩ = 16 እቶ ወመጥት መከላከል ተተቃበለ በክብና ሲደረሰ ነደለ = ከል ወመጥት መከላከል ደማ ለጠብ = 17 ከዚም ደማ እቶ በኋል ከል ከል ለጠብ = 18 እቶ እንተ መከላከል ተተቃበለ ዓይ ስዬድ = የሚሸ ተግናቱ ወርቅ ጉዳታና ስብ = 19 ደግኝ ነዱ አቶን ከለ ጉዳታ ለጥም ገዢ መሰረት የስበትም ከይኖብን ይመረ = 20 እቶ ወመጥት መከላከል ተተቃበለ ጉዳታና : ወመጥት መከላከል ህብኬኝ = እንሆ ደማ ከል ወመጥት መከላከል ለጠብኝ = እኖበለ ከል ወመጥት መከላከል አየጋኝ = 21 ጉዳታና ደማ ውስጥ = እቶ ሲያዋይን እመንን አገልግሎት + በውጥድ ተክሮንኩ አቶ አቶ ለቦ ልቦ ለብኬኝ ከዚም እቶ = 22 እቶ ከል መከላከል ተተቃበለ ደማ ቅርቡ ‘ገዳታና ጉዳታና : ከል መከላከል ህብኬኝ = እንሆ ከል ከል መከላከል ለጠብኝ = 23 ጉዳታና እቶ ውስጥ = እቶ ሲያዋይን እመንን አገልግሎት + በውጥድ ተክሮንኩ አቶ አቶ ጉዳታና እቶ ለቦ ለብኬኝ = 24 እቶ እና መከላከል ተተቃበለ

*47 25:14 ገዢ “ነሆምና” ይበላ =

*48 25:15 ጉተ. 18:28 ሲከ =

ዶዋ ቅርቡ ‘ገዳታና : ከዚራለከዚ አቶንጋድ = ከዚበትኩውን እተከለበ መከን ስብሰብ ምንምን አልፈጻ እቶ = 25 ለለዙ ለሆነ ተከና : ንት መከላከል ደማ አቶ ምድር ምስለከው + እንሆ ጉዝበበኩ ለቦ = 26 እቶ ጉዳታና መለሰ ለቦ :- ‘እቶ ተተና ሁኔታ አገልግሎት ! ከዚራለከዚ ከዚ አቶንጋድ + ከዚበትኩው ጥሩ አለበበ አምበር ተፈልጉ ሰርዞ ! 27 ለለዙ ንት ጉዝበበ እቶ ጉዝ ከተከተም ምተተባለኝ ነይሩ + እነ ሲከ መሰረት የስ ወለድ ምወልድኩው ነይሩ = 28 አምበርና ንት መከላከል አገልግኩውን ንት ዓመት መከላከል ለለም ማዣም = 29 የሚኩንቷ ደማ ለሰላም ለቦለ ጥሩ ይህበም + ይመለከምውን + ጉዘበበ ዓይ እቶ ለለም እና የግድፍም = 30 ነገር ሁኔታ ዓይ እቶ ተግናቱ ያልማት ይርጋዣም = አበበ ሲከ በክብና የሰነድ አሰኝንን ከዚውን አቶ =

የሰነድ መወዳእታ ፍርድ

31 “መደብ ስብ የሰነድ መለሰቻ በኋይበር አቶ አመልሰ ተብ + ሀብ እና ተብ ተቃመት አቶ = 32 ተራጋም አስተባ ደማ እቶ ተደሣኤል ተሳሳቢ አያም = 33 እንደ ከብ አጣል ከዚ በፈለግ ተሳሳቢ አቶ = 33 እንደ ከብ ለሞንት እና ደማ ውስጥ ከቃወሙ አቶ = 34 ሀብ እቶ ተብ + በሞንት ለዘላው ተዋሮ ተብ ተብ አቶ :- ‘አቶም ዓይ እና ለቦ ተተቃበለ = እቶ ዓይም ለተጠበር ከለ ተተከለመወልሁም መንግሥት ተተወርሱ ጉዢ = 35 የሚኩንቷ ሲከ መግኑም አገልግሎት የንድ + ዓይ አስተካኩምኩ + ተብ ምድር መሰረት ተቃበለ የንድ + 36 ዓይም ተብ ተብ እና ህብኬኝ + እና ህብኬኝ በፊት ተብ እና ህብኬኝ = 37 ሀብ አቶም ዓይም ተብ እና ህብኬኝ ከመ ልቦለ አያም :- ‘እ ጉዳታ ! መለሱ መግኑም ለተጠበር ከለ ተተቃበለ እቶና : ወይ ዓይ አስተባ እስተኛ የንድ ሲንድ ሲኩስ ተብ ተብ ለተጠበር ከለ ተተቃበለ እቶና : ወይ ዓይም ከይደኩስ እቶና : 39 መአብ አማካይ ወይ ተከለመ በፊት ተብ እና ህብኬኝ = 40 እቶ ተብ ምድር ከለ እቶ ተብ ተቃበለ ለተጠበር ከለ ተተቃበለ እቶና : ወይ ዓይም ተብ ተብ እና ህብኬኝ ከይደኩስ እቶና :

*49 25:40 ገዢ “በአብ አካይ” በጠል ይመለከ

41 “በደንበር አብ ዓጋሙ ገዢዎች ተሳለው እኩል-ም
እኩ :- አቶም ሪተማት :- ካብረ ሂሳብኩ-ም ፍጻት ገሰይ-ጥንን
ንመሳሪከኩን በተኩለው ዓይ አለዓለም አዋ ን.ኩ :- 42 የኩ
ጥኩ በምኩ አየጠለስኩ-ምንን + የሆነ አየሰተኩ-ምንን + 43 ቤት
ክፍል መጽእት አደተቃበስኩ-ምንን + የረቃ አይከደንኩ-ምንን +
አማመን ተከለረን አይበረሰብኩ-ምንን :- 44 ዝው. 3ለቅም*50
“አ ጉዳታ ! መዝገብ መሬት ስራኩበት ወደ የሆነ ወደ ቤት
ኩን ወደ የረቃ ወደ አማመን ወደ ተከለሱ አየጠለስ
ኩ :- አሉም ክምልስ አያም :- 45 ዝው. 3በት እኩ ታደድ
ኩበኩም ተከለስ ሲደንበስኩ-ም ተከለ ክም ሲደንበስኩ-ም
በከፋ አብለትኩ-ም አሉ-ኩ + አሉ ክምልስለትኩ-ም እኩ :- 46 ዝው.
አሉአቶም ዓይ ዓይ ሲለዓለም ቅጻጥት + የደቂት ዓይ ዓይ
ኩ ሲለዓለም አይወጥ ን.ኩ አያም”

ንእ.የሰለ ክቃቻልም ክም በተማኩ

(ግር. 14:1-2፣ ላዋ. 22:1-2፣ የአ. 11:45-53)

26 እኩ ነገር አብ የገር ተሳለ ማረጋገጫ :- 2 “እኩን ተሳለ መቀል
ተሳለ ክም ተሳለው አቶም + የወደ ስጋ ደማ
ከለቀል አገለይም ክሁባም አቶም” :- 3 ዝው. ለቁ ስህድትን
መምህራን አጋጥ ዓይደት አጋጥ + አብ አድራሻ ቅፋ
ዘጋጀ ለቁ ክሁድት ተከከለ :- 4 እኩ የሰነድ ስህም
ክቃቻልም ደማ ተማኩ :- 5 እንተኩ “አብ ማለከል አጋጥ
ፍጻ የእንተ ስዕላገል ተጋና አይኩ” በተ”

አየሰለ አብ በታኩ ስቱ ክም በተቃቻለ

(ግር. 14:3-9፣ የአ. 12:1-8)

6 እኩ ነገር አብ በታኩ አብ በታ ስምምን እኩ ለምኩም
እኩ :- 7 እንተ ሰዕድት ክሁር ቅፋይ ስቱ አመልካ በከልብ
ስተርድ በተወርሱ በልቻት ሆኖ የኩ መቆት : አብ መአዲ
ተቃቻለ ተሳለ ደማ አብ ሌሎ አፍሰሰት :- 8-9 ደቀ መቀመ
ቁ ተሳለ ንዑ ሌሎም “እኩ ተንድሮ በአካል ተፈለትኩ ጽው
ንቃድ እኩ : ጽበሰን ወጪ ተስፋጭ ጽልቻቻት የገ አይም
ተዋህድ ነፃድ :” እኩበት ተቃው፡” 10 እኩ ነገር ዓይ የገ^{*}
ፈጻው ክምልስ በለም :- “እኩ ሰዕድት ዘጋቻ የገ እኩ አገ
በረተለው ሰላም ተስፋጭ እኩ-ም : 11 ደኩታቻ፡”

*50 25:44 ጉዢ “አቶም ተስፋጭ ሰላም” ይጠል

ጥኩ ገዢ የሚቀትኩ-ም አለው :- አብ ዓይ ተሳለ ገዢ የሚቀ
ጥኩ-ም የኩ-ኩ :- 12 እኩ አብ ሌሎ አፍሰሰት ቅፋይ ቁበት
የኩ ጽቃጠረ እኩ እኩ ተጠረረው :- 13 እኩ መንፈል እኩ አብ
በተሰበበ ሰላም አብ ተሳለ ዓይም :- እኩ ጽዑል የሚቀ
ጥኩ-ም እኩ ተጠረረ እኩ-ም እኩ-ኩ”

ይህኩ ተእየሰለ ክሳው ክም በተመቀባለ
(ግር. 14:10-11፣ ላዋ. 22:3-6)

14 ዝው. እኩ ይህኩ አሰርቃጥቃዊ በተበሳለ እኩ ተብጥም
ዓመርቃው ከዚት ዓይ ለቁ ስህድት ክሁድ :- 15 “እኩ ተእ
የሰለ እኩ ክሁባም እኩ-ኩ ተሸቦት፡” በለም :-
16 ዝውም እኩ ለለ ቅፋይ ተኩስ ተሸቦት፡” 17 እኩ ተእ
የሰለ እኩ ለለ ቅፋይ ተኩስ ተሸቦት፡”

አየሰለ ምስ ደቀ መቀመ-ቁ ይሸር ተሳለ ክም በበልዕ
(ግር. 14:12-21፣ ላዋ. 22:7-14፣ 21-23፣
የአ. 13:21-30)

18 በታ ቅፋመደት መቀል በዋል ቅፋ እኩም ደቀ መቀ
መ-ቁ ዓይ እኩ ተሳለ ቅፋውም “ይሸር ተሳለ ተከተልበስ እኩ
ከለልመልክ ተፈል፡” በለም :- 19 እኩ ደማ ክምልስ በለ
:- “የገ ክተማ ተደርሱ ገዢ መምህር፡ ተከለ ቅፋው ለቁ
እኩም : ምስ ደቀ መቀመ-ቁ አብ በታ ክሁባ እኩ ይ-በ-ብ
አብ” በለም :- 19 እኩም ደቀ መቀመ-ቁ ደማ እኩ ክሁባ ክም
ዘጋጀ ተሳለው ተፈልበስ እኩ-ኩ፡” 20 ምስ መለያ
የሚቀጥም ዓመርቃው ከዚት ደቀ መቀመ-ቁ አብ መአዲ
ተቃቻለ፡” 21 ክሁባው ተሰው እኩ “ከበኩ-ኩ-ም እኩ
አገለቁ ክም ተሸቦት በካቋ አብለትኩ-ም እኩ-ኩ” በለም :-

22 ዝውም እኩ በታ ጉዢ ጉዢ + እኩ መከፍመ-ቁ
“ገዢ-ቁ ! አብ ደኩን እኩ-ሙት፡” ተጠረረ ይመሩ፡
23 እኩ መለያ ክምልስ በለም :- “እኩ እኩ ምስ ቅፋው አብ
እኩ ተጠረረ ጽለ እኩ እኩ ተሸቦት፡” 24 ወደ ሰጋ
ክም-ቁ ሰቀዳለ ተተክስረ ክትፈል እኩ + የኩ እኩ ተመ
ሰበ እኩ ተሸቦት ሰጋ ወደለ ! እኩ ሰጋ እኩ እኩ
ዘጋጀ ወደለ የኩ እኩ-ሙት፡” 25 እኩ እኩ ጉዢ ይህኩ ደማ
“መምህር፡ እኩ ደኩን እኩ፡” እኩ ተቃው እኩ ክሁባ
“መምህር፡ እኩ ደኩን እኩ፡” እኩ ተቃው እኩ ክሁባ

“በልኩ እኩ ተጠረረ እኩ-ኩ” በለ፡”

መዳሰኑት ይለ ተመደ አለም ከፍጋዣ እቶም፣” 55በታ
በዓት ላተ አየተበት ነቶም ስባበት “ከም ጽንፈላድ በለቀጥን
በቀጥር ከተገዘረ መግለጫም፣ ሰለት ሰለት አብ በት
መቅደስ ተቁሮጻዊ እምሸር አይነበት፤ አይቻስተመ-
ን፤” 56እነዚ ገዢ ቤት ግኝ እቶም መዳሰኑት ንጋግሽ
ምለንት ከፍጋዣ እቶ” በለም፤ ገዢ እቶም ደቀ መዝሙር
የተገኘ ቡድንም የደመው የደመው”

አየተበት አብ ተቁሮች ላቀ ከህናት ጽፍርዳ ከም ብቻበ
(ማር. 14:53-65፣ ላቀ. 22:54-55፣ 63-71፣
የሐ. 18:13-14፣ 19-24)

57 እቶም ጽኢየሱስ በትዕዛዣ ተከራካሪ ተስፋ ላቀ ከህናት
መሰረም፤ 58 እተርጋቢ ግኝ ከበበ ላቴ ቅጽ ገ ላቀ ከህናት
በርሃቅ ሰጋቢ፤ መዋሻታኩ ምንጂት ተርሃዎች ደብ
ወናጠው አቶ ምስቀም ገዢ ተቁሮጻዊ፤ 59 ላቃን ከህናት
7:53 በዘዴ ላቴ ወሰን ከለ ጽኢየሱስ ምንጂቱ ከቃቄልም
ምስክር አስተ ይደልፍ ንጋግሽ፤ 60 እንተኞነ በዘዴ ላቴ
መሳኔና እኔ እንተ ቅጋቢ፤ እንተ አይደረግበት፤ 61 ደንብ
ግኝ ተልተ ቅጋም “እብ በብ እብ ብብ ብቻት መቅደስ አምላሽ
አፍጋብ በአለበት መዓልበት ከከንያ አከላል እየ” አብ
ተዘጋጀ” በለ፤ 62 ላቴ ከህናት ከለ ተንሬክ “ነብ
እነሳቀም አብ ለወለኩ ምምስክርም አለወበ እና ገ ተለ
አይተም ለለለን እኩ፤” በለ፤ 63 እየተበት ግኝ
አይመለለን፤ ላቴ ላቀ ከህናት ከለ “ንስኩ ላቴ ከርስተብ
ወደ እምግኹት እንተ ሆነበት ከተነጋሩ በቴ ለመው እምግኹት
አምሳሌኩ አለ-ኩ” በለ፤ 64 እየተበት ከለ “ንስኩ እኔ ተጋል
አለ-ኩ፤ ደንብ ሲሸ ባኩ ግኝ ወደ በብ አብ የግን በይል
እግዢ አስተር ተቁሮጻዊ በይመኖ ለማግድ ከመቆስ ከለ
ከተርከይወ እኩም እብለሁም አለ-ኩ” በለ፤ 65-66 ደንብ
ለቴ ላቀ ከህናት ከደኝ እናቃይል “እናሁ ይጋፍና አለ +
እርተመን ተለዋዕ አለ-ኩም፤ ደንብ ይለ እንታይ ወሰኑር
የድልዋና፤ እንታይ ይመለለሁም፤” በለ፤ 7:57 ተከ
“ምት ይግባኝ” እለም መለሰለሁ

53 26:59 ገዢ ገዢ በለኩ በይመኖ ለማግድ ከተ
ሚማለቷ፤” በብ ይመለሁ

67 ከዚ አብ 7:8 ተ-ኩ በለስ + ገለአም ደማ ወቻወም፤
68 “ኩ መለስ + መን እኩ በወቻወም፤ አለበት ተነዋል፤”
አኖበለ ተከ ይደኋወም ንጋግሽ፤

ከከደት ደጥርብ

(ማር. 14:66-72፣ ላቀ. 22:56-62፤
የሐ. 18:15-18፣ 25-27)

69 ደጥርብ አብ ባኩም አስተ ቅጽ ተቁሮጻዊ ተለ አንተ
ገረድ “ንስኩ ማስ ምስ አየተበት ገለዋ እርከ እኩ” አኖበለ
ናበለ ቅጽበት፤ 70 ብብ ተከ “እብ አቶባወ እለ-ኩ አይደ
ልሙ እኩ” አኖበለ አብ ተቁሮች ተለዋም ከተደ፤ 71 ደብ
ገንቀጽ ምስ ወዕ ተከ አንተ ተከል ገረድ ለአዋጥ + አብ
ንግበኑ ደማ “እብ ምስ አየተበት የገዢ ንብረት እኩ”
ገረድ ብብ ተከ “ንስኩ ምስ አየተበት የገዢ ንብረት እኩ”
በአድስ ከተደ፤ መሳሌውን፤ 73 ደንብ ቅጽና ተለ
ደማ እቶም ደው እለም በነበረ ተረጥርብ “ንስኩ በቀቁ
ናበኑ እኩ እኩ + ተረጥኩ የድልወት እኩ” በአዋጥ፤
74 ብብ ብብ “ንስኩ ምስ አቶ አይደልወት እኩ” እብ ከምሳሌን
ንግበለ ተረጥኩ ይመረ፤ በእ-በለ ተከ ይርሱ ነው፤
75 ደጥርብ ደማ ብብ አየተበት “ደርሱ ተደኋው ወለስተ ሰብ
ከተከበደ እኩ” በነበረ ቅል ብብ፤ የገዢ ደንብ ተደኋው
አምራፍ በስኩ፤

አየተበት አብ ተቁሮች ደለጠብ

(ማር. 15:1፤ ላቀ. 23:1-2፤ የሐ. 18:28-32)

27 የገዢ ወጪቱ + ተለዋም ላቀን ከህናትን ማማግለቷት
ስባበት ጽኢየሱስ ከቃቄልም ተማኩና፤ 2 አሰራም
መሰረም እም ገረሰቦ + ብብ ብብ + እገለይም ሆነም፤
3-4 ብብ ላቴ ተተርሃ ይህና ጽኢየሱስ ተረደድም ምስ
ረከብ፤ ተቀኑስ “ንስኩ ምስ ገዢ ብብ እኩ እኩ በምሃሃብ
በናበለ ብብ ላኤስ ቅጽበብ ብብ ላኤስ ምስ ላቀን ከህናትን
ሚማግለቷት ስባበት መለስ፤ ገዢ ግኝ “ንስኩ ላቀ
አንተይ ገረሰና + ብዳኩ ተደልጥ” በአዋጥ፤ 5 ብብ ተከ
መለስ ቅጽበብ ምስ ላቀን በቴ መቅደስ ይርሱም ወዕ + ከይ
ደውን ተኩንቀፅ፤

6 እቶም ላቀን ከህናት ግኝ ብብ ብብ መሰረም “ዋጥ
ደም በለ ብብ አብ መቻበል የግዢ ከነት ወቻወም እግባኝነት

ለየ” በለ” “ታተማርያ ካኩ በእኩ ጽመቻዊ አጋዥና
ዘመውን ግራት ለሆነ መረት ዓይነት”

“በእኩ እኩ ግራት አተኩ ከበዕ ለሚ ግራት ይም ተጠዋ
አሉ” “እኩ በበደ እርምያስ”

“እኩ ደቂ አብርካል ወጪ ብግግመስ ተ

“ወጪ እኩ ተብር ተ ለሰሳ ትርጉ በኩር መሰድ”

10 ከያዙ እግዢዎች ተከባዩ ተከባዩ

“ንግሩ ለሆነ መረት ማጥ” እሉ ብተኑገረ

ቍል ተፈጸሙ”

አያስስት ዳጋጌዎን

(ጥር. 15:2-5፣ ሲቁ. 23:3-5፣ የአ. 18:33-38)

11 እያስስት አበ ቅድሚ እኩ ገዢ ቅዱስ እኩ
“ንግሩ ቤት ቤት እይሁድ እኩ” ; እሉ አተኩ” እያስስት
ከሉ “ንግሩ እኩ በዳደኝ ተጠዋ እኩ” በለ” 12 ለቁና ከህ
ፍትን ትማግላቸት ለዝቦን ከሚለው ተለው ደማ እኩ እኩ
እይመለበን” 13 በዚ ዳጋጌ “የጥንቃይ ነገሮ እኩ እኩ
ልዕሊ ቤታዊና ቤታዊ እይታውያዥን እኩ” ; በለ”
14 እያስስት የኩ እኩ ገዢ ቤት ቤት ቤት እኩ ቅዱስ
አሉ እይመለበን”

15 እኩ ገዢ በበኩ እኩም እኩበ እኩበዎ እኩ እኩ
ከፈትኩለም ልማድ ንጉ” 16 በርሃን ቤት ቤት እኩ ወኔድ
አሉ ደማ ንጉም” 17-18 ዳጋጌዎን ከእኩ ተቀናወት
ከዚ ቤትኩዎ ይፈልጉ በለ ቤት ቤት + እኩም ለዝቦ የስ
ተክክለ : “ንመኖም ከፈትኩለም ተደረግ : የዚርባን
ወይ ነዚ ከርስቶስ ከበኩ እያስስት” ; በለም” 19 እኩ
መንበር ፍርድ + ተቁሮ ተለው ደማ ለበደቱ + “ለሚ ለደት
በፊልዎ ባከዕስነ በዚ ተተሞ እኩ ለወ : እሉ ለወ እኩ
ዶቂቃ እኩ ተፈተጋድል + ተጠቃቃ” እሉ ለለም ተለይ
20 ለቁና ከዚትን ትማግላቸትን የኩ + እኩ ለዝቦ “በርሃን
ይፈልጉ + እያስስት የኩ ይቀተል” እኩም ከልምኑ ለፊል
አጠቃም” 21 በዚ እኩ ገዢ “ከዚ ከፈትኩ ነመኖም ከፈ
ተከልኩም ተደረግ : ” እሉ አተኩም” ቤትኩም ደማ “ንብ
ርባን” በልዋ” 22 ዳጋጌዎን ከእኩ ከርስቶስ ቤት ቤት ቤት
እያስስት ይለ እኩ ተከልኩ እኩ : ” በለም” ቤትኩም
“ይልቃ” በለ” 23 ዳጋጌዎን “እኩ ቤት ገዢ” ;
በለም” ቤትኩም የኩ “ይልቃ” እኩበ እበርሱም
ይችልኑ ንጉ”

24 ለእኩ ዳጋጌዎን እኩ ነገር እኩበ እኩልኩና እኩ
ዘመኩይ ከእኩ ገዢ ለወ ለይመው ለገኘ ለእኩ ደማ
ወለድ : “እኩ ከዚ ደማ ደይሬ ደይቃ ለበደቱ እኩ እኩ ቤትኩ
የዚ ተፈጸሙ” እኩበ እኩ ቅድሚ እኩ ለዝቦ
እኩ ተፈጸሙ : 25 ቤትኩም እኩም ለዝቦ ከእኩ እኩ
አዲነን እኩ ለወ ደቀናን ይቅናን” እኩበ መለሰለ”
26 ቤትኩም ቤትኩም ቤትኩም : ከእኩበ የኩ ለወ ተለዋል
የኩ” :

አያስስት ለግዢ ከም ብግግመስ

(ጥር. 15:16-20፣ የአ. 19:2-3)

27 ደንብዎ እኩም ወተሂደት ዳጋጌዎን ከእኩበ እኩ ቤት
መንግሥት መለሻም በዘዕለ ንት ለደወቻ እኩበ እኩበዎ”
28 ከዚ ቤትኩም ከእኩ ትይክ ቤርኖ ከደንም” 29 ከዚ እኩኩ
አያስስት ተቁሮዎን እኩ ለዝቦ ይኖኩ ወ : እኩ የማናይ
አኩ ቤትኩም ከእኩ እኩ ቅድሚ እኩ ተቁሮዎን
“ስላም” ; እኩ ቤትኩም እኩ ለወ ደማ እኩ ለወ ደማ
አዲነን እኩም !” እኩበ የለም ለግዢ እኩ
30 ቤትኩም ለወ ለበደቱ + ንት ቤትኩም ከእኩ ለዝቦ
ወቅዱም” 31 የኩ እላገዳለ ደማ ንት ትይክ ቤርኖ ቅዱስ
የኩ ከደወንቱ ተደንም” ; ከለቃልዎን መለሻም”

አያስስት እኩ ቅዱስ ከም ተተስቻለ

(ጥር. 15:21-32፣ ሲቁ. 23:26-43፣ የአ. 19:17-27)

32 ከዚ ተለው ደማ ለወ ለግዢ ቤትኩም እኩ ቅዱስ
ለበደሩ ለቁና ለወ ለግዢ ቤትኩም እኩ ተቁሮዎን
33 ቤትኩም + ተቁሮዎን እኩ ለዝቦ + ቤትኩም ለወ
ዘመኩይ ለወ ለግዢ ቤትኩም እኩ ቤትኩም ለወ
ወይ ከዚ ቤትኩም ለወ ለግዢ ቤትኩም እኩ ቤትኩም
35 የኩ ለቁሮዎን ከእኩ ከይሁድ ለወ እኩ ቤትኩም ቤትኩም
አዋጅ” 36 እኩበ ተቁሮዎን ከእኩ ይለአውጥ ንጉ”

37 እኩ ለወ ለዝቦ “እኩ እያስስት ቤትኩም እኩ
አየ” ቤትኩም ለወ ለግዢ እኩ ቤትኩም : 38 ቤትኩም ለወ
ዘመኩይ ቤትኩም : እኩ ለማግኘ እኩ ደማ ለበደሙ +
ተቁሮዎን : 39 እኩም ቤትኩም ቤትኩም ለወ ለግዢ

“54 27:35 ቤትኩም ለወ ለግዢ እኩ ቤትኩም ከይሁድ
ተቁሮዎን : ቤትኩም ለወ ለግዢ ቤትኩም ለወ ለግዢ
የኩ ከይሁድ” ቤትኩም ይመለስ”

አናገኝኩ : 40 “እታ የበት መቻልስ እናርሰለሁ በወሰነት
መኖራቸ እናተካንኩ + ስለስ ገረሰቦኝ እድገን፣ ወደ አምባኑ
ለንተ ደሳ ፕሮስ ስለስ ክብ መስቀል ወረዳ !” እናበለ
ይደርጉም ነው። 41 ከምኑ ደማ እጥም ለችነ ከህናት ምስ
መምህራን ተከን ምግባሮችን ከይኖሩ ከምኑ እናበለ የለቀ
ስለ ነው :- 42 “ንሳልት እድሬን ገረሰቦኝ የኅ እድገን እኩ
ከላልን፣ ገዢ ገኔዎ እስራዱ እንተ ደሳ ፕሮስ ስለስ ሲሆ
ክብ መስቀል ወረዳ + ገዢ ክብ ሰላለ ከንግምኑ፤
43 ገዢ በአምባኑ ተከሂት ላይ + ወሃ እምባኑ ላይ,
አውን አሉ ላይ እጥም + በቅርር እንተ ደሳ ፕሮስ ስለስ
ስለ ደድገኑ”፤ 44 ከምኑ ክብ እጥም ምስኑ ተተለዋለ ተኩ
ለተ የለግልጻ ነው።

አያስለ ከም እጥም

(ግ. 15:33-41፣ ሲች. 23:44-49፣ የአ. 19:28-30)

45 እንዱ ከዚ ፍርድ መዓልቱ ይሸሩ ገዢ ተሰራዱ ላጣት
በወሰን ምድር ያልመት = 46 በቻነዱ ላጣት እበላ እያስለ
“እሉኝ ! እሉኝ ! ለማ ለበቻኝ ;” እናበለ በኋይ ደምኑ
መርከ = እነ ክብ “አምባኑ፤ እምባኑ፤ የምንታደ ተደ
ግኝ ;” ማለት ላይ = 47 ገለአም ከበቻኝ እበላ ተደሞኑ
በወሰን ላጣት ነዢ ምስ ለማዕ : “እበላ ገልጻ እኩ
እኩወዕ ሰለ” በለ = 48 ገለ እኩ ተከናቶኝ ገዢ :
ስፍነን ወሰኑ + ከዚ መሻሻ እለሱ + ከዚ በንጂ እሉኑ
ሽለትኝ እቅረበለ = 49 ገለአም የኅ “የደን ! እፈጸም
መሻሻ እኩኝኝ እንተ ፕሮስ ከንር እኩ” በለ = 50 እያስለ
ከም በኋይ የኋይ ደምኑ መርከ = ንፍስ ደማ መቻት =

51 እንዱ ክብ መሸፈ ቤት መቻልስ ከዚ እበላ ከባብ
ቻዕት ከዚ ከወ ተተርተር + ምድር እንቀተቀበት +
አኩወዕ ደማ ተጨኝ = 52 መቻልሱትዎን ተከናቶ
የደሞኝ በንጂ የኅ በዘዴት ቁጥሪን ሪፖት ደማ ከዚ
ጥት ተኋዕት = 53 ደንብ ተንሣኤኑ ደማ ከዚ መቻልሱት
መሻሻ የኅ ተቻልስ ተተማ እተው = ተዘዴትዎን ተራ
እይምኝ = 54 እታ እሳት ሂሳትን እጥም እናየስለ ከባልወ
ምስኑ በንጂ ክብ ንት መንቀቻቻ ምድርን ንት እኩን ነት
ፈተን ልዩም = “እበላ በኋይ ወደ እምባኑ ላይ” እናበለ
አኩኝኝ ልዩም = 55 እበላ ክብ ገልጻ እናገንጻገለ ክብ
ገለ ሰነድ ተተካለ በዘዴት እንሰት በርሃቅ ይሰብ

ነው = 56 ከበትናውን ማርያም መግዳለዋት = ማርያም እኩ
የዳቃነን የኅ + እታ ላይ ደቻ ለበደምበን ነው =

አያስለ መድቻኝ ከም ተተቻበ

(ግ. 15:42-47፣ ሲች. 23:50-56፣ የአ. 19:38-42)

57 ምስ መለያ የኅ የደረሰ ተተቻበ ማዋታው ስብሰራ ከዚ
እርማትኝ መግ = ገዢ ክብ ወደ መዝሙር እያስለ ነው =
58 ደንብ ደለመ ቁርቡ ደማ የኅ እያስለ ለሆ ለመን = ሰው
ደለመ ከሆበው እወለ = 59 የደረሰ ደማ ንት ለሆ ወለዳ
በገኘው በፍታ ገዢ፤ 60 እብቴ እብ ከመ-ሳ ከመ-ፍር የኅ
በፊል እኩኝ መቻልሱት እኩበር = እኩ የደረሰ እምኑ እኩ
ሸር ደማ ንት እኩ መቻልሱ የፈይም ተደ = 61 እብቴ ክብ
ማርያም መግዳለዋት ማርያም እታ ተሳለይቻን + እብ
መሻሻ ተቻሚውን ነው =

62 ገዢበቱ ደንብ እታ መዓልቱ ምድላው = 55 ለችነ ከህ
ናን ልረሰውን ተከናወ ለጥ የኅ ደለመ ከይደም =
63 “የደቃኝ = እታ መሰኑት በከይወው ክብ ደንብ ለለወተ
መዓልቱ ከትንሣኤ ላይ ከም በለ ስከፍ = 64 ለለወ ደቀ
መዝሙርቱ = 56 መሻሻ ከይለርቻው + ትስተበ ክብ + ከዚ
የደቃኝ ተንሣኤ ክይበለ ለጥ = ከዚ ቁጥማዊ እታ ደንብ
ለይደረሰ ለሰተተ ከይከውንበ = ከዚ ማልይት መዓልቱ እት
መቻልሱ በገኘው ከተለው እንባን” በለም = 65 ደለመ ከዚ +
“አለው ተ ወሰኑ + ከም እትፈልጥው ለርከም ከዚ ሲደ
እኩወዕዕም እሳውም” በለም = 66 ገለአም ደማ ከይደም
ነት እምኑ ማንተም በለኑ ንት መቻልሱ ደማ
በመተኞደለት እኩኝኝ እሳውም :

አያስለ ከዚ ምት ከም ተተነሱ

(ግ. 16:1-10፣ ሲች. 24:1-12፣ የአ. 20:1-10)

28 1 ደንብ ለንበት ለይት = የኅ ተቻልስ መዓልቱ
የኅ ለመን ለውጭበ = ማርያም መግዳለዋት
ማርያም እታ ተሳለይቻን መቻልሱ ክርክሮ መግ = 2 እንዱ
መአከና እግዢአብዱር ከዚ ለማይ ወረዳ ለጥ የደረሰ
ጥቻት ምድር ተና ተቻልሱ ክርክሮ መግዳለዋት እኩ
አዲስ ተቻልሱ = 3 ተርክሮ ከም መጠረቻ ተንብ

⁵⁵ 27:62 “መዓልቱ ምድላው” ገለ የርሃ ላይ “

⁵⁶ 27:64 ገለ በፍታት “በለይ መሻሻ” ወላል “

6ኛ : ከዚህ ደንብ ትኩ በረድ ይዳደ ነበር :: “እቶም አለውት
መቻዊር ደንብ ገዢ ገዢ ፈርማ እንቀጥቻል :: ከዚህ ደንብ ተወጪ
ነት :: 5እቱ መልካም ደንብ መለሰ ካት አንስተ ትኩዎ
በላን :- “ንግድትኩን ንት ቤተቻለ እየሰለ ተደልኝ ከዚህ
ዘላቻን አፈልጉ እየ እጥ አይደለም:: ይአጠስ የለን ::
ከዚህ በበላ ተንሣኤ እየ :: ጽዑስ ንት ጉዢታ ተበኑና
በነበረ ሆኖር ሰላም :: ተዋጋዎችን ከድኑ ከዚህ ከዚ
ምዕራት ከዚህ ቤተቻለ ጽዑፍ መካመርች ጽጋእም ::
“እኔም ገዢ እብ ገዢ ከቃድመከታዎ እየ :: እብኑ ደንብ ከተ
ጨረም እኩታው :: እኔም ከበረከን እለሁ ::” 8ንግድን ከክ
ቅጠት መቻዊር ሀኬርሱች በኋላይ ተስፋናን ቅጠረን
ው :: ጽዑፍ መካመርች ከበሥራለምዎን ጉያም ::

9እኔም ገዢ እየሰለ “በለም ገዢትኩን ይስኗ” እናበለ
ተንሣኤ :: ቤተን ከክ ቅርቡ እሉን እና ቤት በገዢ ::⁵⁷
10 ገዢ እየሰለ “አይደለም:: ከይ ነጥተው የበት ገዢ ከተ
ሻፋ ጽጋእም እብዚውን ከርከሩ እየታው ::” በለን ::

11ንግድን የሰት ከዚህ እኔም ገዢ እኩታው ከብቀም ወተገዢሬት
ፍጠት ተተማ እትቶም :: እቴ በኋላ ተለቁነ ከህናት
ነገርም :: 12 ጽሑፍም ደንብ ምስቀም ምግባለት ተእከቦም
መኩር :: በዘን ጽዑስ መረዳም ከዚህ እኩታው ወተገዢሬት
ሂሞም :: 13 ከዚህ ገዢ በሌም :: “ንግድ ደቋስ ተለና
ደቀ መካመርች በለይ መረዳም ሲረቅምም እልከታው
ንና :: 14 እዚ የገዢ እብት ትኩ እቅዱ እንተ ተስጋዎ
ንግድ ተነሏኝ እና :: ገዢትኩ-ው ደንብ ከዚህ ከየሽጋዬት-ው
ዘላቻዊር እና ::” 15 ጽሑፍም ደንብ ጽዑስ ተቋብራው ከዚህ
ዝተነግርው ገዢ :: እዚ የገዢ ተለይ ለመ እብ አይሁድ
ይገኘ እለ ::

እየሰለ ጽዑፍ መካመርች ትኩ ቤተቻለ

(ግር. 16:14-18፣ ላቹ. 24:36-49፣ የአ. 20:19-23፣

ግዢ. አዋ. 1:6-8)

16 እቶም ዓመተው ተረድ ደቀ መካመርች ደንብ የሰት
እየሰለ ተዘጋጀ እኩታው ገዢ ገዢ ትኩ ::

17 የሰት ለዘረም ገዢ ለገዢ ለገዢ :: ጽዑፍ ተመራጠኑ ::
18 እየሰለ ከዚህ ቅርቡ ከዚህ እለ ተዘረጋም :: “ሥልጣን

⁵⁷ 28:9 ገዢ ገዢ ተፈጥቶት ተፈጥኝ “ንድ መካመርች ከበሥራ ከኩታው” በሌላ ይመስኝ ::

ለማይረን ሆኖር ተስፋና እለ :: 19 እጥበኑ ከዚህ
እጥ :: ቤተት-ው እቅዱ በለም እብት መልኩ መንፈሰ
ቁፊስን እናአተመቻዎምም ደቀ መካመርች ግበርም ::
20 ከዚህ እጥ :: ቤተቻለት-ው ተስፋና ተስፋና መካመርች ::
እኔም እብ ደንብ ትኩ መዋሕናት ዓለም + ተስፋና መኑልቱ ተስፋና
ቁፊስን እየ ::”